Föreskrifter och anvisningar 14/2012

Föreskrifter och anvisningar om bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse: Försäkringsbolag, arbetspensionsförsäkringsbolag, försäkringsföreningar, försäkringsholdingsammanslutningar, filialer till försäkringsbolag från tredje land och pensionsanstalter

Ärendekod
FIVA/2026/84

Utfärdade
13.12.2012

Gäller från
1.1.2013

Upplysningar:
Försäkringstillsyn/Arbetspensionsanstalter och tillsyn av placeringsverksamhet

FINANSINSPEKTIONEN
telefon 09 183 51
fornamn.efternamn@fiva.fi
finansinspektionen.fi

FIN-FSA
FINANSINSPEKTIONEN

Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar

Föreskrifter

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras föreskrifterna under rubriken "Föreskrift". Föreskrifterna är bindande rättsregler, som måste följas.

Finansinspektionen meddelar föreskrifter endast med stöd av och inom ramen för rättsliga bestämmelser som ger Finansinspektionen behörighet att ge ut föreskrifter.

Anvisningar

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras under rubriken "Anvisning" Finansinspektionens tolkningar av innehållet i lagar eller andra bindande bestämmelser.

Under denna rubrik presenteras också rekommendationer och andra verksamhetsanvisningar som inte är bindande. Vidare upptas här Finansinspektionens rekommendationer om hur internationella riktlinjer och rekommendationer ska följas.

Av formuleringen av anvisningen framgår när det är fråga om en tolkning och när det är fråga om en rekommendation eller annan verksamhetsanvisning. Formuleringen av anvisningarna och den juridiska karaktären av föreskrifterna och anvisningarna förklaras närmare på Finansinspektionens webbplats.

Finansinspektionen.fi > Regelverk > Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar

Innehåll

1 Tillämpningsområde och definitioner 10

1.1 Tillämpningsområde 10

1.2 Definitioner 10

2 Regelverk och internationella rekommendationer 11

2.1 Lagstiftning 11

2.2 Europeiska unionens förordningar 11

2.3 Europeiska unionens direktiv 12

2.4 Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter 12

2.5 Nationella rekommendationer 12

3 Syfte 13

4 Allmänna bestämmelser om bokföring och bokslut 14

4.1 Krav på försäkringsföretagens redovisningssystem 14

4.1.1 Krav på redovisningen av driftsutgifter 14

4.1.2 Krav på redovisningen av placeringar 15

4.2 Debitering av driftsutgifter av en annan bokföringsskyldig 15

4.3 Ändringar i principerna för upprättande av bokslut och rättelser av fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder 15

4.3.1 Liv- och skadeförsäkringsbolag 15

4.3.2 Arbetspensionsförsäkringsbolag 16

4.4 Poster i utländsk valuta 16

4.5 Värdering av placeringar till verkligt värde 17

5 Värdering av placeringar till anskaffningsutgiften 18

5.1 Värdering av placeringar till anskaffningsutgiften – grundprinciper 18

5.1.1 Placeringar 18

5.1.2 Anskaffningsutgift för byggnader, avskrivningar, nedskrivningar och återföring av nedskrivningar 19

5.1.3 Nedskrivning av masskuldebrevslån och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstrument 19
5.1.4 Uppskrivningar 19
5.2 Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar 20
5.3 Ändrat användningssyfte för och uppskrivning av placeringar 20
6 Fordringar 22
6.1 Värdering av fordringar 22
7 Säkringsredovisning med värdering till anskaffningsutgiften 23
7.1 Allmänna principer 23
7.2 Redovisningsmässig säkring 23
7.3 Säkring av ansvarsskulden 25
7.3.1 Redovisningsmässig säkring av ansvarsskulden 25
7.3.2 Behandling i bokföringen och bokslutet 26
8 Derivatkontrakt 27
8.1 Allmänt 27
8.2 Behandling i bokföringen och bokslutet 28
8.2.1 Optionskontrakt 28
8.2.2 Terminskontrakt 29
8.2.3 Ränteswappar och valutaswappar 31
9 Avtal om värdepapperslån och repor 33
9.1 Värdepapperslån 33
9.1.1 Långivare 33
9.1.2 Låntagare 33
9.2 Återköpsavtal (repor) 34
10 Beräkning av verkliga värden för placeringar 35
10.1 Allmänt 35
10.1.1 Beräkning av verkliga värden för fastighetsplaceringar 35

10.1.2 Beräkning av verkliga värden för andra placeringar än fastighetsplaceringar 37

11 Resultaträkning 39

11.1 Resultaträkningsschema 39

11.2 Instruktioner för uppställning av resultaträkningen 43

11.2.1 Premieintäkter 43

11.2.2 Ersättningskostnader och förändring av utjämningsbeloppet 44

11.2.3 Koassurans, katastrofavtal, pooler 46

11.2.4 Intäkter av placeringsverksamheten 46

11.2.5 Orealiserade värdeökningar och värdeminskningar av placeringar 47

11.2.6 Kostnader för placeringsverksamheten 47

11.2.7 Försäljningsvinst och -förlust 48

11.2.8 Intäkter av och kostnader för derivatkontrakt 48

11.2.9 Avtal om värdepapperslån och repor 49

11.2.10 Övriga försäkringstekniska intäkter/kostnader 49

11.2.11 Driftsutgifter och avskrivningar 49

11.2.12 Övriga intäkter och kostnader 53

11.2.13 Bokslutsdispositioner 53

11.2.14 Inkomstskatter och övriga direkta skatter 53

12 Balansräkning 55

12.1 Balansräkningsschema 55

12.2 Instruktioner för uppställning av balansräkningen 58

12.2.1 Immateriella tillgångar 58

12.2.2 Placeringar 58

12.2.3 Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar 61

12.2.4 Fordringar 61

12.2.5 Övriga tillgångar 62

12.2.6 Aktiva resultatregleringar 63

12.2.7 Eget kapital 64
12.2.8 Ackumulerade bokslutsdispositioner 64
12.2.9 Kapitallån 64
12.2.10 Försäkringsteknisk ansvarsskuld 64
12.2.11 Avsättningar 65
12.2.12 Depåskulder inom återförsäkring 65
12.2.13 Skulder 65
12.2.14 Resultatregleringar 66

13 Finansieringsanalys 68

14 Noter 71

14.1 Premieinkomst av skadeförsäkring och livförsäkring 71
14.2 Uppgifter om skadeförsäkringen enligt försäkringsklassgrupp 72
14.3 Premieinkomst och utbetalda ersättningar inom livförsäkring 74
14.4 Premieinkomst och utbetalda ersättningar inom lagstadgad arbetspensionsförsäkring 75
14.5 Tilläggsförmåner inom livförsäkring 76
14.6 Poster som dragits av från premieinkomsten 76
14.7 Specifikation av nettointäkterna av placeringsverksamheten 77
14.8 Nettointäkter av fondförsäkringsplaceringar 78
14.9 Driftskostnader 78
14.9.1 Driftskostnader i resultaträkningen 78
14.9.2 Totala driftskostnader enligt funktion 79
14.10 Ändringar i principerna för upprättande av bokslut och rättelser av fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder samt ändringar i beräkningen av ansvarsskulden, ändringar i redovisningsprinciperna och rättelser av fel 80
14.10.1 Liv- och skadeförsäkringsbolag 80
14.10.2 Arbetspensionsförsäkringsbolag 80
14.11 Förändringar i immateriella och materiella tillgångar 81

14.12 Noter om placeringar – värdering av placeringar till anskaffningsutgiften i balansräkningen 82
14.12.1 Placeringars verkliga värde och värderingsdifferens 82
14.12.2 Fastighetsplaceringar 83
14.12.3 Rörelsefastigheter och aktier i rörelsefastigheter 83
14.12.4 Aktier och andelar 84
14.13 Lånefordringar 84
14.14 Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar 85
14.15 Eget kapital 85
14.15.1 Specifikation av eget kapital 85
14.15.2 Fördelning av eget kapital efter förslag till vinstutdelning 85
14.15.3 Säkerhets- och grundkapital 86
14.15.4 Uppskrivningsfond 86
14.16 Såsom vinst utdelningsbara medel 86
14.17 Försäkringsteknisk ansvarsskuld 87
14.17.1 Premieansvar 87
14.17.2 Ersättningsansvar 87
14.17.3 Ansvarsskuld för fondförsäkringar 87
14.17.4 Arbetspensionsförsäkringsbolag 87
14.17.5 Pensionsanstalter som grundats genom lag (gäller inte LPA) 88
14.18 Skulder 88
14.18.1 Långfristiga skulder 88
14.19 Noter om inkomstskatter 88
14.20 Noter om säkerheter och ansvarsförbindelser 89
14.21 Noter om värdepapperslån och repor 91
14.22 Noter om derivatkontrakt 91
14.23 Noter om personal och medlemmar i förvaltningsorgan 93
14.24 Noter om innehav i andra företag 94

14.25 Närståendelån och säkerheter och ansvarsförbindelser som getts till närstående (gäller inte pensionsanstalter som grundats genom lag) samt transaktioner med närstående 94

14.26 Kapitallån 94

14.27 Noter om solvens 95

14.28 Risker och riskhantering 95

14.29 Noter till koncernbokslutet 96

15 Nyckeltal 97

15.1 Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen i arbetspensionsanstalter 97

15.1.1 Allmänt 97

15.1.2 Beräkningsscheman för nyckeltalen och presentation av analyser 98

15.2 Nyckeltal som beskriver ett liv- och skadeförsäkringsbolags ekonomiska ställning samt nyckeltal per aktie 102

15.2.1 Allmänt 102

15.2.2 Beräkningsscheman för nyckeltalen och presentation av analyser 104

15.2.2.1 Allmänna nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen 104

15.2.2.2 Nyckeltal för skadeförsäkringens ekonomiska utveckling 108

15.2.2.3 Nyckeltal för livförsäkringens ekonomiska utveckling 109

15.2.3 Nyckeltal för aktier 110

16 Verksamhetsberättelse och delårsrapport 111

16.1 Verksamhetsberättelse 111

16.2 Bokslutskommuniké, delårsrapport och ledningens delårsredogörelse (gäller inte arbetspensionsförsäkringsbolag) 112

17 Koncernbokslut 113

17.1 Koncernbokslut 113

17.1.1 Skyldighet att upprätta koncernbokslut 113

17.1.2 Bostads- och fastighetssammanslutningar 114

17.1.3 Sammanställning av bokslutsuppgifterna för anstalter som tillhandahåller lagstadgat pensionsskydd 114

17.1.4 Uppskrivningar och återföring av nedskrivningar av aktier och andelar i dotterföretag samt uppskrivningar i dotterföretagets balansräkning 114

17.1.5 Moderbolagets aktier och andelar som utgör täckning för fondförsäkringar 115

17.1.6 Intresseföretag 115

17.1.7 Övriga föreskrifter om upprättande av koncernbokslut 115

17.2 Överlåtelse av försäkringsbestånd, överföring av ansvar och överföringar i anslutning till enskilda återförsäkringsavtal 116

17.2.1 Överlåtelse av försäkringsbestånd – 21 kap. i FBL och 29 § i APFBL 116

17.2.2 Övriga överlåtelser av försäkringsbestånd och överföringar av ansvar 116

17.2.3 Överföringar i anslutning till enskilda återförsäkringsavtal (s.k. portföljöverföringar) 117

17.2.4 Periodvisa överföringar av ansvar mellan medlemsbolag i grupplivförsäkringspool som hänför sig till grupplivförsäkring för arbetstagare 117

18 Upphävda föreskrifter och anvisningar 118

19 Ändringshistoria 119

20 Bilagor 122

20.1 Arbetspensionsanstalter 122

20.2 Liv- och skadeförsäkringsbolag 122

1 Tillämpningsområde och definitioner

1.1 Tillämpningsområde

Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på följande tillsynsobjekt enligt lagen om Finansinspektionen:

- försäkringsbolag
- arbetspensionsförsäkringsbolag
- försäkringsföreningar
- försäkringsholdingsammanslutningar
- finländska filialer till försäkringsbolag från tredje land
- pensionsanstalter som grundats genom lag (Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt).

1.2 Definitioner

I dessa föreskrifter och anvisningar avses med

(1) *försäkringsföretag* alla tillsynsobjekt enligt lagen om Finansinspektionen som omfattas av tillämpningsområdet för föreskrifterna och anvisningarna i avsnitt 1.1.

(2) *arbetspensionsanstalt* ett arbetspensionsförsäkringsbolag och en sådan pensionsanstalt som grundats genom lag (Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt).

2 Regelverk och internationella rekommendationer

2.1 Lagstiftning

Följande författningar knyter an till dessa föreskrifter och anvisningar:

- försäkringsbolagslag (521/2008, nedan även FBL)
- lag om försäkringsföreningar (1250/1987, nedan även FörsFörL)
- lag om utländska försäkringsbolag (398/1995, nedan även UFBL)
- lag om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997, nedan även APFBL)
- 4 kap. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004, nedan även FikoL)
- lag om temporär ändring av bestämmelserna om fondering av ålderspensioner och om verksamhetskapitalet i pensionsanstalter som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet (853/2008, nedan även lagen 853/2008) och lag om ändring av 8 § i denna lag (327/2010)
- lag om försäkringsklasser (526/2008, nedan även FörsKL)
- bokföringslag (1336/1997, nedan även BokfL)
- lag om aktiebolag (624/2006, nedan även ABL)
- social- och hälsovårdsministeriets förordning om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut (614/2008, nedan även SHMFbs)
- social- och hälsovårdsministeriets förordning om ändring av 11 och 15 § i social- och hälsovårdsministeriets förordning om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut (572/2012)
- social- och hälsovårdsministeriets förordning om Sjömanspensionskassans och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut och koncernbokslut (6/2007) och om ändring av denna förordning (49/2009)
- statsrådets förordning om finans- och försäkringskonglomerats koncernbokslut (89/2002)
- social- och hälsovårdsministeriets förordning om maximiräntesatser som ska tillämpas vid beräkning av ansvarsskulden i livförsäkringsbolag och skadeförsäkringsbolag (610/2008)
- förordning om principerna för beräkning av ansvarsskulden i försäkringsföreningar (453/1995)
- bokföringsförordning (1339/1997, nedan även BokfF)
- lag om finansiella säkerheter (11/2004)
- emittenter av värdepapper som är föremål för offentlig handel ska dessutom följa bestämmelserna i värdepappersmarknadslagen (746/2012, nedan även VPML) samt tillämpliga delar av finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemittenter (1020/2012, nedan även FMinfF).

2.2 Europeiska unionens förordningar

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 (32002R1606), med ändringar, av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder; EGT L 243, 11.9.2002, s. 1–4

- Kommissionens förordning (EG) nr 1126/2008 (32008R1126), med ändringar, av den 3 november 2008 om antagande av vissa internationella redovisningsstandarder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002; EUT L 320, 29.11.2008, s. 1–481

2.3 Europeiska unionens direktiv

- Rådets direktiv 91/674/EEG (31991L0674), med ändringar, av den 19 december 1991 om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsbolag; EGT L 374, 31.12.1991, s. 7–31
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/65/EG (32001L0065), med ändringar, av den 27 september 2001 om ändring av direktiven 78/660/EEG, 83/349/EEG och 86/635/EEG med avseende på värderingsreglerna för årsbokslut och sammanställd redovisning i vissa typer av bolag samt i banker och andra finansiella institut; EGT L 283, 27.10.2001, s. 28–32
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/51/EG (32003L0051), med ändringar, av den 18 juni 2003 om ändring av direktiven 78/660/EEG, 83/349/EEG, 86/635/EEG och 91/674/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning i vissa typer av bolag, banker och andra finansinstitut samt försäkringsföretag (Text av betydelse för EES); EUT L 178, 17.7.2003, s. 16–22
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/46/EG (32006L0046), med ändringar, av den 14 juni 2006 om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG om årsbokslut i vissa typer av bolag, 83/349/EEG om sammanställd redovisning, 86/635/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut och 91/674/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II)
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EG(32013L0034) om årsbokslut, koncern-redovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/249/EEG (Text av betydelse för EES): (EUT L 182, 29.6.2013, s. 19–76)

2.4 Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

(1) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter bygger på följande bestämmelser i lag:

- 8 kap. 29 § i försäkringsbolagslagen

(2) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

2.5 Nationella rekommendationer

- Bokföringsnämndens allmänna anvisningar som tillämpas på försäkringsverksamheten till de delar de inte strider mot bestämmelserna om försäkringsverksamheten.

3 Syfte

(1) Dessa föreskrifter och anvisningar syftar till att

- säkerställa att tillsynsobjektets bokslut ger en riktig och tillräcklig bild av tillsynsobjektets resultat av verksamhet och ekonomiska ställning och att tillsynsobjekten tillämpar bestämmelserna om upprättande av bokslut på ett så enhetligt sätt som möjligt. *(Utfärdats 23.11.2017, gäller från 31.12.2017)*
- så heltäckande som möjligt hjälpa tillsynsobjekten att upprätta sina bokslut.

4 Allmänna bestämmelser om bokföring och bokslut

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

4.1 Krav på försäkringsföretagens redovisningssystem

4.1.1 Krav på redovisningen av driftsutgifter

FÖRESKRIFT (styckena 4–8)

(4) Ett försäkringsföretag ska ordna sin redovisning så att det vid sidan av de sedvanliga resultatberäknings- och åtskillnadsfunktionerna i bokföringen är möjligt att hänföra bokföringsposterna enligt orsaksprincipen eller med hjälp av olika fördelningsprinciper till de bokföringsskyldiga som anlitar gemensamma tjänster och till olika funktioner och försäkringsklassgrupper i ett bolag.

(5) Driftsutgifterna och avskrivningarna ska framgå enligt funktion av redovisningen. Dessutom ska uppgifterna kunna klarläggas enligt försäkringsklassgrupp och utgiftsslag i noterna till bokslutet.

(6) Uppgifter som specificeras enligt funktion och försäkringsklassgrupp kan skapas i affärsbokföringen eller i kostnadsredovisningen eller genom särskilda kalkyler. Om uppgifter i kostnadsberäkningen tas in i bokslutet, ska särskild uppmärksamhet fästas vid tillförlitligheten i kostnadsredovisningen och kostnadsredovisningen ska kunna avstämmas mot affärsbokföringen. Avstämningskalkylerna ska dokumenteras och undertecknas av den som gjort upp dem.

(7) Kostnader som förorsakas av externa tjänster upptas i driftsutgifter enligt funktion på samma sätt som tjänster utförda av egen personal.

(8) Kalkylerad hyra för egna lokaler eller andra beräknade poster tas inte upp i resultaträkningen. Om affärslokalen har hyrts av ett annat bolag, bokförs hyresutgiften i driftskostnader. Hyresvärden bokför på motsvarande sätt hyresinkomsten som intäkter av fastighetsplaceringar i intäkterna av placeringsverksamheten.

4.1.2 Krav på redovisningen av placeringar

FÖRESKRIFT (styckena 9–10)

(9) Ett försäkringsföretag ska utgående från bokföringen kunna utreda placeringarnas ursprungliga anskaffningsutgift, ackumulerade nedskrivningar, avskrivningar samt intäktsförda och fonderade uppskrivningar separat för placeringar som räknas till fordringar och för placeringar som räknas till placerings- och anläggningstillgångar.

(10) Om placeringarna värderas i bokföringen till verkligt värde ska försäkringsföretaget utgående från bokföringen kunna utreda placeringarnas ursprungliga anskaffningsutgift, ackumulerade nedskrivningar och ackumulerade verkliga värde per placeringsobjekt.

4.2 Debitering av driftsutgifter av en annan bokföringsskyldig

FÖRESKRIFT (styckena 11–14)

(11) Driftsutgifterna kan upptas antingen som utgiftsöverföring eller som försäljning av tjänster.

(12) Fördelningsreglerna för de utgifter som överförs och jämförpriserna för försäljningen av tjänster ska fastställas årligen på förhand och grunderna för dem ska också dokumenteras varje år. Debiteringsgrunderna för mottagaren av tjänsten ska vara jämförbara med motsvarande kostnader för tjänster som köps på den fria marknaden.

(13) Som utgiftsöverföring kan försäkringsföretag bokföra försäljning av tjänster till självkostnadspris mellan koncern- och samarbetsföretag. Som utgiftsöverföring kan försäkringsföretaget också bokföra liknande externa utgiftsöverföringsposter som hänför sig till försäkringsbranschen, till exempel erhållna gottgörelser för kostnader för skötsel av pooler, arvoden för koassurans och arvoden för skötsel av arbetslöshetsförsäkringar. En utgiftsavdragspost är också den ersättning som erhålls från Folkpensionsanstalten för företagshälsovård. Utgiftsöverföring bokförs som minskning av säljarens utgifter och ökning av köparens utgifter.

(14) Intäktsbringande försäljning av tjänster ska bokföras som försäljning av tjänster. Försäljning av tjänster ska i tjänsteproducentens bokföring redovisas i övriga intäkter och i mottagarens bokföring som ökning av utgifter.

4.3 Ändringar i principerna för upprättande av bokslut och rättelser av fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder

4.3.1 Liv- och skadeförsäkringsbolag

FÖRESKRIFT (styckena 15–19)

(15) Ändringar i principerna för upprättande av bokslut samt rättelser av fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder görs genom rättelser i eget kapital (vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder).

(16) Rättelserna ska göras retroaktivt, varvid ändringarnas ackumulerade effekt på det egna kapitalet ska utredas så långt som möjligt. Varje post i eget kapital som påverkas av ändringen ska rättas till i början av den tidigaste av de perioder som redovisas och jämförelseuppgifterna ska ändras för varje

räkenskapsperiod som redovisas i bokslutet som om den nya principen för upprättande av bokslut alltid hade tillämpats.

(17) Om nyckeltal presenteras för flera räkenskapsperioder i verksamhetsberättelsen eller i noterna till bokslutet, ska även de i möjligaste mån göras jämförbara (bokföringsnämndens utlåtande nr 2005/1750).

(18) Samtliga bokföringsmässiga ändringar i beräkningarna ska tas upp framåtriktat i resultatet.

(19) Ändringar i beräkningen av ansvarsskulden och i redovisningsprinciperna och rättelser av fel i ansvarsskulden som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder upptas i resultaträkningen.

4.3.2 Arbetspensionsförsäkringsbolag

FÖRESKRIFT (styckena 20–21)

(20) Arbetspensionsförsäkringsbolagen upptar ändringar i principerna för upprättande av bokslut, rättelser av fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder, ändringar i beräkningen av ansvarsskulden, ändringar i redovisningsprinciperna och rättelser av fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder i resultaträkningen.

(21) Samtliga bokföringsmässiga ändringar i beräkningarna ska också tas upp framåtriktat i resultatet.

4.4 Poster i utländsk valuta

(22) Fordringar i utländsk valuta samt skulder och andra åtaganden i utländsk valuta ska omräknas till eurobelopp enligt kursen på bokslutsdagen i enlighet med 5 kap. 3 § i BokfL.

FÖRESKRIFT (styckena 23–26)

(23) Kursdifferenser behandlas enligt bokföringsnämndens allmänna anvisning om omräkning av fordringar samt skulder och andra åtaganden i utländsk valuta till eurobelopp (13.12.2005). Den allmänna anvisningen ska följas även vid säkring.

(24) Kursdifferenser beräknas som differenser mellan kursen på transaktionsdagen och betalningsdagen eller transaktionsdagen och bokslutsdagen med iakttagande av tillämpliga delar av bokföringsnämndens ovan nämnda anvisning. Kursdifferenser inom försäkringsrörelsen kan också beräknas som differenser mellan värden som kalkylerats utgående från de olika valutaposternas rörliga och fasta kurser, om metoden ger en riktig och tillräcklig bild av kursändringarnas inverkan.

(25) I bokföringen ska valutakursdifferenser i regel tas upp i korrektivposten för inkomst eller utgift och kursdifferenser som hänför sig till finansiella transaktioner i övriga inkomster/utgifter för placeringsverksamheten. Mindre kursdifferenser som uppstått i korrektivposter för en inkomst eller utgift kan tas upp i övriga inkomster/utgifter för placeringsverksamheten.

(26) Kursdifferenserna i försäkringstekniska kalkyler, frånsett fondförsäkringar, tas upp i övriga inkomster och utgifter av placeringsverksamhet, även om det inte föreligger något hinder för att behandla dem som inkomst- och utgiftsrättelse.

4.5 Värdering av placeringar till verkligt värde

(27) Om ett försäkringsbolag väljer att ta upp finansiella instrument och/eller förvaltningsfastigheter till verkligt värde, iakttas bestämmelserna i 5 kap. 2 a och 2 b § i BokfL. (*Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(28) Placeringar som utgör täckning för fondförsäkring värderas i balansräkningen till verkligt värde enligt avsnitt 10.1, såvida livförsäkringsbolaget inte tillämpar värdering enligt 5 kap. 2 a och 2 b § i BokfL för värdering av placeringar som utgör täckning för annan försäkring (än fondförsäkring) (*Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

5 Värdering av placeringar till anskaffningsutgiften

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

5.1 Värdering av placeringar till anskaffningsutgiften – grundprinciper

(4) Placeringar värderas till anskaffningsutgiften i enlighet med 8 kap. 16 § 1–2 mom. i FBL.

(5) Anskaffningsutgiften för placeringar definieras i 4 kap. 5 § i BokfL och 8 kap. 4 § 7 mom. i FBL.

FÖRESKRIFT (styckena 6–8)

(6) Om indirekta utgifter inräknas i anskaffningsutgiften, ska bokföringsnämndens allmänna anvisning om hur fasta utgifter kan inkluderas i anskaffningsutgiften för en tillgång iakttas (31.1.2006).

(7) Om en nedskrivning som tidigare bokförts för en placering har återförts, får återföringen av nedskrivningen högst motsvara beloppet av den tidigare gjorda nedskrivningen.

(8) Med placeringens återstående anskaffningsutgift avses skillnaden mellan den ursprungliga anskaffningsutgiften, ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar.

5.1.1 Placeringar

FÖRESKRIFT (styckena 9–10)

(9) Indexbundna lån och andra motsvarande sammansatta instrument med ett eller flera derivat uppdelas i bokföringen i ett värdavtal och ett derivatkontrakt och båda värderas separat enligt principen om det lägsta värdet (undantag enligt 8 kap. 16 § 2 mom. i FBL). Alternativ kan det sammansatta instrumentet bokföras och värderas som en helhet. Detsamma gäller även i det fallet att lånekapitalet är säkrat.

(10) Till den ursprungliga anskaffningsutgiften för optionslån räknas, om optionslånet inte upptagits separat från optionsbeviset, marknadspriset för den första offentligt noterade låneandelen efter tecknandet eller efter övrig anskaffning eller, om ett sådant pris inte finns att tillgå, nuvärdet av kapital- och ränteflödet för låneandelen diskonterat med marknadsräntan.

5.1.2 Anskaffningsutgift för byggnader, avskrivningar, nedskrivningar och återföring av nedskrivningar

(11) Enligt 8 kap. 16 § 1 mom. i FBL ska anskaffningsutgiften för byggnader under sin verkningstid kostnadsföras som avskrivningar enligt plan.

FÖRESKRIFT (styckena 12–16)

(12) Även material, inventarier och övriga utgifter med lång verkningstid avskrivs under sin verkningstid enligt plan.

(13) På byggnader görs inte enbart avskrivningar enligt plan utan också nedskrivningar till den del de planenliga avskrivningarna för byggnaden inte har räckt till för att sänka byggnadens återstående anskaffningsutgift till det verkliga värdet (undantag enligt 8 kap. 16 § 1 mom. i FBL).

(14) Om en byggnads verkliga värde överstiger den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften, görs en återföring av nedskrivningen. Återföringen av nedskrivningen får inte överskrida den tidigare bokförda nedskrivningen. Avskrivningar enligt plan återförs inte.

(15) Vid beräkningen av avskrivningar enligt plan följs bokföringsnämndens allmänna anvisning om avskrivningar enligt plan (16.10.2007).

(16) Om en byggnads ekonomiska livslängd ändras, är det fråga om en ändring av avskrivningsplanen. I så fall ska de planenliga avskrivningarna för den aktuella räkenskapsperioden och de följande räkenskapsperioderna korrigeras.

5.1.3 Nedskrivning av masskuldebrevslån och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstrument

FÖRESKRIFT (stycke 17)

(17) Om värdet på ett masskuldebrevslån skrivs ned med andra nedskrivningar än de som beror på växlingar i den allmänna räntenivån (8 kap. 16 § 2 mom. i FBL), ska bland annat följande faktorer beaktas vid bedömningen av nedskrivningen:

- betydande finansiella svårigheter hos emittenten
- uteblivna eller försenade betalningar av räntor
- konkurs eller annan ekonomisk omstrukturering

(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)

5.1.4 Uppskrivningar

(18) Placeringarnas värde kan uppskrivas enligt 8 kap. 16 § 3 mom. FBL.

FÖRESKRIFT (styckena 19–25)

(19) Vid uppskrivningar ska försiktighetsprincipen följas. Aktier och andelar i dotter- och intresseföretag värderas i regel till anskaffningsutgift eller till nedskriven anskaffningsutgift.

(20) I fråga om dotter- och intresseföretag får uppskrivningar endast göras för aktier/andelar i bostads- och fastighetsbolag eller i sådana dotter- eller intresseföretag som fungerar självständigt i förhållande till moderbolaget och som inte har egentliga synergifördelar med moderbolaget. Även om moderbolagets egna inkomstförväntningar förbättras, får det inte påverka värderingen av förutsättningarna för uppskrivning av aktier/andelar i dotter- och intresseföretag.

(21) En intäktsförd och fonderad uppskrivning av en byggnad (uppskrivningsfond) avskrivs enligt plan (för uppskrivningar av byggnader upptagna som anläggningstillgångar görs avskrivningar om uppskrivningen gjorts efter 31.12.2004). Se även stycke (58) i avsnitt 12.2.7 och stycke (57) i avsnitt 14.15.4.

(22) Om anskaffningsutgiften för tillgångarna har nedskrivits, ska nedskrivningen återföras före uppskrivning. Avskrivningar för byggnader enligt plan återförs inte, utan den andel som överskrider den ursprungliga anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningar bokförs som uppskrivning.

(23) Återföring av en uppskrivning som redovisats som intäkt ska tas upp som rättelse av uppskrivning i resultaträkningen, och en uppskrivning som fonderats ska återföras i balansräkningen till den del som placeringens verkliga värde har sjunkit under det uppskrivna värdet eller tillgången förstörts.

(24) I fråga om byggnader ska en obefogad intäktsförd uppskrivning justeras genom nedskrivning.

(25) En försäljningsvinst eller en försäljningsförlust utgörs av differensen mellan försäljningspris samt återstående anskaffningsutgift och intäktsförda uppskrivningar. En fonderad uppskrivning återförs i samband med försäljningen i balansräkningen.

5.2 Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar

(26) Enligt 8 kap. 15 § 2 mom. i FBL tas de placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar upp särskilt, till verkligt värde, i balansräkningen. Förändringar i det verkliga värdet tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

FÖRESKRIFT (styckena 27–28)

(27) Förändringar i värderingsdifferenser för återstående placeringar upptas i resultaträkningen till fullt belopp för det år värdet förändrats (orealiserade värdeökningar/-minskningar av placeringar).

(28) Förändringar i värderingsdifferenser för placeringar som sålts under räkenskapsperioden tas upp i försäljningsvinster/-förluster.

5.3 Ändrat användningssyfte för och uppskrivning av placeringar

(29) Enligt 8 kap. 16 § 6 mom. ska en tillgång som överförs från en till placeringstillgångarna eller anläggningstillgångarna hänförd grupp av placeringar till en annan åsättas det balansvärde som avses i 1–4 mom. i samma paragraf.

FÖRESKRIFT (styckena 30–32)

(30) Om tillgångarnas användningssyfte ändras från placeringstillgångar till anläggningstillgångar eller tvärtom, ska en intäktsförd eller fonderad uppskrivning varken rättas till eller återföras. Uppskrivningen följs emellertid upp i bokföringen i enlighet med tillgångarnas faktiska användningssyfte.

(31) Till följd av ändrat användningssyfte kan också tillgångar som betraktas som anläggningstillgångar hänföras till intäktsförda uppskrivningar. I intäktsförda uppskrivningar redovisas också uppskrivningar som tidigare i anslutning till en fusion har redovisats som intäkt, och sådana före 1978 gjorda uppskrivningar där motposten upptagits i fritt eget kapital, exempelvis uppskrivningar för täckning av ökningen i ansvarsskulden.

(32) Till följd av ändrat användningssyfte kan en uppskrivning som tagits upp i uppskrivningsfonden hänföras till tillgångar som betraktas som placeringstillgångar. Uppskrivningar av placeringstillgångar har eventuellt också tagits upp i uppskrivningsfonden enligt de bestämmelser som gällde före 1978.

6 Fordringar

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

6.1 Värdering av fordringar

(4) Enligt 8 kap. 14 § 1 mom. i FBL upptas penningbelopp och andra fordringar än sådana som tagits upp som placeringar i balansräkningen till det nominella värdet, likväl högst till det sannolika värdet, i balansräkningen.

FÖRESKRIFT (styckena 5–6)

(5) Från premiefordringarnas nominella värde avdras ett erfarenhetsbaserat värde för försäkringar som sägs upp under försäkringsperioden, vilket ger deras sannolika värde.

(6) I skade- och livförsäkringsbolag understiger fordringarna det nominella värdet med det belopp med vilket fordringen enligt erfarenhet kan konstateras bli obefogad, huvudsakligen på grund av att försäkringsbehovet upphör under den avtalade försäkringsperioden. En fordring som troligtvis förblir obetald bokförs däremot som kreditförlust.

7 Säkringsredovisning med värdering till anskaffningsutgiften

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

7.1 Allmänna principer

(4) Om ett försäkringsföretag säkrar ansvarsskulden eller en post som ingår i placeringarna, ska dessa föreskrifter iakttas vid säkringen och behandlingen av den i bokföringen.

(5) Med säkring avses en situation där försäkringsföretaget särskilt säkrar

- en bestämd placering eller en del av placeringen, en grupp av likadana placeringar eller kassaflöde
- ansvarsskuld

mot framtida värdeförändringar i enlighet med bolagets riskhantering.

(6) Med operativ säkring avses ekonomisk säkring. Operativt skyddande derivatkontrakt behandlas på samma sätt som icke skyddande derivatkontrakt i bokföringen.

(7) Med redovisningsmässig säkring avses att ett eller flera säkringsinstrument i bokföringen uttryckligen definieras på så sätt att en förändring i dess eller deras värde i sin helhet eller delvis upphäver förändringar i det skyddade objektets värde eller kassaflödet.

(8) Med marknadsmässig ansvarsskuld avses en ansvarsskuld i enlighet med kapitel VI avsnitt 2 i direktiv 2009/138/EC och 10 kap. i FBL. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

7.2 Redovisningsmässig säkring

FÖRESKRIFT (styckena 9–22)

(9) De redovisningsmässiga säkringsåtgärderna ska uppfylla kriterierna för säkring i enlighet med dessa föreskrifter när det gäller säkringens effektivitet, risk som säkras, säkringsinstrument, säkrad post och säkringsförhållande.

Säkringens effektivitet

(10) Med säkringens effektivitet avses att förändringar i en säkrad posts värde eller kassaflöden som är hänförliga till en säkrad risk uppvägs av förändringar i säkringsinstrumentets värde på ett effektivt sätt.

Risk som säkras

(11) Säkringen ska ansluta sig till en bestämd, specificerad och uttryckligen påvisad risk eller risker. Den risk, mot vilken säkringen görs, kan utgöras av ränterisk, valutarisk, kreditrisk eller prisrisk på aktie, vilket medför förändringar antingen i värdet eller i penningflödet i säkringsförhållandet. Den specificerade risken måste påverka resultatet och det ska kunna gå att skydda sig mot den.

(12) Om säkringsinstrumentet är avsett för att säkra mot flera olika risker, förutsätts att

- de risker som säkras kan specificeras
- säkringen är effektiv
- säkringsinstrumentet och de riskpositioner som säkras kan hänföras till varandra.

Säkringsinstrument

(13) I regel kan ett säkringsinstrument enbart utgöras av derivat med en motpart utanför det rapporterande företaget.

(14) Säkringsinstrumentet ska identifieras som ett säkringsinstrument från den tidpunkt då kontraktet ingås och för säkringsinstrumentets hela giltighetstid.

(15) Optionernas tidsvärde och valutaterminernas ränteelement kan lämnas utanför säkringsförhållandet. Värdeförändringar i delfaktorer i derivat som lämnats utanför säkringsförhållandet ska redovisas i resultaträkningen.

(16) En utfärdad option kan utgöra säkringsinstrument endast i det fall att det har hänförts till att upphäva effekten av en köpt option.

Säkrad post

(17) Säkrad post kan vara en placering som är upptagen i balansräkningen och som exponerar försäkringsföretaget för en risk för förändringar i placeringens värde eller i framtida kassaflöden och som identifierats som säkringsinstrument. Säkrad post kan också vara en del av den placering som säkras.

(18) Säkrad post kan likaså vara en grupp av likadana placeringar, förutsatt att kriterierna för säkring kan uppfyllas. Vid säkring av likadana placeringar som en grupp ska de enskilda placeringarna ha en likartad risk mot vilken företaget skyddar sig. Dessutom väntas värdet på varje enskild placering, som ingår i gruppen och som beror på den risk som säkras, fluktuera åt samma håll i förhållande till förändringen i hela gruppens värde till följd av risken.

(19) Säkrad post kan likaså vara en valutarisk som hänför sig till ansvarsskulden i balansräkningen eller en ränterisk som hänför sig till den marknadsmässiga ansvarsskulden.

Säkringsförhållande

(20) Säkringsförhållandet uppfyller villkoren för redovisningsmässig säkring och förutsättningarna för säkring endast i det fallet att säkringen uppfyller följande villkor:

- Säkringsförhållandet har dokumenterats skriftligen till den stund då säkringen inletts.
- Dokumenteringen ska innehålla

- specificerade uppgifter om säkringsinstrumentet och den säkrade posten
- en beskrivning av den risk (de risker) som säkras och riskens (riskernas) karaktär
- en uppskattning av effektiviteten hos det aktuella säkringsförhållandet (en utredning av hur försäkringsbolaget värderar säkringsinstrumentets förmåga att upphäva de förändringar i värdet på den säkrade posten som beror på den risk som man skyddar sig mot)
- en beskrivning av på vilket sätt och när effektiviteten av den aktuella säkringen mäts
- en beskrivning av målen för företagets riskhantering och säkringsstrategin för den aktuella säkringsåtgärden.

- Säkringen förväntas upphäva förändringarna i värdet eller i penningflödena till följd av den risk som säkras mycket effektivt i enlighet med den riskhanteringsstrategi som ursprungligen dokumenterats och som gäller det aktuella säkringsförhållandet.
- Säkringens effektivitet kan mätas på ett tillförlitligt sätt, det vill säga både den säkrade postens värde eller penningflöden och säkringsinstrumentets verkliga värde kan mätas på ett tillförlitligt sätt.
- Säkringen har värderats kontinuerligt, periodvis och kumulativt och den har de facto konstaterats vara mycket effektiv, det vill säga säkringens effektivitet ska vara 80–125 procent under hela säkringstiden.

(21) Försäkringsbolaget ska ha skriftligt dokumenterade principer för bolagets derivatverksamhet, som styrelsen godkänt. Dokumenteringen ska omfatta en beskrivning av metoderna för värdering av den redovisningsmässiga säkringens effektivitet.

(22) Användningssyftet för derivatkontrakt (redovisningsmässigt skyddande) ska definieras och dokumenteras när kontraktet ingås. I annat fall ska kontraktet behandlas som icke-skyddande i bokföringen.

7.3 Säkring av ansvarsskulden

(23) Ansvarsskulden kan säkras antingen operativt eller redovisningsmässigt.

7.3.1 Redovisningsmässig säkring av ansvarsskulden

FÖRESKRIFT (styckena 24–27)

(24) Objekt för den redovisningsmässiga säkringen kan vara en valutarisk som hänför sig till ansvarsskulden i balansräkningen eller en ränterisk som hänför sig till den marknadsmässiga ansvarsskulden.

(25) På den marknadsmässiga säkringen av ansvarsskulden tillämpas definitionerna av redovisningsmässig säkring, säkringens effektivitet, risk som säkras, säkringsinstrument, säkrad post och säkringsförhållande i avsnitt 7.1 och 7.2.

(26) Derivatkontrakt eller en grupp av derivatkontrakt betraktas som skyddande derivatkontrakt utöver vad som föreskrivs i avsnitt 7.1 endast om det finns ett tillräckligt samband mellan de sammanlagda förändringarna i derivatens värde och i den marknadsmässiga ansvarsskuldens värde. Det finns ett tillräckligt samband mellan värdeförändringarna och säkringen är effektiv om förändringarna i

säkringsinstruments värde uppvägs av förändringarna i den säkrade postens värde med 80–125 procent.

(27) OTC-derivat som används vid säkring av den marknadsmässiga ansvarsskulden ska upprättas i form av ISDA-avtal eller motsvarande ramavtal, och till dem ska fogas en CSA-säkerhetsordning eller en säkerhetsordning med en central motpart som beviljats tillstånd enligt EU-förordning 648/2012.

7.3.2 Behandling i bokföringen och bokslutet

FÖRESKRIFT (styckena 28–34)

Säkring av ansvarsskulden mot valutarisken i balansräkningen

(28) På säkringen av ansvarsskulden mot valutarisken tillämpas bestämmelserna om behandling av skyddande derivatkontrakt i bokföringen och bokslutet i avsnitt 8.2.

Säkring av marknadsmässig ansvarsskuld

(29) Om säkringen är effektiv, uppväger förändringarna i säkringsinstrumentets och den marknadsmässiga ansvarsskuldens värde varandra och inga värderingar tas upp i bokföringen.

(30) Om de negativa värdeförändringarna av skyddande räntederivat däremot överskrider den positiva förändringen i den säkrade marknadsmässiga ansvarsskuldens värde, tas överskridningen upp i nedskrivningar av placeringar. En nedskrivning som motsvarar överskridningen återförs om den i följande bokslut visar sig vara obefogad. Återföringen tas upp i återförda nedskrivningar av placeringar.

(31) I gruppen för försäljningsvinster och -förluster i placeringsverksamhetens resultat upptas också realisationsvinster och -förluster från skyddande derivat.

(32) För räntederivat ska försäkringsföretaget i räkenskapsperiodens intäkter och kostnader redovisa de räntor som enligt kontraktet hänför sig till räkenskapsperioden. Den vinst eller förlust som har uppkommit i samband med att räntederivat stängts upptas i räkenskapsperiodens resultat vid tidpunkten för uppkomsten eller periodiseras över kontraktets återstående löptid.

(33) Om det visar sig att säkringsförhållandet inte uppfyller kraven på den redovisningsmässiga säkringen (80–125 %), avvecklas säkringsförhållandet och derivatkontrakten behandlas därefter i bokföringen som icke skyddande. Behandlingen av icke skyddande derivatkontrakt i bokföringen och bokslutet beskrivs i avsnitt 8.2 i föreskrifterna och anvisningarna.

(34) För skyddande derivatkontrakt lämnas noter enligt avsnitt 14.22.

8 Derivatkontrakt

8.1 Allmänt

(1) Ett derivatkontrakt är ett avtal med samtliga nedanstående kännetecken

- dess värde ändras till följd av ändringar i en angiven räntesats, priset på ett finansiellt instrument, ett råvarupris, en valutakurs, ett pris- eller ränteindex, ett kreditbetyg eller ett kreditindex eller annan variabel
- det krävs ingen inledande nettoinvestering eller en inledande nettoinvestering som är mindre än vad som skulle krävas för andra typer av avtal som kan förväntas reagera på ett liknande sätt vid förändringar i marknadsfaktorer
- det regleras vid en framtida tidpunkt.

Definitioner av derivatkontrakt

(2) Med ett optionskontrakt avses ett kontrakt där köparen har rätt men inte skyldighet att fullfölja kontraktet på dess förfallodag (en europeisk option) eller före förfallodagen (en amerikansk option). Fullföljandet kan bestå i leverans av en underliggande tillgång (ett finansiellt instrument) eller avräkning av ett nettovärde på det sätt som överenskommits i kontraktet.

(3) Kontrakt av optionstyp är till exempel köp- och säljoptioner, warranter, räntetak och räntegolv samt kombinationer av dessa (räntekragar) som gäller olika typer av underliggande tillgångar (till exempel valutor, aktier, räntor, nyttigheter och index), optioner i anslutning till ränteswappar (swaptioner) samt kreditoptioner och kreditswappar.

(4) Med kontrakt av terminstyp avses leverans av underliggande tillgång till ett på förhand överenskommet pris eller en avräkning av nettovärdet på en bestämd förfallodag. Ett terminskontrakt binder båda parterna (köparen och säljaren).

(5) Terminskontrakt är termins- och futuravtal för olika underliggande tillgångar (till exempel valutor, aktier, ränteinstrument, nyttigheter och index).

(6) Med en ränteswap och/eller valutaswap avses byte av ett fast och/eller ett rörligt ränteflöde till ett annat ränteflöde i samma eller annan valuta. Avtalen kan vara förknippade med byte av kapital eller grunda sig på nominella kapital som inte byts mellan avtalsparterna.

(7) Med stängning av ett kontrakt avses uppgörandet av ett motsatt identiskt kontrakt för att slutgiltigt säkra en intäkt eller utgift från kontraktet före kontraktets förfallodag.

(8) Med position avses en grupp bestående av en eller flera balansposter, ett eller flera derivatkontrakt eller av en kombination av dessa (balansställning).

(9) Med ett OTC-derivat eller OTC-derivatkontrakt avses derivatkontrakt som inte realiseras på en marknad som avses i artikel 4.1.14 i direktiv 2004/39/EG eller på ett sådant tredjelands marknad som anses motsvara en reglerad marknad i enlighet med artikel 19.6 i direktiv 2004/39/EG.

8.2 Behandling i bokföringen och bokslutet

8.2.1 Optionskontrakt

ANVISNING (styckena 10–20)

Att ingå ett kontrakt

(10) När ett optionskontrakt ingås, bör en premie som betalas för en köpt köp- eller säljoption redovisas som en tillgång likt ett erlagt förskott. På motsvarande sätt bör en premie som erhålls för en utfärdad köp- eller säljoption redovisas som en skuld likt ett erhållet förskott. I den premiepost som upptas i balansräkningen bör vid behov arvoden och dylika kostnader som anknyter till kontraktet direkt beaktas. Om det på grund av instrumentets natur eller kontraktet inte betalas premier, finns det inget att redovisa i förskottspremier (*Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026*)

Att stänga kontraktet

(11) Skillnaden mellan den premie som betalats för det ursprungliga kontraktet och justerats med värdeförändringar som bokförts under tidigare räkenskapsperioder och den premie som erhållits av den option som använts för att stänga positionen som intäkt eller kostnad för den räkenskapsperiod under vilken avtalet stängs bör redovisas i samband med att ett optionskontrakt stängs. Som intäkt eller kostnad bör på motsvarande sätt upptas skillnaden mellan den premie som erhållits från det ursprungliga kontraktet och justerats med tidigare bokförda värdeförändringar och den premie som betalats för det motsatta kontraktet.

Kontrakt som inte utnyttjas

(12) Om ett optionskontrakt inte utnyttjas, bör köparen av kontraktet bokföra den premie som han betalat som kostnad och säljaren av kontraktet den premie som han erhållit som intäkt för den räkenskapsperiod under vilken avtalet går ut. Eventuella värdeförändringar som bokförts under tidigare räkenskapsperioder rättar till intäkten och kostnaden.

Inlösning av kontrakt

(13) Vid inlösning av ett optionskontrakt realiseras en vinst eller en förlust av kontraktet, och i enlighet med denna bör den premie som betalats eller erhållits upptas antingen som intäkt eller kostnad eller justering av dessa för den räkenskapsperiod under vilken kontraktet utnyttjas.

(14) Om ett optionskontrakt utnyttjas genom köp eller försäljning av underliggande tillgångar enligt avtalet, bör den betalda eller erhållna premien upptas som ökning eller minskning av anskaffningsutgiften eller överlåtelsepriset för de underliggande tillgångarna.

Kontrakt som utgör säkringsinstrument – behandling i bokslutet

(15) I fråga om optionskontrakt som utgör säkringsinstrument bör skillnaden mellan stängningspriset i slutet av bokslutsdagen (marknadsvärdet) och ett lägre bokföringsvärde för premien upptas som intäkt i bokslutet, dock högst till ett belopp som motsvarar det belopp som bokförts som redovisningsperiodens kostnad för den balanspost som ska säkras eller de poster som hänförts till positionen.

(16) Om värderingsintäkt av en balanspost som ska säkras (återförd nedskrivning) upptas i resultaträkningen, bör skillnaden mellan den betalda premiens bokföringsvärde och ett lägre stängningspris på optionskontraktet på bokslutsdagen bokföras som kostnad, dock högst till det belopp som motsvarar redovisningsperiodens intäkt av den balanspost som ska säkras eller de poster som ingår i positionen. Som utgift bör även bokföras den del av premiens värdeminskning som överskrider värdeökningen för den säkrade balansposten eller de poster som räknas till positionen. Den bokförda nedskrivningen bör återföras om den i följande bokslut visar sig vara obefogad.

(17) I fråga om en erhållen premie som hänförs till en skyddande optionsposition (skuldpost) bör skillnaden mellan premiens bokföringsvärde och ett lägre stängningspris på optionskontraktet på bokslutsdagen bokföras på motsvarande sätt som intäkt, och skillnaden mellan stängningspriset på bokslutsdagen och ett lägre bokföringsvärde på motsvarande sätt som kostnad.

(18) För optionskontrakt som utgör säkringsinstrument bör ingen värderingsintäkt eller värderingskostnad bokföras om ingen värdeförändring bokförs i resultaträkningen för den balanspost som säkras eller de poster som ingår i positionen, eller om man säkrar en post utanför balansräkningen. Om en negativ värdeförändring i kontraktet överstiger en positiv värdeförändring av de poster som säkras, bör skillnaden upptas i resultaträkningen. Den bokförda nedskrivningen bör återföras om den i följande bokslut visar sig vara obefogad.

Kontrakt som inte utgör säkringsinstrument – behandling i bokslutet

(19) Den som utfärdar en option bör bokföra en orealiserad förlust (skillnaden mellan stängningspriset på bokslutsdagen och ett lägre bokföringsvärde) till sitt fulla belopp. En orealiserad vinst bör däremot inte upptas förrän kontraktet förfaller, stängs eller går till lösen.

(20) Köparen av en option bör bokföra en orealiserad förlust upp till premiens belopp. Eftersom köparen i en förlustsituation inte använder optionen utan låter den förfalla, utgör den betalda premien den maximiförlust som kan uppstå av kontraktet. Orealiserade vinster bör inte bokföras.

8.2.2 Terminskontrakt

ANVISNING (styckena 21–32)

Att ingå ett kontrakt

(21) När ett terminskontrakt ingås, orsakar det ingen införing i bokföringen eftersom det inte betalas några avgifter vid tidpunkten för ingående av kontraktet. Kontrakten och ändringar i dem bör dock omedelbart registreras i förbindelser utanför balansräkningen från och med den tidpunkt då kontraktet ingåtts.

Att stänga kontraktet

(22) I fråga om terminskontrakt bör skillnaden mellan stängningspriset och priset enligt kontraktet justerad med värdeförändringar som bokförts under tidigare räkenskapsperioder upptas som intäkt eller kostnad för den räkenskapsperiod under vilken kontraktet stängs.

Inlösning av kontrakt

(23) Om ett kontrakt går till lösen så att de underliggande tillgångarna levereras i enlighet med kontraktet, utgör lösenpriset på terminen säljpriset på de tillgångar som överlåtits. Skillnaden mellan lösenpriset

och den oavskrivna anskaffningsutgiften på de levererade underliggande tillgångarna bör upptas i intäkter eller kostnader för den räkenskapsperiod under vilken överlåtelsen sker.

(24) Om ett terminskontrakt utnyttjas genom mottagande av de underliggande tillgångarna, bör anskaffningsutgiften (terminspriset) på de underliggande tillgångarna upptas i balansräkningen. Vid tidpunkten för utnyttjandet av kontraktet bör ingen post som påverkar resultatet bokföras. De underliggande tillgångarna bör värderas i följande bokslut enligt de föreskrifter som gäller för det aktuella tillgångsslaget.

(25) Om avräkningen i fråga om ett kontrakt av terminskaraktär görs till nettobelopp genom att endast skillnaden mellan lösenpriset och marknadspriset betalas, bör beloppet upptas som intäkt eller kostnad för den räkenskapsperiod under vilken kontraktet löper ut och en förpliktelse till avräkning till nettobelopp uppstår.

(26) När sådana ränteintäkter i en balanspost eller position som erhålls efter derivatkontraktets förfallodag har säkrats genom en penningmarknadstermin eller något annat motsvarande kontrakt, bör det belopp som erhålls av eller betalas för derivatkontraktet på förfallodagen periodiseras enligt väsentlighetsprincipen som intäkt eller kostnad för den period som säkringen hänförde sig till.

(27) Om ett terminskontrakt ingås för att säkra det aktuella kontraktets underliggande tillgångar som ska realiseras då terminskontraktet förfaller, kan tillgångarnas överlåtelsepris justeras med avräkningens nettobelopp. Om ett terminskontrakt däremot ingås för att säkra framtida placeringar i terminskontraktets underliggande tillgång, kan anskaffningspriset på tillgången justeras med avräkningens nettobelopp. Justeringen av anskaffningsutgiften periodiseras som ränta på det förvärvade masskuldebrevslånet eller på penningmarknadsplaceringen över den tid under vilken instrumentet i fråga innehas.

Kontrakt som utgör säkringsinstrument – behandling i bokslutet

(28) Som värdeförändring för ett skyddande terminskontrakt i intäkter i resultaträkningen bör försäkringsföretaget, av skillnaden mellan priset enligt kontraktet och ett sannolikt lägre stängningspris på kontraktet vid tidpunkten för bokslutet enligt en försiktig uppskattning, redovisa ett belopp som motsvarar det belopp som har bokförts som räkenskapsperiodens kostnad för den balanspost som säkrats eller de poster som ingår i positionen, justerat med värdeförändringar för kontraktet som bokförts under tidigare redovisningsperioder.

(29) Som värdeförändring för ett skyddande terminskontrakt i kostnader bör försäkringsföretaget, av skillnaden mellan det sannolika stängningspriset vid tidpunkten för bokslutet och ett lägre pris enligt kontraktet, redovisa ett belopp som motsvarar den positiva värdeförändring (återförd nedskrivning) som bokförts för den balanspost som säkras eller de poster som räknas till positionen, justerat med tidigare bokförda värdeförändringar för kontraktet. Av värdesänkningen på ett terminskontrakt bör företaget också kostnadsföra den del som överstiger värdeförhöjningen på den balanspost som säkras eller de poster som räknas till positionen. Den bokförda nedskrivningen bör återföras om den i följande bokslut visar sig vara obefogad.

(30) Om ingen värdeförändring bokförs i resultaträkningen för den balanspost som säkras eller de poster som ingår i positionen eller om en post utanför balansräkningen säkras, bör ingen värderingsintäkt eller -kostnad bokföras för det skyddande kontraktet i resultaträkningen. Om en negativ värdeförändring i kontraktet däremot överstiger en positiv värdeförändring i de poster som säkras, bör den överstigande

delen redovisas i kostnader. Den bokförda nedskrivningen bör återföras om den i följande bokslut visar sig vara obefogad.

(31) Ränteelementet i en valutatermin, det vill säga skillnaden mellan avistakursen på kontraktsdagen och terminskursen för kontraktet, bör periodiseras som ränteintäkt eller räntekostnad eller minskning av dem under terminskontraktets löptid. Poängdifferensen mellan terminskursen och avistakursen kan bokföras direkt i resultaträkningen, såvida den inte i väsentlig grad inverkar på den bild som bokslutet ger av räkenskapsperiodens resultat. En kortfristig fordran eller skuld i valuta, som skyddats med en valutatermin kan dock värderas direkt till terminskursen, om räntedifferensen är av ringa betydelse.

Kontrakt som inte utgör säkringsinstrument – behandling i bokslutet

(32) För terminskontrakt som inte utgör säkringsinstrument bör en negativ skillnad mellan det sannolika stängningspriset vid bokslutstidpunkten och priset enligt kontraktet, justerad med värdeförändringar som bokförts under tidigare redovisningsperioder, upptas som kostnad i det bokslut som upprättas innan kontraktet stängs eller löper ut. Orealiserade intäkter bör inte bokföras. Poängdifferensen mellan terminskursen och avistakursen för icke skyddande valutaderivat bör periodiseras och bokföras i ränteintäkter eller räntekostnader. Poängdifferensen mellan terminskursen och avistakursen kan bokföras direkt i resultaträkningen, såvida den inte i väsentlig grad inverkar på den bild som bokslutet ger av räkenskapsperiodens resultat.

8.2.3 Ränteswappar och valutaswappar

ANVISNING (styckena 33–38)

Att ingå ett kontrakt

(33) Då försäkringsföretaget ingår en ränteswap eller valutaswap görs ingen bokföring, eftersom inga betalningar erläggs vid den tidpunkten. Alla kontrakt bör dock registreras som förbindelser utanför balansräkningen från och med den tidpunkt då de ingåtts.

Att stänga kontraktet

(34) Den vinst eller förlust som uppstår i samband med att en ränteswap eller valutaswap stängs bör periodiseras på fordringens eller skuldens återstående löptid, om derivatkontaktet har använts för att säkra en fordrings- eller skuldpost i balansräkningen. Om fordringsposten eller skuldposten inte längre ingår i balansräkningen, bör vinsten eller förlusten av derivatkontraktet omedelbart bokföras som intäkt eller kostnad.

Kontrakt som utgör säkringsinstrument – behandling i bokslutet

(35) För ränteswappar och valutaswappar bör räntor som på grund av kontraktet hänförs till räkenskapsperioden upptas som redovisningsperiodens intäkt eller kostnad.

(36) I intäkter i resultaträkningen bör också upptas en positiv skillnad mellan nuvärdena för kassaflöden som orsakats av skyddande ränteswappar och valutaswappar och som diskonterats till bokslutstidpunkten, dock högst till ett belopp som motsvarar den värderingskostnad som bokförts för den balanspost som säkras eller de poster som räknas till positionen. Som kostnad för en negativ skillnad mellan kassaflöden som orsakats av kontrakten och som diskonterats till bokslutstidpunkten bör upptas ett belopp som motsvarar den positiva värdeförändring som bokförts för den balanspost som säkras eller de poster som räknas till positionen. Den del av en negativ skillnad mellan nuvärdena

av diskonterade kassaflöden som överstiger värdeökningen av den balanspost som säkras eller de poster som räknas till positionen bör dock alltid bokföras som kostnad. Den bokförda nedskrivningen bör återföras om den i följande bokslut visar sig vara obefogad.

(37) Om någon värdeändring inte bokförs i bokslutet för en balanspost eller poster som räknas till positionen, bör den intäkt eller kostnad som uppstår av skillnaden mellan nuvärdena av de kassaflöden som orsakas av ränteswappar eller valutaswappar och som diskonterats till bokslutstidpunkten inte heller bokföras. Om en negativ differens mellan kassaflödenas nuvärden däremot överstiger en positiv värdeförändring i det placeringsobjekt som säkras, bör den överstigande delen bokföras. Den bokförda nedskrivningen bör återföras om den i följande bokslut visar sig vara obefogad.

Kontrakt som inte utgör säkringsinstrument – behandling i bokslutet

(38) Den negativa skillnaden mellan kassaflöden som hänför sig till icke skyddande ränteswappar och valutaswappar och som diskonterats till bokslutstidpunkten bör alltid bokföras som kostnad till sitt fulla belopp. En orealiserad positiv differens bör inte upptas i intäkter i resultaträkningen.

9 Avtal om värdepapperslån och repor

9.1 Värdepapperslån

9.1.1 Långivare

ANVISNING (styckena 1–4)

(1) De utlånade värdepappren bör kvarstå i långivarens balansräkning under utlåningstiden.

(2) När bokslutet upprättas bör de utlånade värdepappren värderas i enlighet med de värderingsföreskrifter som gäller det aktuella tillgångsslaget. Erhållen premie och annan kompensation för värdepapperslån (kontantdividend och vederlag som motsvarar teckningsrätter) bör upptas i intäkter i resultaträkningen enligt prestationsprincipen.

(3) Om låntagaren inte kan återlämna de lånade värdepappren, varvid långivaren genom realisering av säkerheten erhåller annat vederlag, realiseras en försäljningsvinst eller försäljningsförlust för långivaren som motsvarar skillnaden mellan det erhållna vederlaget och den återstående anskaffningsutgiften före avskrivning.

(4) Långivaren bör föra ett register över de utlånade värdepappren, av vilket de utlånade objekten, låntagaren samt låneavtalens begynnelsedag och slutdag framgår.

9.1.2 Låntagare

ANVISNING (styckena 5–9)

(5) Låntagaren bör inte uppta de lånade värdepappren i sin bokföring. Om låntagaren säljer värdepappren vidare, bör försäljningspriset upptas som kortfristig skuld till långivaren i balansräkningen.

(6) I låntagarens bokslut bör kortfristiga skulder upptas i balansräkningen till ett belopp som motsvarar försäljningspriset på de lånade värdepappren eller till ett högre marknadsvärde vid bokslutstidpunkten. Låntagaren bör uppta betalda premier och andra vederlag (kontantdividend och vederlag som motsvarar teckningsrätter) i kostnader i bokslutet enligt prestationsprincipen.

(7) När låntagaren köper värdepapper på marknaden i avsikt att återlämna dem till långivaren realiseras en försäljningsvinst eller försäljningsförlust som motsvarar skillnaden mellan värdepapprens försäljningspris och inköpspriset för de nya värdepappren.

(8) Om det blir uppenbart att de lånade värdepappren inte kan återlämnas, bör de kostnader och förluster som detta medfört upptas som kostnad i form av avsättningar.

(9) Låntagaren bör föra ett register över de lånade värdepappren, varav de lånade objekten, långivaren, låneavtalets begynnelsedag och slutdag samt datum för vidareöverlåtelse och försäljningspriset framgår.

9.2 Återköpsavtal (repor)

ANVISNING (styckena 10–12)

(10) Värdepapper som överlåtits genom återköpsavtal (repor) bör kvarstå i säljarens balansräkning. På motsvarande sätt bör värdepapper som köpts genom återköpsavtal inte redovisas i köparens balansräkning.

(11) Erhållna vederlag för värdepapper som överlåtits genom återköpsavtal bör redovisas som skulder och betalda vederlag som fordringar.

(12) Värdepapper som överlåtits genom återköpsavtal bör värderas i bokslutet i enlighet med de värderingsföreskrifter som gäller det aktuella tillgångsslaget. Den ersättning som utbetalats eller erhållits på grundval av avtalet bör upptas som ränta i bokföringen. Räntan bör periodiseras på avtalets giltighetstid.

10 Beräkning av verkliga värden för placeringar

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

10.1 Allmänt

FÖRESKRIFT (styckena 4–9)

(4) De verkliga värdena för placeringarna beräknas separat för varje placering (varje placering värderas för sig).

(5) De verkliga värdena på placeringar i utländsk valuta omräknas till eurobelopp enligt kursen på bokslutsdagen. Är placeringar bundna vid en bestämd kurs genom avtal eller på något annat sätt, får de verkliga värdena omräknas till eurobelopp enligt denna kurs. Bokslutsdagens kurs definieras i bokföringsnämndens allmänna anvisning om omräkning av fordringar samt skulder och andra åtaganden i utländsk valuta till eurobelopp (13.12.2005).

(6) Om placeringen har säkrats genom derivatkontrakt, beaktas värderingsresultatet för skyddande derivat vid bestämningen av det verkliga värdet.

(7) De principer för bestämningen av verkligt värde som presenteras i dessa föreskrifter tillämpas även vid beräkning av verkliga värden för placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar.

(8) Försäkringsföretaget ska med regelbundna intervall kalibrera värderingsmetoden och pröva dess giltighet. Dessutom ska försäkringsföretaget motivera varför det har valt en viss värderingsmetod och dokumentera den.

(9) Aspekter som ansluter sig till motpartrisken, avtalens likviditet, osäkerhetsfaktorerna i värdebestämningsmetoderna och andra motsvarande faktorer ska beaktas vid värderingen med iakttagande av försiktighetsprincipen.

10.1.1 Beräkning av verkliga värden för fastighetsplaceringar

(10) Med ett fastighetsobjekt avses en fastighet, en byggnad, konstruktion eller annan inrättning på annans mark, överlåtbar hyresrätt som hänför sig till mark, lantegendom, obrutet område, vattenområde, nyttjanderätt till vattenkraft och aktier i ett bestämt bostads- eller fastighetsaktiebolag. Jordområde, byggnader och deras lösöre anses höra till fastigheten.

FÖRESKRIFT (styckena 11–20)

(11) Bestämmandet av det verkliga värdet på en fastighet ska grunda sig på den tillförlitliga värdering som årligen görs för varje fastighet. Den som gör beräkningen ska ha tillräcklig sakkunskap.

(12) Med verkligt värde avses marknadsvärdet på värderingsdagen.

(13) Med marknadsvärde avses det pris som fastighetsobjektet på värderingsdagen skulle betinga vid en försäljning under normala förhållanden på den fria marknaden genom ett avtal mellan en oberoende säljare och köpare.

(14) Om en fastighets marknadsvärde inte kan härledas från fastighetsmarknaden, ska det verkliga värdet bestämmas enligt följande:

- till det värde som härleds från förvaltningsfastighetens beståndsdelar eller marknadsvärdet på motsvarande förvaltningsfastigheter, om deras marknadsvärde kan bestämmas på ett tillförlitligt sätt, eller
- till ett värde som beräknats med hjälp av allmänt vedertagna värderingsmodeller och värderingsmetoder som grundar sig på avkastningsvärdet, om värdet kan bestämmas på ett tillförlitligt sätt, eller
- om det verkliga värdet på förvaltningsfastigheten inte kan bestämmas på ett tillförlitligt sätt, värderas förvaltningsfastigheten i enlighet med 8 kap. 16 § 1 mom. i FBL (*Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(15) Vid bestämmandet av marknadsvärdet/det verkliga värdet ska följande beaktas:

- fastighetens användningsändamål, ålder, skick och särskilda kännetecken
- byggrätt, läge, trafikförbindelser, lämplighet för byggande och hur långt de kommunaltekniska arbetena framskridit
- hyresnivå, hyreskontraktens innehåll och utsikterna för hyresutvecklingen i området
- det allmänna marknadsläget och avkastningskraven.

(16) Vid bestämmandet av marknadsvärdet/det verkliga värdet för fastighetsobjekt som står tomma eller som utnyttjas av företaget ska särskild försiktighet iakttas. I dessa fall rekommenderas samtidig användning av flera värderingstekniker.

(17) Om bostads- eller fastighetssammanslutningen har skulder, ska aktiernas andel av sammanslutningens skulder enligt bokslutet för respektive år avdras från det på ovanstående sätt bestämda marknadsvärdet/verkliga värdet av aktierna. Då det är fråga om så kallade ströaktier, följs väsentlighetsprincipen vid avdrag av skuldandelen.

(18) Om det verkliga värdet på ett fastighetsobjekt har sjunkit, ska det verkliga värdet justeras. Det lägre värde som därigenom erhållits får höjas i senare bokslut, om värdet grundar sig på en omvärdering av fastigheten.

(19) Om en part utanför koncernen eller samarbetsgruppen har lämnat ett bindande köpeanbud på fastighetsobjektet eller om ett inlösningspris fastställts på basis av ett avtal, kan det användas som verkligt värde för objektet.

(20) Som ett verkligt värde på fastighetsplaceringar som belånats med statliga bostadslån betraktas överlåtelseersättningen enligt 10 § i aravabegränsningslagen.

10.1.2 Beräkning av verkliga värden för andra placeringar än fastighetsplaceringar

FÖRESKRIFT (styckena 21–33)

(21) Med verkligt värde avses marknadsvärde.

(22) Om ett placeringsobjekt noteras på en fondbörs, innebär marknadsvärdet den sista köpkurs under kontinuerlig handel som är tillgänglig på bokslutsdagen eller, om en sådan saknas, den sista avslutskursen eller, om bokslutsdagen inte är avslutsdag på börsen eller om en kurs saknas, den sista motsvarande kurs som föregår denna dag.

(23) I de fall då det finns en marknad för andra placeringar än de ovan nämnda, innebär marknadsvärdet den sista köpkursen som är tillgänglig på bokslutsdagen eller, om den saknas, den sista avslutskursen eller, om bokslutsdagen inte är avslutsdag eller om en kurs saknas, den sista motsvarande kurs som föregår denna dag.

(24) Om ett sådant marknadsvärde som anges ovan inte kan anses vara en tillförlitlig grund för det verkliga marknadsvärdet, kan det vägda medelvärdet av avslutskurserna under de tre senaste avslutsdagarna eller ett annat sannolikt överlåtelsevärde användas. Motiveringen till detta ska förklaras i principerna för upprättande av bokslutet.

(25) Om marknadsvärdet på övriga placeringar inte kan härledas från marknaden, ska det verkliga värdet bestämmas

- till det värde som härleds från förvaltningsfastighetens beståndsdelar eller marknadsvärdet på motsvarande förvaltningsfastigheter, om deras marknadsvärde kan bestämmas på ett tillförlitligt sätt, eller
- till ett värde som beräknats med hjälp av allmänt vedertagna värderingsmodeller och värderingsmetoder som grundar sig på avkastningsvärdet, om värdet kan bestämmas på ett tillförlitligt sätt, eller
- om det verkliga värdet på förvaltningsfastigheten inte kan bestämmas på ett tillförlitligt sätt, värderas förvaltningsfastigheten i enlighet med 8 kap. 16 § 1 mom. i FBL (*Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(26) Om en part utanför koncernen eller samarbetsgruppen har lämnat ett bindande köpeanbud på placeringsobjektet eller om ett inlösningspris fastställts på basis av ett avtal, kan det användas som verkligt värde för objektet.

Aktier och andelar i dotterföretag

(27) Vid beräkningen av det verkliga värdet för de aktier eller andelar som moderföretaget äger i ett dotterföretag, ska de aktier eller andelar som dotterföretaget äger i moderföretaget anses vara utan värde.

Aktier och andelar i intresseföretag

(28) Om ett marknadsvärde saknas, kan även värdet enligt kapitalandelsmetoden eller substansvärdet användas som verkligt värde för aktier och andelar i intresseföretag, om det inte föreligger särskilda grunder för annat.

Andelar och aktier i andra försäkringsbolag

(29) I avsaknad av ett marknadsvärde på aktier och andelar i andra försäkringsbolag kan det sannolika överlåtelsepriset enligt en försiktig uppskattning användas som verkligt värde. Ifall välgrundade motiveringar till en sådan värderingsmetod saknas, kan högst substansvärdet användas som verkligt värde.

Lånefordringar, depositioner och depåfordringar inom återförsäkringen:

(30) Det verkliga värdet ska bestämmas enligt stycke (25). Om något sannolikt överlåtelsepris inte kan beräknas, betraktas det nominella värdet som ett verkligt värde, förutom när risken för en eventuell kursförlust förutsätter användning av ett lägre sannolikt värde. Det nominella värdet måste sänkas, även om kreditförlusten ännu inte konstaterats slutgiltigt.

Indexbundna lån och övriga sammansatta instrument

(31) Om det inte finns något marknadsvärde, bindande köpeanbud eller överlåtelsepris att tillgå för ett indexbundet lån eller motsvarande sammansatt instrument, bestäms värdavtalets och derivatets verkliga värde genom att det sannolika inlösningsvärdet beräknas som nuvärde för emittentens prestationer eller prestationer som garanterats av någon annan part (nuvärde för kassaflödena).

Principer för beräkning av verkligt värde för derivat

(32) Som verkligt värde av ett derivatkontrakt används ett på bokslutsdagen offentligt noterat marknadspris eller ett sådant marknadspris på ett motsvarande kontrakt som kan anses vara tillförlitligt. Marknadspriset på ett motsvarande kontrakt kan grunda sig på nuvärdet på kontraktets kassaflöden eller på en modell för värdering av optioner. Om en värderingsmodell används vid beräkningen av ett dylikt marknadspris, ska användningen av den valda modellen motiveras och dokumenteras. Den valda värderingsmodellen ska tillämpas för det aktuella derivatkontraktet fortlöpande, om det inte framkommer någon motiverad orsak att ändra den.

(33) Om försäkringsföretaget använder andra än allmänt kända modeller för fastställande av värdet på derivat, ska det påvisa att antagandena i de allmänt använda modellerna inte är adekvata för de aktuella derivaten. Dessutom ska försäkringsföretaget motivera, varför den använda modellen ger en mer rättvisande uppskattning av derivatets värde.

11 Resultaträkning

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

11.1 Resultaträkningsschema

(4) Resultaträkningen upprättas enligt SHMFbs.

(5) I regel omfattar resultaträkningen för ett skadeförsäkringsbolag, en försäkringsförening och en representation som bedriver skadeförsäkring delarna I och IV.

(6) Bolag och representationer som enbart bedriver återförsäkringsverksamhet (skade- och/eller livåterförsäkringsverksamhet) använder schemat för skadeförsäkringsbolag i hela sin försäkringsrörelse.

(7) Resultaträkningen för ett livförsäkringsbolag och en representation som bedriver livförsäkring omfattar delarna II och IV. Om ett företag endast driver livförsäkringsrörelse ska intäkter och vinster samt kostnader och förluster av placeringar anges i den försäkringstekniska kalkylen av livförsäkring. Resultaträkningen för ett livförsäkringsbolag eller en representation omfattar delarna I, II och IV, om bolaget eller representationen vid sidan av livförsäkrings- och livåterförsäkringsrörelse i betydande utsträckning bedriver till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 hörande olycksfalls- och sjukförsäkring samt återförsäkring av dessa. Då uppges direktförsäkringen och återförsäkringen inom skadeförsäkringen i kalkyl I och direktförsäkringen och återförsäkringen inom livförsäkringen i kalkyl II.

(8) Resultaträkningen för ett bolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring (arbetspensionsförsäkringsbolag) omfattar delarna III och IV och ett sådant bolag ska ange intäkter och vinster samt kostnader och förluster av placeringar i den försäkringstekniska kalkylen av lagstadgad pensionsförsäkring.

(9) Beroende på koncernens struktur kan koncernresultaträkningen omfatta delarna I–IV.

FÖRESKRIFT (styckena 10–11)

(10) Mera detaljerade uppgifter än de som ingår i schemat för resultaträkningen i SHMFbs kan presenteras antingen i form av noter till bokslutet eller genom att foga ytterligare poster till schemat. Om poster läggs till, får benämningarna av posterna i huvudgrupperna inte ändras, huvudgrupperna får inte delas, poster får inte överföras från en huvudgrupp till en annan och ordningen på posterna får inte ändras.

(11) I resultaträkningen ska poster som försämrar resultatet och negativa differenser förses med minusförtecken (-).

I Försäkringsteknisk kalkyl – Skadeförsäkring[1]

Premieintäkter			
Premieinkomst	_____		
Återförsäkrares andel	_____	_____	
Förändring av premieansvaret	_____		
Återförsäkrares andel	_____	_____	_____
Andel av placeringsverksamhetens nettointäkt[2]			_____
Övriga försäkringstekniska intäkter[3]			_____
Ersättningskostnader			
Utbetalda ersättningar	_____		
Återförsäkrares andel	_____	_____	
Förändring av ersättningsansvaret	_____		
Återförsäkrares andel	_____	_____	_____
Driftskostnader[4]			_____
Övriga försäkringstekniska kostnader[3]			_____
Försäkringstekniskt bidrag/resultat före förändring av utjämningsbeloppet[5]			_____
Förändring av utjämningsbeloppet			_____
Försäkringstekniskt bidrag/resultat[5]			_____

[1] Kalkylens nummer I, II, III och IV anges inte i schemat. Termen skadeförsäkring/livförsäkring/lagstadgad pensionsförsäkring kan utelämnas, om endast en försäkringsteknisk kalkyl ingår i resultaträkningen.

[2] Andelen antecknas endast om livförsäkringsbolaget eller representationen som bedriver livförsäkring också bedriver skadeförsäkring i betydande utsträckning.

[3] I punkten antecknas andel för egen räkning, dvs. med avdrag för återförsäkrares andel.

[4] I punkten antecknas nettobelopp efter avdrag för utgiftsöverföringar och provisioner för avgiven återförsäkring.

[5] I punkten antecknas försäkringstekniskt bidrag, om intäkterna av placeringsverksamheten inte uppges i den försäkringstekniska kalkylen.

II Försäkringsteknisk kalkyl – Livförsäkring[1]

Premieinkomst			
Premieinkomst		_____	
Återförsäkrares andel		_____	_____
Intäkter av placeringsverksamheten			_____
Andel av placeringsverksamhetens nettointäkter[6]			_____
Orealiserade värdeökningar av placeringar[7,8]			
Värdeökningar i fondförsäkringstillgångar		_____	
Värdeökningar av övriga placeringar		_____	_____
Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar		_____	
Uppskrivningar av övriga placeringar		_____	
Övriga försäkringstekniska intäkter[3]			_____
Ersättningskostnader			
Utbetalda ersättningar	_____		
Återförsäkrares andel	_____	_____	
Förändring av ersättningsansvaret	_____		
Återförsäkrares andel	_____	_____	_____
Förändring av premieansvaret			
Förändring av premieansvaret		_____	
Återförsäkrares andel		_____	_____
Driftskostnader[4]			_____
Kostnader för placeringsverksamheten			_____
Orealiserade värdeminskningar av placeringar[7,9]			
Värdeminskningar i fondförsäkringstillgångar		_____	
Värdeminskningar av övriga placeringar		_____	_____
Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar		_____	
Uppskrivningar av övriga placeringar		_____	
Övriga försäkringstekniska kostnader[3]			_____
Överföring av placeringsverksamhetens nettointäktsandel[2]			_____
Försäkringstekniskt resultat/bidrag[5]			_____

III Försäkringsteknisk kalkyl – Lagstadgad pensionsförsäkring[1]

Premieinkomst[3]			
Intäkter av placeringsverksamheten			_____
Andel av placeringsverksamhetens nettointäkter[6]			_____
Orealiserade värdeökningar av placeringar[7,8]			_____
Övriga försäkringstekniska intäkter[3]			_____
Ersättningskostnader			
Utbetalda ersättningar[3]		_____	
Förändring av ersättningsansvaret[3]		_____	_____
Förändring av premieansvaret[3]			_____
Driftskostnader[4]			_____

[6] Punkten tillämpas i koncernresultaträkningen.

[7] Ska anges om placeringarna värderas till verkligt värde i balansräkningen.

[8] I posten antecknas även uppskrivning av placeringar. Uppskrivning av placeringar kan även tas upp som en separat post (1 kap. 9 § i bokföringsförordningen).

[9] I posten antecknas även rättelse av uppskrivning av placeringar.

Kostnader för placeringsverksamheten		_____
Orealiserade värdeminskningar av placeringar[7,9]		_____
Övriga försäkringstekniska kostnader[3]		_____
Försäkringstekniskt resultat/bidrag[5]		_____

IV Annan än försäkringsteknisk kalkyl[1]

Skadeförsäkringens försäkringstekniska bidrag/resultat[5,10]		_____
Livförsäkringens försäkringstekniska bidrag/resultat[5,10]		_____
Den lagstadgade pensionsförsäkringens tekniska bidrag/resultat[5,10]		_____
Intäkter av placeringsverksamheten[6,11]	_____	
Orealiserade värdeökningar av placeringar[6,11,7,8]	_____	_____
Kostnader för placeringsverksamheten[6,11]	_____	
Orealiserade värdeminskningar av placeringar[6,11,7,9]	_____	_____
Överföring av placeringsverksamhetens nettointäktsandel[6]		_____
Övriga intäkter		
Minskning av koncernreserven[6,12,13,14]	_____	
Övriga	_____	_____
Övriga kostnader		
Avskrivning på koncerngoodwill[6,12,13,14]	_____	
Avskrivning på goodwill[13,14]	_____	
Övriga	_____	_____
Inkomstskatt för den egentliga verksamheten[16]		
Skatt för räkenskapsperioden och tidigare räkenskapsperioder	_____	
Latent skatt[6,]	_____	_____
Vinst (Förlust) av den egentliga verksamheten		
Andel av intresseföretagens vinst (förlust)[6,]	_____	_____
Vinst (Förlust) före bokslutsdispositioner och skatter		_____
Bokslutsdispositioner		
Förändring av avskrivningsdifferens	_____	
Förändring av skattemässiga reserver	_____	_____
Inkomstskatt		
Skatt för räkenskapsperioden och tidigare räkenskapsperioder	_____	
Latent skatt[6,]	_____	_____
Övriga direkta skatter		_____
Minoritetsandelar[6]		_____
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)		═══

(Utfärdat 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)

[10] Posten antecknas endast om det finns fler än en försäkringsteknisk kalkyl.

[11] Punkten tillämpas i skadeförsäkring.

[12] Minskning av koncernreserven och avskrivning på koncerngoodwill kan sammanslås.

[13] Posten kan sammanslås med kostnaderna för olika funktioner.

[14] Posten behöver inte specificeras, om den till sin storlek inte är väsentlig för givandet av en rättvisande bild.

[16] Posten kan sammanslås med punkten ”Inkomstskatt”.

11.2 Instruktioner för uppställning av resultaträkningen

11.2.1 Premieintäkter

FÖRESKRIFT (styckena 12–21)

Premieinkomst

(12) I resultaträkningen ska räkenskapsperiodens premieinkomst redovisas med avdrag för kundgruppsrabatter, rabatter för betalningssätt och dylika rabatter samt med avdrag för kreditförluster på premiefordringar och exklusive premieskatt och övriga offentliga avgifter som ingår i premierna. (Utfärdats 1.2.2023, gäller från 31.3.2023)

(13) Premieinkomsten inkluderar premierna för skadeförsäkring och lagstadgad pensionsförsäkring för de i försäkringsavtalen fastställda försäkringsperioderna som har börjat under räkenskapsperioden, oberoende av om premierna är betalda eller debiterade eller inte när bokslutet upprättas. Endast en premie som kan indrivas kan ingå som obetald i premieinkomsten.

(14) I premieinkomst redovisas också försäkringspremier som hänför sig till i försäkringsavtalen fastställda perioder som börjat före tidpunkten för bokslutet och där försäkringsskyddet är i kraft vid bokslutstidpunkten, dock så att den del av försäkringspremierna som enligt erfarenhet lämnas obetalda dras av från premieinkomsten.

(15) Försäkringspremier som under räkenskapsperioden betalats för en försäkringsperiod som börjar under följande räkenskapsperiod upptas inte som premieinkomst under räkenskapsperioden, utan som skuld av direktförsäkrings-/återförsäkringsverksamhet.

(16) Premieinkomsten ska innefatta bland annat

- ännu inte debiterade premier i det fall då beräkningen av premierna inte kan göras förrän vid årets slut
- ännu inte debiterade halvårsvisa, kvartalsvisa eller månadsvisa premieinbetalningar samt premiehöjningar på grund av betalningssätt som tas ut av försäkringstagarna; vid livförsäkring endast om fordringsrätt föreligger
- engångspremier
- vid koassurans, försäkringsbolagets eller försäkringsföreningens andel av totalt premiebelopp
- återförsäkringspremier från försäkringsföretag som avgivit eller returnerat affär
- portföljpremier
- försummelseavgift enligt 163 § i ArPL. (*Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026*)

(17) Från premieinkomsten avdras bland annat

- kreditförluster på premiefordringar
- belopp som gottskrivits företag som avgivit eller returnerat affär när portfölj återtas
- premieåterbetalningar på uppsagda avtal
- premieskatt, fördelningsavgifter för lagstadgade skadeförsäkringsgrenar (lag om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslag, patientskadelag och lag om miljöskadeförsäkring) och i

avsnitt 14.6 angivna övriga offentliga avgifter, såsom t.ex. avgifterna till Statskontoret enligt 163 § i ArPL och 122 § i FöPL. (Utfärdats 13.12.2019, gäller från 31.12.2019)

(18) Kreditförluster på premiefordringar redovisas som minskning av premieinkomsten efter att det blivit sannolikt att betalning inte erhålls för premiefordringen. Om kreditförlusten senare visar sig vara obefogad, upptas återföringen av den redovisade kreditförlusten i samma post i resultaträkningen.

(19) På ovan nämnda sätt bokförs även kreditförluster enligt ArPL och FöPL.

Återförsäkrares andel

(20) I återförsäkrares andel av premieinkomsten ingår samtliga premier som har betalats eller som ska betalas enligt de återförsäkringsavtal som bolaget ingått med återförsäkrare. Från återförsäkrarnas premieinkomstsandel avdras inte provisioner eller vinstandelar.

Förändring av premieansvaret

(21) En förändring av premieansvaret tas upp som skillnaden mellan premieansvarets belopp vid räkenskapsperiodens början och slut. Valutakursdifferensernas andel av förändringen kan också anges bland intäkter och kostnader för placeringsverksamheten.

11.2.2 Ersättningskostnader och förändring av utjämningsbeloppet

FÖRESKRIFT (styckena 22–41)

Utbetalda ersättningar

(22) Till utbetalda ersättningar räknas samtliga ersättningar som utbetalats under räkenskapsperioden, oberoende av när skadan inträffat samt de portföljöverföringspremier som gäller mottagande (+) och överlåtelse (-) av ersättningsansvar för en återförsäkring.

(23) Den avgift som enligt 213 § i lagen om olycksfallfall i arbetet och om yrkessjukdomar ska betalas till Olycksfallsförsäkringscentralen upptas i utbetalda ersättningar. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(24) Avgifter för återköp av försäkringar räknas också till utbetalda ersättningar.

(25) Räkenskapsperiodens driftsutgifter och avskrivningar som hänför sig till handläggningen av ersättningar redovisas i utbetalda ersättningar både i skadeförsäkringens olika försäkringsklassgrupper och i livförsäkringens försäkringsgrenar i enlighet med avsnitt 12.2.11.

(26) Skadad egendom som övertagits i samband med ersättningshandläggning och motgarantier som blivit kvar hos försäkringsföretaget eller representationen i samband med kredit- och borgensförsäkringsskador och som vid tidpunkten för bokslutet ännu inte har realiserats och inte heller avdragits från ersättningsansvaret, bokförs till sitt verkliga värde, dock högst till ansvarsbeloppet och som minskning av utbetalda ersättningar under räkenskapsperioden och i balansräkningstillgångar. Ostridiga regressfordringar redovisas på ett liknande sätt.

(27) Skadad egendom upptas i materiella tillgångar/varulager i balansräkningen. Beloppet fordringar som täcks av motgarantier och ostridiga regressfordringar upptas i övriga fordringar.

(28) Egendom som försäkringsföretaget övertagit i samband med ersättningshandläggning, motgarantier som blivit kvar hos försäkringsföretaget i samband med kredit- och borgensförsäkringsskador eller ostridiga regressfordringar som ansluter sig till skadorna kan även dras av från ersättningsansvaret.

(29) Om försäljningspriset för en sådan egendom som övertagits i samband med ersättningshandläggning eller tagits emot i form av motgarantier avviker från bokföringsvärdet, registreras hela differensen på kontot för utbetalda ersättningar det år som försäljningen sker eller det verkliga värdet förändras.

(30) I utbetalda ersättningar ingår inte ersättningar enligt fördelningssystemet för lagstadgade skadeförsäkringsgrenar (lag om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslag, patientskadelag och lag om miljöskadeförsäkring).

(31) Förhöjningar som enligt 115 § i lagen om pension för arbetstagare, 152 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och 12 a § 1 mom. i trafikförsäkringslagen ska betalas på grund av att utbetalningen av förmåner eller ersättningar har försenats ska tas upp i räntekostnader för placeringsverksamheten. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(32) I den lagstadgade pensionsförsäkringen upptas skaderegleringskostnader och kostnader för verksamhet som avser att hantera risken för arbetsförmåga som täcks med avgiftsdelen för hantering av risken för arbetsoförmåga (Kostnader för hantering av risken för arbetsoförmåga) i separata poster i utbetalda ersättningar, inte i utbetalda ersättningar per försäkringsgren. *(Utfärdats 29.2.2016, gäller från 1.3.2016)*

(33) I den lagstadgade pensionsförsäkringen ska bolagen i utbetalda ersättningar uppta de ersättningar som bolagen gemensamt ansvarar för, justerade med en utjämning mellan parterna som deltar i kostnadsfördelningen och med en eventuell ränta på utjämningen (kostnadsfördelningsersättningar). *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(34) Poster för Sysselsättningsfonden och kostnadsfördelningen av pensionsdelar som tjänats in för oavlönade perioder redovisas i en separat post i kostnadsfördelningsersättningar. *(Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026)*

(35) Poster från Pensions-Kansas konkursbo ingår i utredningen av kostnadsfördelningen och i kostnadsfördelningsposter. Se avsnitt 15.4 Premieinkomst och utbetalda ersättningar inom lagstadgad arbetspensionsförsäkring. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(36) Läkararvoden, resekostnader och dylika kostnader enligt 46 § och 102 § i ArPL upptas som fonderad pensionsutgift i ersättningsutgiften. Även i fråga om FöPL, LFöPL och SjPL ska ovan nämnda kostnader bokföras i ersättningsutgiften. *(Utfärdats 11.10.2016, gäller från 1.1.2017)*

(37) Betalning av förmåner enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003 StPEL) upptas i ersättningskostnader i resultaträkningen. Bland ersättningskostnader upptas även poster som tas emot för täckning av utgifter och kostnader som orsakas pensionsanstalterna av StPEL inklusive räntor. Fordran/skuld för StPEL inklusive räntor upptas bland aktiva resultatregleringar/passiva resultatregleringar.

Förändring av ersättningsansvaret och utjämningsbeloppet

(38) Med förändring av ersättningsansvaret avses en förändring av ersättningsansvaret för kända och okända skador och, inom livförsäkring även en förändring av det utjämningsbelopp som ingår i ersättningsansvaret. *(Utfärdats 7.3.2019, gäller från 31.3.2019)*

(39) I andra än lagstadgad pensionsförsäkring omfattar ersättningsansvaret och förändringen av ersättningsansvaret kostnader för ersättningshandläggningen i anslutning till obetalda ersättningar enligt avsnitt 11.2.11.

(40) En förändring av ersättningsansvaret redovisas som skillnaden mellan ersättningsansvarets belopp vid räkenskapsperiodens början och slut. Valutakursdifferensernas andel av förändringen kan också anges bland intäkter och kostnader för placeringsverksamheten.

(41) I resultaträkningsschemat för skadeförsäkring redovisas förändringen av utjämningsbeloppet i en separat post.

11.2.3 Koassurans, katastrofavtal, pooler

FÖRESKRIFT (styckena 42–45)

(42) Vid koassurans redovisar respektive försäkringsgivare sin andel som direktförsäkring. Detta gäller även i det fallet att en av försäkringsgivarna i egenskap av så kallad ledande försäkringsgivare hanterar de praktiska åtgärder som anknyter till försäkringsavtalen på alla försäkringsgivares vägnar. Juridiskt sett ansvarar denne även i detta fall enbart för sin egen andel enligt försäkringsavtalet gentemot försäkringstagaren.

(43) I ersättningskostnad för skador som omfattas av katastrofavtal redovisar försäkringsgivaren den totala ersättningen med avdrag för de andelar som de i avtalet delaktiga bolagen betalat in. Avtalsbolaget redovisar sin andel som ersättning i den aktuella gruppen av direktförsäkringsklasser.

(44) De olika poolernas andel av bolagets försäkringsrörelse redovisas i återförsäkrares andel, medan mottagen affär mellan olika pooler och bolagen upptas i mottagen återförsäkring.

(45) Livförsäkringsbolagen ska redovisa mottagen affär från arbetstagarnas grupplivförsäkringspool som koassurans. Också direktförsäkringsrörelse som bedrivs av andra pooler ska redovisas som koassurans i proportion till poolandelarna.

11.2.4 Intäkter av placeringsverksamheten

FÖRESKRIFT (styckena 46–52)

(46) I intäkter av placeringsverksamheten upptas bland annat dividendintäkter, ränteintäkter, indexhöjningar på fordringar och värdepapper, försäljningsvinster på placeringstillgångar och anläggningstillgångar, återföring av nedskrivningar och andra motsvarande intäkter av placeringsverksamheten.

(47) Dividendintäkter utgörs av utdelning på aktier och andelar, räntor på garantikapital och dylika vinstandelar. Utdelning och ränta på garantikapital redovisas i regel för den räkenskapsperiod under vilken beslut om vinstutdelning fattats.

(48) Bland ränteintäkter upptas också upplupna räntor på placeringar och fordringar samt kreditreserveringsprovisioner, indexhöjningar, räntor på försenade premiebetalningar, räntor enligt fördelningssystemet för lagstadgade skadeförsäkringsgrenar samt, vid utsökning av försäkringspremier, influtna dröjsmålsräntor och dröjsmålsförhöjningar av engångsnatur.

(49) Skillnaden mellan nominellt värde och anskaffningsvärde för masskuldebrevslån och andra motsvarande penning- och kapitalmarknadsinstrument periodiseras som ökning eller minskning av ränteintäkterna under värdepapprets löptid (=periodisering av prisskillnaden).

(50) Intäkter kan redovisas för ett sammansatt instrument för räkenskapsperioden, om emittenten eller en annan part i de ursprungliga lånevillkoren eller i något annat skriftligt kontrakt förbundit sig att betala avkastning (garanterad avkastning). Arrangemanget som garanterar avkastningen ska vara bindande för emittenten eller en annan part så att arrangemanget inte kan hävas under kontraktstiden.

(51) Intäkter av fastighetsplaceringar är hyror och serviceintäkter, intäkter av försäljning av virke och jordmaterial och dividender på fastighetsaktier och dylika motsvarande fastighetsintäkter samt räntor på lånefordringar hos fastighetssammanslutningar inom samma koncern och hos fastighetssammanslutningar med ägarintresse.

(52) Återförda nedskrivningar och uppskrivningar av placeringar ska tas upp i intäkter av placeringsverksamheten.

11.2.5 Orealiserade värdeökningar och värdeminskningar av placeringar

FÖRESKRIFT (styckena 53–54)

(53) Värdeökningar av placeringar och återföringar av uppskrivningar ska tas upp i orealiserade värdeökningar av placeringar och i orealiserade värdeminskningar av placeringar i resultaträkningen. Uppskrivning av placeringar kan även tas upp som en separat post (1 kap. 9 § i bokföringsförordningen).

(54) Orealiserade positiva värdeförändringar av placeringar ska tas upp i orealiserade värdeökningar av placeringar och orealiserade negativa värdeförändringar av placeringar i orealiserade värdeminskningar av placeringar i resultaträkningen när placeringar värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i resultaträkningen.

11.2.6 Kostnader för placeringsverksamheten

FÖRESKRIFT (styckena 55–60)

(55) I kostnader för placeringsverksamheten upptas bland annat kostnader för fastighetsplaceringar, räntekostnader och andra kostnader för främmande kapital, försäljningsförluster på placeringstillgångar, nedskrivningar samt driftsutgifter och avskrivningar som uppstår vid placeringsverksamheten.

(56) Kostnader för fastighetsplaceringar är underhållskostnader för fastigheter, förvaltnings- och kapitalvederlag för fastighetsaktier, kreditförluster på hyresfordringar, fastighetsskatt, skogsvårdsavgifter och dylika direkta kostnader för fastighetsplaceringar samt driftsutgifter och avskrivningar som uppstår vid förvaltningen av fastighetsplaceringarna enligt avsnitt 11.2.11.

(57) Kostnader för övriga placeringar är kreditförluster på räntefordringar och dylika liknande kostnader för placeringsverksamheten samt driftsutgifter och avskrivningar som uppstår vid förvaltningen av andra placeringar än fastighetsplaceringar enligt avsnitt 11.2.11.

(58) I räntekostnader och andra kostnader för främmande kapital ingår upplupna räntor på samtliga skulder (inklusive räntor på fastighetsplaceringar och räntor enligt fördelningssystemet för lagstadgade skadeförsäkringsgrenar) och andra kostnader för främmande kapital.

(59) I räntekostnader upptas också indexhöjningar på skulder, dröjsmålsräntor enligt räntelagen, 12 a § 5 mom. i trafikförsäkringslagen, 4 a § i trafikförsäkringsförordningen och 115 § i lagen om pension för arbetstagare och förhöjningar som ska betalas till följd av att utbetalningen av förmåner och ersättningar fördröjts enligt 152 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och 12 a § 1 mom. i trafikförsäkringslagen. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(60) Nedskrivningar av placeringar ska tas upp i kostnader för placeringsverksamheten.

11.2.7 Försäljningsvinst och -förlust

FÖRESKRIFT (styckena 61–63)

(61) Till försäljningsvinster och försäljningsförluster av placeringar hör också intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten.

(62) Försäljningsvinster och försäljningsförluster av placeringar som betraktas som anläggningstillgångar tas också upp i intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten.

(63) Försäljningsvinst/-förlust på moderbolagets aktier som utgör täckning för fondförsäkringar ska redovisas i intäkter av/kostnader för placeringsverksamheten i resultaträkningen.

11.2.8 Intäkter av och kostnader för derivatkontrakt

ANVISNING (styckena 64–70)

(64) Intäkter och kostnader som uppstår när derivatkontrakt (skyddande och icke skyddande kontrakt) stängs eller går ut bör redovisas i gruppen för försäljningsvinster och försäljningsförluster på samma sätt som realiserade intäkter.

(65) Då derivatkontrakt (skyddande och icke skyddande kontrakt) värderas i bokslutet, bör värderingsresultatet upptas i nedskrivningar (den andel som understiger anskaffningsutgiften) eller i återförda nedskrivningar.

(66) Om ett derivatkontrakt realiseras genom försäljning av den underliggande tillgången, bör kontraktets resultat bokföras som justering av försäljningsvinsten eller försäljningsförlusten. Om ett derivatkontrakt däremot realiseras genom köp av en ny tillgångspost, bör resultatet av kontraktet bokföras som minskning och ökning av anskaffningsvärdet.

(67) För att säkra fordran och skulden för förändring av räntenivån bör intäkter och kostnader för ett derivatkontrakt bokföras som justering av ränteintäkter och räntekostnader.

(68) Värderingsresultatet av derivatkontrakt som ingåtts i syfte att säkra ansvarsskulden i enlighet med stycke (30) i avsnitt 7.3.2 bör tas upp i nedskrivningar av placeringar och återförda nedskrivningar.

(69) Poängdifferensen mellan terminskursen och avistakursen för skyddande och icke skyddande valutaderivat bör periodiseras och redovisas i ränteintäkter eller räntekostnader. Poängdifferensen

mellan terminskursen och avistakursen kan redovisas direkt i resultatet, såvida den inte i väsentlig grad inverkar på den bild som bokslutet ger av räkenskapsperiodens resultat.

(70) I fråga om terminskontrakt bör motposten till en värderingsintäkt eller en värderingskostnad som upptagits i resultaträkningen anges i aktiva resultatregleringar eller i passiva resultatregleringar i balansräkningen. I fråga om optionskontrakt justeras de premier som tagits upp i balansräkningen.

11.2.9 Avtal om värdepapperslån och repor

ANVISNING (styckena 71–72)

(71) Ersättningar som erhållits genom utlåning av värdepapper bör upptas i intäkter av övriga placeringar i resultaträkningen. Utbetalda ersättningar för värdepapperslån bör i sin tur upptas i kostnader för övriga placeringar.

(72) Ränta som ska betalas på lånet i ett återköpsavtal bör upptas i räntekostnader för placeringsverksamheten och räntan på fordran på motsvarande sätt i ränteintäkter av övriga placeringar. Erhållna ersättningar för överlåtna värdepapper bör redovisas i övriga skulder och utbetalda ersättningar i övriga fordringar i balansräkningen.

11.2.10 Övriga försäkringstekniska intäkter/kostnader

FÖRESKRIFT (stycke 73)

(73) I övriga försäkringstekniska intäkter/kostnader redovisas bland annat vinst/förlust som uppkommit vid överlåtelse av försäkringsbestånd.

11.2.11 Driftsutgifter och avskrivningar

FÖRESKRIFT (styckena 74–98)

(74) Driftsutgifter och avskrivningar ska tas upp i resultaträkningsposterna enligt de funktioner de hänför sig till.

(75) I kostnaderna enligt funktion ska försäkringsföretaget ta upp följande direkta och indirekta kostnader för funktionerna med iakttagande av väsentlighetsprincipen:

- löner, arvoden, lönebikostnader och andra kostnader
- planenliga avskrivningar och försäljningsvinster/-förluster på maskiner och inventarier, immateriella rättigheter och utgifter med lång verkningstid
- alternativt också planenliga avskrivningar på goodwill/koncerngoodwill och minskning av koncernreserven, om de inte tas upp i övriga kostnader/intäkter.

(76) Utgiftsöverföringar mellan bokföringsskyldiga och utgifter för försäljning av tjänster som upptas i mottagarens bokföring ska tas upp i kostnaderna enligt funktion.

(77) Kostnaderna enligt funktion ska uppdelas enligt försäkringsklassgrupp/försäkringsgren på det sätt som anges i avsnitten 14.2–14.4 och, i fråga om placeringsverksamheten, enligt placeringsgrupp på det sätt som anges i avsnitt 14.7.

Fördelning av driftsutgifter på olika poster i resultaträkningen

(78) Driftsutgifter och avskrivningar fördelas enligt följande funktioner på olika poster i resultaträkningen med iakttagande av orsaksprincipen och med hjälp av olika fördelningsregler:

(79) I ersättningskostnader – utbetalda ersättningar – kostnader för handläggning av ersättningar

- Registrering och handläggning av skador, pensionsansökningar och dylika försäkringsfall
- Utredning av ersättningar/skador/pensioner
- Hantering och realisering av regresser och panter
- Avfattande av ersättnings-/pensionsbeslut
- Rättshandlingar gällande ersättningar
- Utbetalning av ersättningar/pensioner
- Rehabiliteringsverksamhet

(80) Omkostnaderna för verksamhet för hanteringen av arbetsoförmåga, vilka täckts med avgiftsdelen för hanteringen av risken för arbetsoförmåga i försäkringsavgiften för en lagstadgad pensionsförsäkring följs upp separat från övriga skaderegleringskostnader (se avsnitten 11.2.2 och 14.4). *(Utfärdats 29.2.2016, gäller från 1.3.2016)*

(81) I skaderegleringskostnaderna ingår avgifter som ska betalas till Olycksfallsförsäkringscentralen för driftskostnaderna för ersättningsverksamheten enligt 213 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och för kostnaderna för besvärsnämnden för olycksfallsärenden och ersättningsnämnden för olycksfallsärenden. Också kostnaderna för ersättningsverksamheten inom mottagen återförsäkring redovisas i denna post. (Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)

(82) I driftskostnader – anskaffningsutgifter för försäkringar – kostnader som föranleds av anskaffning av försäkringar

- Förhandlingar om försäkringar
- Uppgörande av offerter
- Handläggning av försäkringsansökningar
- Beviljande av försäkringar
- Ingående av försäkringsavtal
- Avfattande av försäkringsdokument
- Införande av nya försäkringar i försäkringsbeståndet
- Annonsering av försäkringar
- Direktförsäljning av försäkringar
- Upprätthållande av försäljningsnät

(83) I anskaffningsutgifterna ingår dessutom anskaffnings- och förnyelseprovisioner för direktförsäkring samt provisioner och vinstandelar för mottagen återförsäkring.

(84) I driftskostnader – kostnader för skötseln av försäkringar – övriga kostnader för skötseln av försäkringar

- Skötsel av försäkringsbeståndet
- Skötsel av beståndet för mottagen och avgiven återförsäkring
- Debitering och inkassering av premier
- Handläggning av återbäringar och nedsättningar
- Statistikföring
- Utarbetande av premiegrunder och beräkningsgrunder för ansvarsskulden
- Produktplanering
- Skadeförebyggande verksamhet (preventiva åtgärder)

(85) I driftskostnader – administrationskostnader – kostnader som föranleds av administration

- Bibehållande av företagsbilden
- Information
- Kontors-, personal- och utbildningstjänster och dylika interna tjänster
- Intern redovisning
- Bokföring och bokslut
- Revision
- Intern revision
- Högsta ledningen och förvaltningsorganen
- Hantering av relationer till ägare och placerare
- Lagstadgade avgifter

(86) I lagstadgade avgifter inräknas

- Pensionsskyddscentralens kostnadsandel = arbetspensionsbolagets andel av de kostnader för Pensionsskyddscentralen som ska täckas gemensamt (förskott och slutlig justeringspost)
- Justitieförvaltningsavgift som avses i 16 § i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden
- Finansinspektionens tillsynsavgift
- övriga poster

(87) Om ett arbetspensionsbolag köper exempelvis registreringstjänster eller andra tjänster av Pensionsskyddscentralen, som centralen fakturerar separat, tas dessa enligt orsaksprincipen upp i den aktuella funktionen. De aktuella kostnaderna tas inte upp i lagstadgade avgifter.

(88) Poster från Pensions-Kansas konkursbo bokförs inte i lagstadgade avgifter, utan de ingår i utredningen av kostnadsfördelningen och i ansvarsfördelningsposter. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(89) I kostnader för placeringsverksamheten – kostnader för förvaltning av placeringar – kostnader för skötseln av placeringsverksamheten

- Uppgörande av placeringsplaner
- Placeringsbeslut
- Beviljande av krediter
- Förvaltning av lånebestånd
- Fastighetsförvaltning
- Förvaltning av värdepapper
- Hantering av valutaposition
- Inkassering av placeringsfordringar
- Hantering av panter
- Realisering av placeringar
- Intern redovisning i anslutning till placeringsverksamhet
- Hantering av finansiering och likviditet
- Kapitalförvaltningsarvoden som betalats till utomstående

(90) Kostnader för övrig verksamhet som redovisats i övriga kostnader

- Kostnader för försäljning av tjänster som redovisats i övriga intäkter

(91) Arvoden och vinstandelar för avgiven återförsäkring tas upp i en separat avdragspost i driftskostnader.

(92) Dessutom upptas den regionala organisationens tjänster, datatjänster, användning av datasystem i produktionen och utveckling av datasystem i ovan nämnda poster med hjälp av nyckeltal som beskriver användningen.

(93) Hyror till utomstående för lokaler som utnyttjas av företaget och kostnader för användning av egna och hyrda lokaler (kostnader för lokaler enligt användning, till exempel för elektricitet, städning, bevakning) upptas alltid i driftskostnader enligt funktion i resultaträkningen. Direkt ägda fastigheter och fastigheter i bolagsform redovisas på samma sätt. Underhållskostnader för fastigheter ingår inte i dessa kostnader.

Avskrivningar enligt plan och avskrivningsdifferens

(94) Vid beräkningen av avskrivningar enligt plan följs bokföringsnämndens allmänna anvisning om avskrivningar enligt plan (16.10.2007).

(95) Planenliga avskrivningar av anskaffningsutgiften för byggnader behandlas i avsnitt 5.1.2.

(96) Avskrivningsplaner och förändringar av dessa ska upprättas i skriftlig form.

(97) Avskrivningar utöver plan kan göras i bokslutet av särskilda skäl, vilket gör det möjligt att senare bokföra avskrivningar under plan. Ett särskilt skäl kan vara exempelvis beskattning.

(98) Skillnaden mellan de totala avskrivningar som de facto dragits av från räkenskapsperiodens intäkter i bokslutet och avskrivningar enligt plan, det vill säga avskrivningsdifferensen, anges i resultaträkningen.

Anskaffningsutgiften minskad med de planenliga avskrivningarna redovisas bland aktiva i balansräkningen. Den ackumulerade avskrivningsdifferensen redovisas bland ackumulerade bokslutsdispositioner bland passiva i balansräkningen.

11.2.12 Övriga intäkter och kostnader

FÖRESKRIFT (styckena 99–100)

(99) Övriga intäkter utgörs av poster som har ett klart samband med den egentliga verksamheten (till exempel intäktsbringande försäljning av administrativa tjänster och andra tjänster, försäljning av tjänster till parter utanför försäkringsbolagsgruppen). Övriga kostnader är kostnader för sålda tjänster (se avsnitt 4.2).

(100) I övriga intäkter och kostnader upptas intäkter och kostnader för ett försäkringsbolags anknytande verksamhet.

11.2.13 Bokslutsdispositioner

FÖRESKRIFT (styckena 101–102)

(101) Bokslutsdispositioner utgörs av förändringen av avskrivningsdifferensen och förändringen av skattemässiga reserver under räkenskapsperioden. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(102) Förändringen av skattemässiga reserver (5 kap. 15 § i BokfL) tas upp som skillnaden mellan reserver i balansräkningen vid räkenskapsperiodens början och slut. När en investerings anskaffningsutgift täcks med en investeringsreserv, ska användningen av reserven tas upp som minskning av investeringsreserven och ökning av avskrivningsdifferensen i resultaträkningen. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

11.2.14 Inkomstskatter och övriga direkta skatter

FÖRESKRIFT (styckena 103–109)

(103) I inkomstskatt i resultaträkningen redovisas samtliga inkomstskatter.

Räkenskapsperiodens skatt

(104) I räkenskapsperiodens skatt redovisas räkenskapsperiodens skatt enligt skattekalkylen. Vid beräkningen av skatten ska försäkringsföretaget beakta bland annat den beskattningsbara inkomsten, avdraget för fastställda förluster, skattesatsen och skatten för tidigare räkenskapsperioder.

(105) Om en med tanke på resultatet väsentlig del av skatterna hänför sig till tidigare räkenskapsperioder, exempelvis till följd av restskatter, ska den redovisas separat i resultaträkningen (skatt för tidigare räkenskapsperioder) eller i noterna.

(106) Den skatteskuld eller -fordran som uppstår enligt prestationsprincipen till följd av rättelse eller komplettering av förskottsskatter som debiterats under räkenskapsperioden bokförs enligt väsentlighetsprincipen i passiva eller aktiva resultatregleringar i balansräkningen.

Latent skatt

(107) I latenta skatter upptas bland annat förändring av latenta skatteskulder och skattefordringar som beror på periodiseringsdifferenser mellan bokföringens resultat och den beskattningsbara inkomsten från föregående räkenskapsperiod, såvida latenta skatteskulder och skattefordringar tas upp i balansräkningen.

(108) Om placeringar och/eller förvaltningsfastigheter, som ingår i finansiella tillgångar, värderas till verkligt värde i balansräkningen, bokförs den latenta skatteskuldens eller skattefordringens förändring, som beror på tillfälliga skillnader mellan bokföringsvärdet och beskattningsvärdet i balansräkningen, resultaträkningen och/eller i fonden för verkligt värde. Den latenta skatteskulden eller skattefordran som ingår i en förändring av det verkliga värdet får tas upp i balansräkningen med iakttagande av särskild försiktighet.

(109) Vid beräkningen av den latenta skatten iakttas särskild försiktighet och bokföringsnämndens allmänna anvisning om latenta skatteskulder och skattefordringar (12.9.2006).

12 Balansräkning

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

12.1 Balansräkningsschema

(4) Balansräkningen upprättas enligt SHMFbs.

FÖRESKRIFT (styckena 5)

(5) Mera detaljerade uppgifter än de som ingår i schemat för balansräkningen i SHMFbs kan presenteras antingen i form av noter till bokslutet eller genom att foga ytterligare poster till schemat. Om poster läggs till, får benämningarna av posterna i huvudgrupperna inte ändras, huvudgrupperna får inte delas, poster får inte överföras från en huvudgrupp till en annan och ordningen på posterna får inte ändras.

AKTIVA			
Immateriella tillgångar			
Utvecklingsutgifter		_____	
Immateriella rättigheter[1]		_____	
Goodwill		_____	
Koncerngoodwill[2,3]		_____	
Övriga utgifter med lång verkningstid		_____	
Förskottsbetalningar[1]		_____	_____
Placeringar			
Placeringar i fastigheter			
Fastigheter och fastighetsaktier	_____		
Lånefordringar hos företag inom samma koncern	_____		
Lånefordringar hos ägarintresseföretag	_____	_____	
Placeringar i företag inom samma koncern och i ägarintresseföretag			
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	_____		

[1] Posten behöver inte specificeras i balansräkningen, om den inte till sin storlek är väsentlig för givandet av en rättvisande bild.

[2] Posten redovisas endast i koncernbalansräkningen.

[3] Koncerngoodwill och koncernreserven kan sammanslås i balansräkningen.

Finansmarknadsinstrument och andra skuldförbindelser emitterade av, och fordringar hos, företag inom samma koncern	_____		
Aktier och andelar i intresseföretag[1,2]	_____		
Aktier och andelar i ägarintresseföretag[4]	_____		
Aktier och andelar i andra ägarintresseföretag[2]	_____		
Finansmarknadsinstrument och andra skuldförbindelser emitterade av, och lånefordringar hos, ägarintresseföretag	_____	_____	
Övriga placeringar			
Aktier och andelar	_____		
Finansmarknadsinstrument	_____		
Andelar i gemensamma placeringar	_____		
Fordringar på inteckningslån	_____		
Övriga lånefordringar	_____		
Depositioner	_____		
Övriga placeringar	_____	_____	
Depåfordringar inom återförsäkring		_____	
Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar			_____
Fordringar			
Vid direktförsäkringsverksamhet			
Hos försäkringstagare[1]	_____		
Hos försäkringsförmedlare[1]	_____	_____	
Vid återförsäkringsverksamhet		_____	
Övriga fordringar		_____	
Obetalda aktier/andelar/ garantiandelar/grundfond		_____	
Latent skattefordring[5]		_____	_____
Övriga tillgångar			
Materiella tillgångar			
Maskiner och inventarier[1]	_____		
Övriga materiella tillgångar[1]	_____		
Varulager[1]	_____		
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar[1]	_____	_____	
Kassa och bank		_____	
Övriga tillgångar		_____	_____
Resultatregleringar			
Räntor och hyror		_____	
Aktiverade anskaffningsutgifter för försäkringar		_____	
Övriga resultatregleringar		_____	_____
Aktiva sammanlagt			_____

[4] Anges i försäkringsbolagets och i försäkringsföreningens balansräkning och koncernbalansräkning, om aktier och andelar i intresseföretag inte specificeras separat från andra ägarintresseföretag i koncernbalansräkningen.

[5] Posterna redovisas i koncernbalansräkningen. I försäkringsföretagets separata bokslut får latenta skatteskulder och skattefordringar med iakttagande av särskild försiktighet tas upp som en särskild post i balansräkningen (5 kap. 18 § i bokföringslagen). Enligt 2 kap. 6 § i bokföringsförordningen skall noterna innehålla uppgift om de latenta skatteskulder och skattefordringar som avses i 5 kap. 18 § i bokföringslagen, om dessa är väsentliga och inte har tagits upp i balansräkningen.

PASSIVA			
Eget kapital/Grundfond[9]			
Säkerhet[9]		_____	
Övrigt grundkapital[9]		_____	
Aktiekapital/Grundfond[9]		_____	
Garantikapital		_____	
Överkursfond		_____	
Uppskrivningsfond		_____	
Reservfond[6]		_____	
Fond för verkligt värde		_____	
Övriga fonder			
Fonder enligt bolagsordningen/ föreningens stadgar	_____		
Övriga fonder	_____		
Centralförvaltningens konto[9]	_____	_____	
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder		_____	
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)		_____	_____
Kapitallån			_____
Minoritetsandelar[6]			_____
Ackumulerade bokslutsdispositioner			
Avskrivningsdifferens		_____	
Skattemässiga reserver		_____	_____
Koncernreserv[2,3]			_____
Försäkringsteknisk ansvarsskuld			
Premieansvar inom skadeförsäkring[7]	_____		
Återförsäkrares andel	_____	_____	
Premieansvar inom livförsäkring[7]	_____		
Återförsäkrares andel	_____	_____	
Premieansvar inom lagstadgad pensionsförsäkring[7,8]		_____	
Ersättningsansvar inom skadeförsäkring[7]	_____		
Återförsäkrares andel	_____	_____	
Ersättningsansvar inom livförsäkring[7]	_____		
Återförsäkrares andel	_____	_____	
Ersättningsansvar inom lagstadgad pensionsförsäkring[7,8]		_____	
Utjämningsbelopp inom skadeförsäkring[7]		_____	
Ansvarsskuld för fondförsäkringar			
Försäkringsteknisk ansvarsskuld		_____	
Återförsäkrares andel		_____	_____
Avsättningar			

[9] Posten antecknas för representationers del.

[6] Punkten tillämpas i aktiebolag.

[7] Termen skadeförsäkring/livförsäkring/lagstadgad pensionsförsäkring kan utelämnas, om endast en försäkringsteknisk kalkyl ingår i resultaträkningen.

[8] Med posten avses andel för egen räkning, dvs. ersättningsansvaret minskat med återförsäkrares andel.

Avsättningar för pensioner[1]	_____	
Skatteavsättningar[1]	_____	
Övriga avsättningar[1]	_____	_____
Depåskulder inom återförsäkring		_____
Skulder		
Av direktförsäkringsverksamhet	_____	
Av återförsäkringsverksamhet	_____	
Masskuldebrevslån	_____	
Lån mot konvertibla skuldebrev	_____	
Lån från finansiella institut	_____	
Pensionslån	_____	
Övriga skulder	_____	
Latenta skatteskulder[5]	_____	_____
Resultatregleringar		_____
Passiva sammanlagt		_____

(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)

12.2 Instruktioner för uppställning av balansräkningen

12.2.1 Immateriella tillgångar

(6) I immateriella tillgångar upptas bland annat immateriella rättigheter och övriga utgifter med lång verkningstid.

(7) Immateriella tillgångar aktiveras enligt 5 kap. 5 a § i BokfL. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

FÖRESKRIFT (styckena 8–10)

(8) I immateriella rättigheter upptas såväl separat överlåtbara rättigheter som övriga rättigheter, exempelvis koncessioner och licenser för köpta datorprogram.

(9) I goodwill upptas poster mot vederlag som uppstått i samband med företagsköp, beståndsöverlåtelse eller fusion och som inte kan hänföras till mottagna tillgångar.

(10) Övriga utgifter med lång verkningstid är till exempel utgifter för ombyggnad av hyres- och aktielägenheter, utgifter för dikning av skogsmark, utgifter för anläggning av skogsbilvägar, utgifter för planering och programmering av datorprogram och övriga utgifter med lång verkningstid, såvida de har aktiverats.

12.2.2 Placeringar

ANVISNING (stycke 11)

Företag inom samma koncern, ägarintresseföretag och ägarandelsgränser

(11) Med företag inom samma koncern avses i bokslut och koncernbokslut alla sådana sammanslutningar som i form av moderföretag eller dotterföretag hör till den mest omfattande koncern, i vilken försäkringsbolaget eller försäkringsföreningen har tagits med, oberoende av om de sammanställts i

koncernbokslutet. Företag inom samma koncern är ett mera omfattande begrepp än koncernföretag. Ett företag inom samma koncern kan till exempel vara ett försäkringsbolag och dess dotterföretag, men också försäkringsbolagets eget moderföretag eller ett annat dotterföretag till det sist nämnda. (Koncernföretag: försäkringsbolaget eller försäkringsföreningen och dotterföretagen inom samma koncern är koncernföretag). (bokföringsnämndens utlåtande nr 1999/1557).

FÖRESKRIFT (styckena 12–29)

(12) Ägarintresseföretag definieras genom att man beaktar endast ett försäkringsbolags eller en försäkringsförenings egna innehav. I koncernbokslutet definieras ägarintresseföretagen med beaktande av försäkringsbolagets eller försäkringsföreningens samtliga ägarandelar i koncernen, men inte koncernens innehav i vidsträcktare bemärkelse (intresseföretag, se 1 kap. 8 § i BokfL).

(13) Ägar- och röstandelsgränserna fastställs utgående från det totala innehavet om aktier eller andelar i samma sammanslutning ingår i både placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar och i övriga placeringar. Om sammanslutningen sålunda är ett dotterföretag, intresseföretag eller annat ägarintresseföretag, behandlas det som ett sådant företag till den del som aktierna och andelarna inte upptas i placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar.

Fastighetsplaceringar

Fastigheter och fastighetsaktier

(14) I fastigheter redovisas fastighetsobjekt som ägs direkt av försäkringsbolaget, det vill säga fastigheter, byggnader, konstruktioner och andra inrättningar på annans mark, anskaffningsutgifter för hyresrättigheter till fastigheter, lantegendom, outbrutna områden, vattenområden och rätt till vattenkraft som utnyttjas av ett vattenkraftverk förutsatt att inteckning har fastställts till säkerhet för rätten att använda vattenkraft.

(15) I fastigheter ingår förutom jordområde och byggnader också deras lösöre och anslutningsavgifter. I anskaffningsutgifter för hyresrätt till fastigheter upptas hyresrätter i jordområden, vattenområden, byggnader och konstruktioner, som har aktiverats.

(16) I fastighetsaktier upptas aktier i ömsesidiga och övriga bostads- och fastighetssammanslutningar och i holdingsammanslutningar som innehar fastigheter och/eller fastighetsaktier. I posten redovisas även andelar i fastighetsplaceringsfonder. *(Utfärdats 7.3.2019, gäller från 31.3.2019)*

Lånefordringar

(17) I lånefordringar hos företag inom samma koncern och ägarintresseföretag upptas skuldebrevsfordringar, kapitallån som inte kan handlas på sekundärmarknaden och kontofordringar under byggnadstiden hos fastighetssammanslutningar som räknas in i nämnda företag.

(18) Även förskottsbetalningar för fastighetsplaceringar och objekt under byggnad upptas i fastighetsplaceringar.

Övriga placeringar

Aktier och andelar

(19) I aktier och andelar redovisas till exempel aktier i aktiebolag, optionsbevis, andelsbevis i andelslag, garantikapitalandelar i ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar, andelar i öppet bolag och kommanditbolag, andelar i placeringsfonder, telefonandelsbevis och överförbara anslutningsavgifter.

Finansmarknadsinstrument

(20) I finansmarknadsinstrument redovisas finansmarknadsinstrument och andra värdepapper med fast avkastning som emitterats av kreditinstitut eller andra sammanslutningar eller av staten, kommuner eller andra offentliga samfund. Värdepapper med en ränta som fluktuerar beroende på vissa faktorer, exempelvis räntan på interbankmarknaden eller euromarknaden, betraktas också som finansmarknadsinstrument.

(21) Finansmarknadsinstrument är till exempel bankcertifikat, företagscertifikat och kommuncertifikat, statens skuldförbindelser, obligationer, debenturer, konvertibla skuldebrevslån, optionslån, indexbundna lån (exempelvis indexobligationer och aktieindexlån), kapitallån som kan handlas på sekundärmarknaden, övriga masskuldebrevslån, depositionsbevis och övriga motsvarande omsättningsbara innehavar- och orderskuldebrev.

Andelar i gemensamma placeringar

(22) Här redovisas andelar i placeringar som är gemensamma för flera företag, stiftelser eller pensionsfonder, och där ett av dessa företag eller en av dessa stiftelser eller pensionsfonder har anförtrotts förvaltningen.

Lånefordringar

(23) I lånefordringar i balansräkningen redovisas penninglån som ansluter sig till låneverksamheten, exempelvis placeringslån, pensionslån i anslutning till återlåning inom lagstadgad pensionsförsäkring, övriga lån mot försäkringsbrev, kapitallån som inte kan handlas på sekundärmarknaden och lån till personalen.

Fordringar på inteckningslån

(24) Fordringar på inteckningslån redovisas alltid separat i balansräkningen. Med fordringar på inteckningslån avses lånefordringar som har en fastighetsinteckning som säkerhet. Fordringar på inteckningslån som hör till övriga placeringar upptas separat i balansräkningen även i det fall att även försäkringsbrevet utgör säkerhet.

Depositioner

(25) I depositioner redovisas tidsmässigt begränsade insättningar i kreditinstitut (inklusive så kallad inlåning över natten). I balansräkningen ska depositioner utan denna tidsbegränsning tas upp under kassa och bank, även om de är räntebärande.

Övriga placeringar

(26) I övriga placeringar redovisas alla sådana placeringar som inte hör till någon annan post för placeringar i balansräkningen.

Depåfordringar inom återförsäkring

(27) I depåfordringar inom återförsäkring upptas sådana fordringar hos återförsäkringstagare som deponerats som säkerhet för försäkringsbolagets förpliktelser hos dessa återförsäkringstagare eller hos tredje part eller som dessa återförsäkringstagare innehållit.

(28) Dessa fordringar får inte sammanställas med återförsäkringstagarens övriga fordringar eller kvittas mot återförsäkringsgivarens skulder till återförsäkringstagaren.

(29) Värdepapper i försäkringsbolagets ägo, som överlåtits till återförsäkringstagare eller tredje parter som säkerhet för försäkringsbolagets förpliktelser, eller andra placeringar som förblir i säkerhetsställarens ägo, upptas i placeringar i balansräkningen och i ställda panter i noten om säkerheter och ansvarsförbindelser till bokslutet.

12.2.3 Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar

FÖRESKRIFT (styckena 30–33)

(30) I ett livförsäkringsbolags placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar upptas placeringar som utgör täckning för ansvarsskulden för fondförsäkringar samt eventuella andra på förhand anskaffade placeringar som är avsedda att senare anknytas till fondförsäkringar.

(31) I posten upptas också upplupna räntor på finansmarknadsinstrument, depositioner och banktillgodohavanden samt fordringar hos premieförmedlare.

(32) Denna post omfattar också sådana placeringar som förvaltas för medlemmarna av en tontin och som är avsedda att fördelas mellan dem.

(33) I placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar ingår även moderbolagets aktier, såvida de hänför sig till fondanknutna försäkringar.

12.2.4 Fordringar

FÖRESKRIFT (styckena 34–45)

Fordringar som uppstått i direktförsäkringsverksamhet

(34) I fordringar hos direktförsäkringstagare redovisas obetalda indrivningsbara premier för skadeförsäkring och avgifter för lagstadgad pensionsförsäkring för i försäkringsavtalet överenskomna försäkringsperioder som börjat före utgången av räkenskapsperioden, oberoende av om premierna eller avgifterna debiterats eller inte då bokslutet uppgörs.

(35) I fordringar bokförs också övriga obetalda premier som hänför sig till i försäkringsavtalen överenskomna premieperioder som börjat före tidpunkten för bokslutet och där försäkringsskyddet är i kraft vid bokslutstidpunkten.

(36) Fordring för tvångsförsäkring och försummelseavgift som tas ut i samband med tvångsförsäkring enligt 186 § i ArPL samt försummelseavgift som enligt 163 § i ArPL tas ut vid dröjsmål med teckning av ArPL-försäkring ska redovisas i fordringar hos direktförsäkringstagare. *(Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026)*

(37) I fordringar hos förmedlare inom direktförsäkring redovisas fordringar hos försäkringsförmedlare och försäkringsombud.

Fordringar som uppstått i återförsäkringsverksamhet

(38) I fordringar som uppstått i återförsäkringsverksamhet redovisas på avräkning grundade fordringar hos återförsäkringstagare, återförsäkringsgivare och återförsäkringsförmedlare.

(39) I denna post upptas också influtna återförsäkringspremier för vilka det ännu inte finns någon avräkning.

Övriga fordringar

(40) Poster som upptas i övriga fordringar är fordringar som baserar sig på exempelvis ett dokument som visar fordringssumman och gäldenären, till exempel köpebrev eller något annat liknande dokument.

(41) I övriga fordringar redovisas bland annat fordringar hos företag inom samma koncern och samarbetsföretag, ostridiga regressfordringar och motgarantier som blivit kvar i bolaget på grund av kreditskador, såvida de inte har avdragits från ersättningsansvaret.

(42) I övriga fordringar upptas ersättningar som betalats på förhand och fordringar som baserar sig på fastställd beskattning.

(43) I ett skadeförsäkringsbolags övriga fordringar upptas fordran hos fördelningssystemet för de lagstadgade skadeförsäkringsgrenarna.

Obetalda aktier och andelar

(44) I obetalda aktier och andelar upptas obetalda fordringar för bokfört aktiekapital, grundfond eller garantikapital.

Latenta skattefordringar

(45) Latenta skattefordringar (och skatteskulder) ska tas upp antingen i balansräkningen eller i noterna, om de är väsentliga.

12.2.5 Övriga tillgångar

FÖRESKRIFT (styckena 46–48)

Materiella tillgångar

(46) I maskiner och inventarier redovisas kontorsmaskiner, datautrustning och dylika maskiner, anordningar och inventarier. I varulager redovisas bland annat eventuella aktiverade materiallager samt skadad egendom som bolaget övertagit i samband med ersättningshandläggning, såvida den inte avdragits från ersättningsansvaret.

Kassa och bank

(47) I posten kassa och bank redovisas kontanta medel och sådana banktillgodohavanden som kan lyftas utan tidsbegränsning.

Övriga tillgångar

(48) I övriga tillgångar upptas tillgångar som inte är hänförliga till någon av de övriga tillgångsposterna i balansräkningen.

12.2.6 Aktiva resultatregleringar

FÖRESKRIFT (styckena 49–57)

Räntor och hyror

(49) I balansposten redovisas upplupna räntor och hyror som inte betalats fram till bokslutsdagen.

(50) Upplupna räntor på finansmarknadsinstrument, depositioner och banktillgodohavanden som anknyter till fondförsäkringar tas upp i placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar i balansräkningen.

Aktiverade anskaffningsutgifter för försäkringar

(51) Om anskaffningsutgifter för försäkringar har aktiverats, upptas de i aktiva resultatregleringar, och förändringar i aktiverade anskaffningsutgifter upptas i korrektivposten för driftsutgifter i resultaträkningen.

(52) Totalbeloppet av aktiveringen ska fastställas på ett betryggande sätt så att det kan amorteras med kostnadsbelastningsposter enligt försäkringsavtalet och med andra för detta ändamål avsedda motsvarande intäkter. Det aktiverade beloppet ska tas upp i kostnader under sin verkningstid.

Övriga aktiva resultatregleringar

(53) I övriga aktiva resultatregleringar upptas kalkylmässiga poster som hänför sig till periodisering av inkomster och utgifter (inkomstrester och utgiftsförskott).

(54) Kalkylmässiga poster presenteras i aktiva resultatregleringar även då de gäller skatter och sociala kostnader. Till exempel ska en skattefordran, som enligt prestationsprincipen uppkommit genom rättelse eller komplettering av förskottsskatter under redovisningsperioden, upptas i aktiva resultatregleringar i balansräkningen med iakttagande av väsentlighetsprincipen.

(55) I skadeförsäkringsbolag ska fordringar hos Olycksfallsförsäkringscentralen förbund och Trafikförsäkringscentralen upptas i aktiva resultatregleringar. *(Utfärdats 23.11.2017, gäller från 31.12.2017)*

(56) I övriga aktiva resultatregleringar i bland annat arbetspensionsförsäkringsbolag upptas den latenta fordringen för kostnadsfördelningen. Fordringar hos Sysselsättningsfonden och för kostnadsfördelningen av pensionsdelar som tjänats in för oavlönade tider ingår i fordran för kostnadsfördelningen i balansräkningen. *(Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026)*

(57) Pensionsersättningar som ska betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år och för tiden för studier (beräknad resultatregleringspost i StPEL) inklusive räntor upptas i aktiva resultatregleringar/passiva resultatregleringar.

12.2.7 Eget kapital

FÖRESKRIFT (styckena 58–59)

Fond för verkligt värde

(58) I fonden för verkligt värde redovisas förändringar i placeringarnas värde i enlighet med 5 kap. 2 a och 2 b § i BokfL. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

Vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder

(59) Av den uppskrivning av byggnader upptagna som anläggningstillgångar som fonderats i eget kapital kan ett belopp, som motsvarar planenliga avskrivningar som gjorts för de aktuella byggnaderna under räkenskapsperioden eller tidigare räkenskapsperioder och som tagits upp i kostnader i resultaträkningen, överföras som en separat post till vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder i balansräkningen.

12.2.8 Ackumulerade bokslutsdispositioner

FÖRESKRIFT (stycke 60)

(60) I ackumulerade bokslutsdispositioner upptas avskrivningsdifferens och skattemässiga reserver. Avskrivningsdifferensen behandlas i avsnitten 12.2.11 och 12.2.14 och skattemässiga reserver i avsnitt 12.2.14. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

12.2.9 Kapitallån

FÖRESKRIFT (stycke 61)

(61) I kapitallån upptas sådana lån som avses i 15 kap. 2 § i FBL och 1 kap. 5 c § i FörsFörL. I fråga om kapitallån tillämpas 5 kap. 5c § i BokfL. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

12.2.10 Försäkringsteknisk ansvarsskuld

FÖRESKRIFT (styckena 62–64)

Premieansvar

(62) Anskaffningsutgifter för försäkringar kan bokföras i kostnader omedelbart eller så kan de aktiveras och upptas i aktiva resultatregleringar i balansräkningen eller alternativt kan motsvarande avdrag göras från premieansvaret (så kallad zillmering). Aktiverade anskaffningsutgifter för försäkringar ska bokföras i kostnader under sin verkningstid.

Ersättningsansvar

(63) Skadad egendom som bolaget övertagit i samband med ersättningshandläggning, motgarantier som blivit kvar hos bolaget i samband med kredit- och borgensförsäkringsskador eller ostridiga regressfordringar som ansluter sig till skadorna kan dras av även från ersättningsansvaret.

Återförsäkrares andel

(64) I återförsäkrares andel av den försäkringstekniska ansvarsskulden upptas återförsäkringsgivarnas verkliga eller försäkringsmatematiskt beräknade andelar som enligt återförsäkringsavtal dras av från den försäkringstekniska ansvarsskuldens bruttobelopp.

12.2.11 Avsättningar

FÖRESKRIFT (stycke 65)

(65) Med avsättningar avses sådana framtida utgifter och förluster som avses i 5 kap. 14 § 3 mom. i BokfL.

12.2.12 Depåskulder inom återförsäkring

FÖRESKRIFT (styckena 66–67)

(66) I depåskulder inom återförsäkring redovisas sådana skulder till återförsäkringsgivare som deponerats av andra försäkringsföretag eller som innehållits av dessa utifrån återförsäkringsavtal. Dessa skulder får inte förenas med skulder till de andra företagen.

(67) Såvida en depå erhållits i form av värdepapper eller andra placeringar som mottagaren övertagit, upptas dessa i placeringar i balansräkningens aktiva och i depåskulder inom återförsäkring i balansräkningens passiva.

12.2.13 Skulder

FÖRESKRIFT (styckena 68–76)

Skulder som uppstått i direktförsäkringsverksamhet

(68) I skulder som uppstått i direktförsäkringsverksamhet upptas skulder som bolaget har till försäkringstagare, försäkringsförmedlare eller bolag som ansvarar för direktförsäkringen och som hänför sig till premieåterbetalningar, förutbetalda premier, koassuransredovisningar, redovisningar av försäkringsförmedlare och dylikt. *(Utfärdats 1.2.2023, gäller från 31.3.2023)*

(69) Mindre skulder som uppstått till följd av premieåterbetalning kan dras av från premiefordringarna.

Skulder som uppstått i återförsäkringsverksamhet

(70) I skulder som uppstått i återförsäkringsverksamhet upptas skulder som hänför sig till avräkningar av återförsäkringsgivare, återförsäkringstagare och återförsäkringsförmedlare.

(71) Försäkringspremier som influtit utifrån återförsäkringsavtal, men som ännu inte avräknats upptas också i denna post.

Övriga skulder

(72) I övriga skulder redovisas skulder baserade på skuldebrev, köpebrev, köpfaktura eller något annat dokument som visar skuldbeloppet och borgenären.

(73) I övriga skulder redovisas exempelvis leverantörsskulder, kortfristiga kontoskulder till ägare och koncern- och samarbetssammanslutningar, obetald utdelning och obetalda vinstandelar samt grupplivförsäkringspremier för arbetstagare som skadeförsäkringsbolagen uppbär. *(Utfärdats 23.11.2017, gäller från 31.12.2017)*

(74) I övriga skulder redovisas också bland annat mervärdesskatt, premieskatt, brandskyddsavgifter och andra dylika offentliga avgifter, skulder för förskottsinnehållning på löner och socialförsäkringsavgifter och andra poster som ska redovisas för den sociala tryggheten i samband med förskottsinnehållningen samt obetald inkomstskatt som baserar sig på fastställd beskattning eller förskottsdebetsedel. *(Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026)*

(75) I skadeförsäkringsbolags övriga skulder upptas skuld till fördelningssystemet för de lagstadgade skadeförsäkringsgrenarna.

Latent skatteskuld

(76) Latenta skatteskulder upptas antingen i balansräkningen eller i noterna, om de är väsentliga. Om placeringar och/eller förvaltningsfastigheter som ingår i finansiella tillgångar värderas till verkligt värde i balansräkningen, bokförs den latenta skatteskuldens eller skattefordringens förändring, som beror på tillfälliga skillnader mellan bokföringsvärdet och beskattningsvärdet, i balansräkningen, resultaträkningen och/eller i fonden för verkligt värde. Den latenta skatteskulden eller skattefordran som ingår i en förändring av det verkliga värdet får tas upp i balansräkningen med iakttagande av särskild försiktighet.

12.2.14 Resultatregleringar

FÖRESKRIFT (styckena 77–81)

(77) I passiva resultatregleringar upptas kalkylmässiga poster (utgiftsrester och inkomstförskott) som hänför sig till periodiseringen av utgifter och inkomster.

(78) I balansposten upptas till exempel obetalda löner under räkenskapsperioden, ackumulerade semesterlöner inklusive lönebikostnader, kalkylmässiga lönebikostnader för löner som utbetalats under räkenskapsperioden, bland annat skuld för ArPL-avgifter och arbetslöshets-, olycksfallsförsäkrings- och grupplivförsäkringspremier till den del dessa inte redovisas i samband med förskottsinnehållning av utbetalda löner under räkenskapsperioden, obetalda arvoden för direktförsäkring och återförsäkring, obetalda försäkringspremier och försäkringsavgifter, hyror och räntor.

(79) Också en skatteskuld som uppkommit genom bokföring av inkomstskatter på ett sätt som motsvarar prestationsprincipen upptas i passiva resultatregleringar och i skadeförsäkringsbolagets skuld till Olycksfallsförsäkringscentralen och Trafikförsäkringscentralen.

(80) I passiva resultatregleringar upptas arbetspensionsförsäkringsbolagets skuld till kostnadsfördelningen. Skulder till Sysselsättningsfonden och för kostnadsfördelningen av pensionsdelar som tjänats in för oavlönade perioder ingår i skulden för kostnadsfördelningen i balansräkningen. *(Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026)*

(81) Pensionsersättningar som ska betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år och för tiden för studier (beräknad resultatregleringspost i StPEL) inklusive räntor upptas i passiva resultatregleringar/aktiva resultatregleringar.

13 Finansieringsanalys

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

(4) Enligt 3 kap. 1 § i FBL ska en finansieringsanalys ingå i bokslutet. Finansieringsanalysen ska beskriva anskaffningen och användningen av medel under räkenskapsperioden. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(5) Enligt 6 kap. 2 § 2 mom. i FBL ska en finansieringsanalys över koncernen tas in i ett koncernbokslut. I finansieringsanalysen ska anskaffningen och användningen av medel under räkenskapsperioden redogöras för. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

FÖRESKRIFT (styckena 6–7)

(6) Finansieringsanalysen görs upp enligt de scheman för kassaflödesanalys (en direkt och indirekt finansieringsanalys) som beskrivs i dessa föreskrifter, om försäkringsbolaget eller försäkringsföreningen inte, för att kunna ge en riktig och tillräcklig bild, har orsak att avvika från schemat. En finansieringsanalys ska även upprättas för den senast föregående räkenskapsperioden.

(7) Vid upprättande av finansieringsanalys följs bokföringsnämndens allmänna anvisning om upprättande av finansieringsanalys (30.1.2007).

Modeller för finansieringsanalys

Direkt finansieringsanalys

Rörelseverksamhetens kassaflöde	
Erhållna försäkringspremier	_____
– till återförsäkrare betald andel	_____
Utbetalda ersättningar	_____
– återförsäkrares andel av utbetalda ersättningar	_____
Erhållna räntor	_____
Erhållna dividender	_____
Övriga placeringsinkomster och övriga inkomster från rörelseverksamheten	_____
Betalningar för personalkostnader	_____
Övriga betalningar föranledda av rörelseverksamheten	_____
Rörelseverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter	_____

Betalda räntor och betalningar för rörelseverksamhetens övriga finansiella kostnader _____
Betalda direkta skatter _____
Rörelseverksamhetens kassaflöde ═══

Investeringarnas kassaflöde
Investeringar i placeringar (exkl. likvida medel) _____
Överlåtelseinkomster av placeringar (exkl. likvida medel) _____
Investeringar i immateriella och materiella tillgångar och
i övriga tillgångar samt överlåtelseinkomster (netto) _____
Investeringarnas kassaflöde ═══

Finansieringens kassaflöde
Aktieemission mot betalning _____
Förvärv och egna aktier _____
Försäljning och egna aktier _____
Upptagna lån _____
Låneamortering _____
Betalda dividender/räntor på garantikapital och övrig vinstutdelning _____
Finansieringens kassaflöde ═══

Förändring av likvida medel ═══

Likvida medel vid räkenskapsperiodens början ═══
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut ═══

(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)

(Indirekt finansieringsanalys)

Rörelseverksamhetens kassaflöde
Vinst (förlust) av den egentliga verksamheten _____
Korrektivposter
Förändring av försäkringsteknisk ansvarsskuld[1] _____
Nedskrivning och uppskrivning av placeringar
eller orealiserade värdeförändringar[2] _____
Orealiserade kursvinster/-förluster _____
Förändring av obligatoriskt ansvarsunderskott _____
Avskrivningar enligt plan _____
Övriga intäkter och kostnader som inte medfört betalningar _____
Övriga korrektivposter[3] _____
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital ═══

[1] Förändring av försäkringsteknisk ansvarsskuld för egen räkning.

[2] Nedskrivning av placeringar och återföring av nedskrivningar samt intäktsförda uppskrivningar och korrigering av dem. Om placeringarna värderas till verkligt värde i bokföringen, adderas/subtraheras placeringarnas orealiserade värdeförändringar.

[3] Övriga korrektivposter, exempelvis finansiella kostnader, försäljningsvinster och -förluster som ingår i investeringarnas kassaflöde samt inkomstskatt på egentlig verksamhet.

Förändring av rörelsekapital:
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga räntefria rörelsefordringar _____
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga räntefria skulder _____
Rörelseverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter _____
Betalda räntor och betalningar för rörelseverksamhetens övriga

finansiella kostnader _____
Betalda direkta skatter _____
Rörelseverksamhetens kassaflöde _____

Investeringarnas kassaflöde
Investeringar i placeringar (exkl. likvida medel) _____
Överlåtelseinkomster av placeringar (exkl. likvida medel) _____
Investeringar i immateriella och materiella tillgångar och i

övriga tillgångar samt överlåtelseinkomster (netto) _____
Investeringarnas kassaflöde _____

Finansieringens kassaflöde
Aktieemission mot betalning _____
Förvärv och egna aktier _____
Försäljning och egna aktier _____
Upptagna lån _____
Låneamortering _____
Betalda dividender/räntor på garantikapital och övrig vinstutdelning _____
Finansieringens kassaflöde _____

Förändring av likvida medel _____

Likvida medel vid räkenskapsperiodens början _____
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut _____

(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)

14 Noter

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

(4) I noterna till resultaträkningen och balansräkningen och till koncernresultaträkningen och -balansräkningen ska försäkringsbolag och försäkringsföreningar presentera de noter som avses i FBL och de i FBL nämnda noter som avses i BokfL, de noter som avses i SHMFbs och de i SHMFbs nämnda noter som avses i BFA och de uppgifter som krävs i någon annanstans i lag (till exempel i VPML). *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

FÖRESKRIFT (stycke 5)

(5) Noterna ska presenteras för den aktuella räkenskapsperioden och även för den senast föregående räkenskapsperioden, om inget annat anges.

Noter till resultaträkningen

14.1 Premieinkomst av skadeförsäkring och livförsäkring

FÖRESKRIFT (styckena 6–10)

(6) Skade- och livförsäkringsbolagens premieinkomst ska specificeras på följande sätt:

Skadeförsäkring
Direktförsäkring
Från Finland
Från EES-stater
Från övriga stater
Återförsäkring

Livförsäkring
Direktförsäkring
Från Finland
Från EES-stater
Från övriga stater

Återförsäkring
Premieinkomst före avdrag för återförsäkrares andel

(7) Premieinkomsten av direktförsäkring specificeras per land utifrån var försäkringsavtalet har ingåtts. Landet fastställs utifrån den filial till försäkringsbolaget, där försäkringsavtalet har ingåtts. Ingen specifikation behövs om premieinkomsten av försäkringsavtal som ingåtts utanför Finland inte överstiger 5 procent av det totala premiebeloppet av direktförsäkring. Gränsen kontrolleras separat för skadeförsäkring och livförsäkring.

(8) Den sammanlagda premieinkomsten av inhemsk och utländsk återförsäkring ska specificeras enligt skadeåterförsäkring och liväterförsäkring.

(9) Om ett företag förutom livförsäkring även i någon omfattning (under specifikationsgränsen enligt stycke (13) i avsnitt 14.2) bedriver olycksfalls- och sjukförsäkring enligt skadeförsäkringsklasserna 1–2, får denna premieinkomst inkluderas i premieinkomsten av livförsäkring.

(10) För kreditförluster på premiefordringar, se avsnitt 14.6.

14.2 Uppgifter om skadeförsäkringen enligt försäkringsklassgrupp

FÖRESKRIFT (styckena 11–14)

(11) För skadeförsäkring ska bidraget enligt försäkringsklassgrupp redovisas för minst tre år i enlighet med tabellen nedan.

Kolumner

1. Premieinkomst före avdrag för återförsäkrares andel
2. Premieintäkter före avdrag för återförsäkrares andel
3. Ersättningskostnader före avdrag för återförsäkrares andel
4. Driftskostnader före återförsäkrares provisioner och vinstandelar
5. Återförsäkrares andel
6. Försäkringstekniskt bidrag före förändring av utjämningsbeloppet (raderna 1–4)

Rader	1	2	3	4	5	6
Direktförsäkring						
Försäkringsklassgrupp (n)						
200x						
200x-1						
200x-2						
Försäkringsklassgrupp (m)						
200x						
200x-1						
200x-2						
Direktförsäkring sammanlagt						
200x						
200x-1						
200x-2						
Återförsäkring						
200x						

200x-1
200x-2
Sammanlagt
200x
200x-1
200x-2
Förändring av garantiavgiftsposten
200x
200x-1
200x-2
Försäkringstekniskt bidrag
200x
200x-1
200x-2

(12) Med återförsäkrares andel avses den avgivna återförsäkringens andel av premieintäkterna med avdrag för återförsäkrares andel av ersättningskostnaderna och för återförsäkrares provisioner och vinstandelar.

(13) Uppgifterna om direktförsäkring ska presenteras separat åtminstone för de försäkringsklassgrupper där premieinkomsten överstiger 10 miljoner euro, alternativt 10 procent av premieinkomsten av direktförsäkring (för försäkringsföreningar i det senare fallet). Uppgifterna om de tre största försäkringsklasserna inom direktförsäkring ska dock alltid presenteras, likaså uppgifter om återförsäkring.

(14) Försäkringsklassgrupperna är följande (lag om försäkringsklasser):

Grupp av försäkringsklasser	Försäkringsklasser
Lagstadgad olycksfallsförsäkring	(20 §)[1]
Olycksfallsförsäkring för idrottsutövare	(2 §)[2]
Annan olycksfalls- och sjukförsäkring	1,2
Motorfordonsansvar	10
Landfordon	3
Fartyg, luftfartyg, spårbundna fordon och godstransport	4,5,6,7
Brand och annan egendomsskada	8,9
Ansvar	11,12,13
Kredit och borgen	14,15
Rättsskydd	17
Turistassistans	18
Andra	16

[1] Lag om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015)

[2] Lag om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare (276/2009)

14.3 Premieinkomst och utbetalda ersättningar inom livförsäkring

FÖRESKRIFT (styckena 15–19)

(15) Inom livförsäkring ska premieinkomsten av direktförsäkring före återförsäkrares andel specificeras på följande sätt:

Livförsäkring
- Individuell livförsäkring med fondanknytning
- Annan individuell livförsäkring
- Kapitaliseringsavtal med fondanknytning
- Annat kapitaliseringsavtal
- Grupplivförsäkring för arbetstagare
- Annan grupplivförsäkring

Pensionsförsäkring
- Individuell pensionsförsäkring med fondanknytning
- Övrig individuell pensionsförsäkring
- Gruppensionsförsäkring med fondanknytning
- Annan gruppensionsförsäkring

Fortlöpande försäkringspremier
Engångspremier

Premier för avtal som inte berättigar till återbäring
Premier för avtal som berättigar till återbäring
Premier för fondförsäkringar

(16) Med en fortlöpande premie avses en årligen återkommande premiebetalning som antingen baserar sig på årliga avgifter för upprätthållande av riskskydd eller på en fortlöpande sparplan samt en pensionsförsäkringspremie som kunden ska betala in årligen. De fortlöpande premierna beskriver den premieinkomst som kan förväntas inflyta av befintliga försäkringar även följande år.

(17) Med engångspremier avses premier för nya försäkringar där kunderna betalar alla premier i ett engångsbelopp när försäkringen börjar löpa samt engångspremier för befintliga försäkringar.

(18) Utbetalda ersättningar inom livförsäkring före återförsäkrares andel specificeras på följande sätt:

Direktförsäkring
- Livförsäkring
- Pensionsförsäkring

Återförsäkring
Utbetalda ersättningar sammanlagt

Av vilka:
Återköp
Återbetalning av sparsumma
Andra

Fondförsäkringarnas andel av utbetalda ersättningar

(19) Om ett företag förutom livförsäkring i någon omfattning (under specifikationsgränsen enligt stycke (13) i avsnitt 14.2) bedriver olycksfalls- och sjukförsäkring enligt skadeförsäkringsklasserna 1–2, får denna försäkringsrörelse inkluderas i livförsäkringen. I övrigt tillämpas föreskrifterna i avsnitt 14.2.

14.4 Premieinkomst och utbetalda ersättningar inom lagstadgad arbetspensionsförsäkring

FÖRESKRIFT (styckena 20–21)

(20) Premieinkomsten specificeras på följande sätt:

Direktförsäkring
Pensionsförsäkring enligt ArPL[2]
Arbetsgivarens andel
Arbetstagarens andel
Försäkring enligt FöPL

Överföringsavgift som ska betalas till statens pensionsfond (-)
Premieinkomst[1]

Kreditförluster på avgiftsfordringar (-)
ArPL
FöPL

(Utfärdats 11.10.2016, gäller från 1.1.2017)

(21) Utbetalda ersättningar inom den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen specificeras på följande sät:

Direktförsäkring
Utbetalat till pensionstagare
försäkring enligt APL
Tilläggspensionsförsäkring enligt ArPL[2]
Försäkring enligt i FöPL
Tilläggspensionsförsäkring enligt FöPL
Betalda/mottagna kostnadsfördelningsersättningar[1]
ArPL-pensioner
FöPL-pensioner
Andel av Sysselsättningsfondens försäkringsavgift och
av kostnadsfördelningen av pensionsdelar som tjänats in för oavlönad tid
FöPL:s statsandel
StPEL:s statsandel
Kostnader för skötsel av ersättningsverksamhet
Kostnader för hantering av risken för arbetsoförmåga
Utbetalda ersättningar sammanlagt

[1] Med avdrag för kreditförluster

2 Posten inkluderas korrigeringsavgifter för en tilläggspensionsförsäkring enligt APL och återförsäkrares andel (-)

[1] I betalda/mottagna kostnadsfördelningsersättningar ingår inte andelen av Sysselsättningsfondens försäkringspremie, andel i kostnadsfördelningen av pensionsdelar som tjänats in för oavlönad tid, andel av FöPL:s statsandel eller StPEL:s ersättning.

2 Posten inkluderas återförsäkrares andel (-)

(Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026)

14.5 Tilläggsförmåner inom livförsäkring

(22) Enligt 7 § i SHMFbs ska noterna till bokslutet innehålla en redogörelse för hur skälighetsprincipen enligt 13 kap. 2 § i FBL (för tilläggsförmåner som utbetalats under räkenskapsperioden och avsättningar för tilläggsförmåner under framtida räkenskapsperioder) inverkar på bokslutet.

(23) Som tilläggsförmåner inom livförsäkring betraktas till exempel premierabatter, extra belopp, kundåterbäringar (den andel som överstiger beräkningsräntan) och tilläggsförmånsansvar för framtida kundförmåner.

(24) Vilken effekt de tilläggsförmåner (kundförmåner) som bestämts under räkenskapsperioden har på det försäkringstekniska resultatet fastställs genom beräkning av ändringen av den ansvarsskuld som föranleds av besluten om tilläggsförmåner.

FÖRESKRIFT (stycke 25)

(25) Noterna ska innehålla följande redogörelser:

- Utredning av målen för utdelning av tilläggsförmåner: på vilket sätt dessa mål har uppnåtts under räkenskapsperioden och på lång sikt och motiveringar/orsaker till varför målen eventuellt inte har uppnåtts. Om målen inte har uppnåtts, ska det av utredningen även framgå hur detta inverkar på beloppet (i euro) av tilläggsförmåner som ska beviljas. Om målen har ändrats under räkenskapsperioden, ska utredningen innehålla motiveringar/orsaker till varför ändringarna har gjorts och vilken inverkan ändringarna har på beloppet av framtida tilläggsförmåner. Försäkringsföretaget ska ge en utredning i noter, om avsättningarna för framtida tilläggsförmåner har använts för något annat ändamål än för tilläggsförmåner. Utredningen ska då innehålla en beskrivning av på vilket sätt detta påverkar beloppet av framtida tilläggsförmåner.
- På vilket sätt besluten om utdelning av tilläggsförmåner inverkar på räkenskapsperiodens resultat (i euro).
- Förändringen av avsättningarna för framtida tilläggsförmåner brutto (i euro) under räkenskapsperioden, (ingående saldo + ökning under räkenskapsperioden och - minskning under räkenskapsperioden =räkenskapsperiodens utgående saldo) (”avsättningar” = tilläggsförmånsansvar).

14.6 Poster som dragits av från premieinkomsten

FÖRESKRIFT (stycke 26)

(26) Kreditförluster, skatter, offentliga avgifter och fördelningsavgifter inom lagstadgade skadeförsäkringsgrenar, som ingått i premierna, men som dragits av från premierna innan de bokförts i resultaträkningen, specificeras på följande sätt:

Kreditförluster på premiefordringar[1]
Fördelningsavgifter

[1] Gäller inte arbetspensionsförsäkringsbolag.

Premieskatt
Brandskyddsavgift
Trafiksäkerhetsavgift
Arbetarskyddsavgift
Övriga offentliga avgifter
Sammanlagt

14.7 Specifikation av nettointäkterna av placeringsverksamheten

FÖRESKRIFT (styckena 27–28)

(27) Specifikationen av nettointäkterna av placeringsverksamheten ska ges i följande form:

Intäkter av placeringsverksamheten
Intäkter av placeringar i företag inom samma koncern[2]
- Dividendintäkter
- Ränteintäkter
- Övriga intäkter

Intäkter av placeringar i ägarintresseföretag[2]
- Andel av vinst (förlust) i intresseföretag[3]
- Dividendintäkter
- Ränteintäkter
- Övriga intäkter

Intäkter av fastighetsplaceringar[2,4]
- Dividendintäkter
- Ränteintäkter
- Övriga intäkter

Intäkter av övriga placeringar[2,4]
- Dividendintäkter
- Ränteintäkter
- Övriga intäkter

Sammanlagt

Återförda nedskrivningar
Försäljningsvinster
Sammanlagt

Kostnader för placeringsverksamheten
Kostnader för fastighetsplaceringar
Kostnader för övriga placeringar
Ränteutgifter och kostnader för främmande kapital
Sammanlagt

[2] Intäkter som ansluter sig till den aktuella posten i balansräkningen.

[3] I koncernbokslut uppdelas på två rubriker (Andel av intresseföretagens vinst (förlust) och Intäkter av placeringar i andra ägarintresseföretag), ifall intresseföretagets speciella karaktär kräver att uppgiften ska presenteras i samband med placeringsverksamheten.

[4] Intäkter och räntekostnader från företag inom samma koncern ska redogöras separat för respektive post.

[5] Såvida placeringarna värderas till verkligt värde i balansräkningen enligt 5 kap. 2a och 2 b § i BokfL.

Nedskrivningar och avskrivningar
Nedskrivningar
Byggnadsavskrivningar enligt plan
Försäljningsförluster
Sammanlagt

Nettointäkter av placeringsverksamheten före uppskrivningar och korrigeringar av dessa
Uppskrivning av placeringar
Korrigering av uppskrivningar av placeringar
Nettointäkter av placeringsverksamheten före orealiserade värdeförändringar[5]
Orealiserade ökningar i placeringarnas värde
Orealiserade minskningar i placeringarnas värde
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen

(28) I noterna ska därtill väsentliga kursvinster/-förluster anges separat enligt följande:

Kursvinster/-förluster inom försäkringsrörelsen, om de presenteras i intäkter av/utgifter för placeringsverksamheten
Kursvinster/-förluster av övrig placeringsverksamhet

14.8 Nettointäkter av fondförsäkringsplaceringar

FÖRESKRIFT (stycke 29)

(29) Fondförsäkringarnas andel av nettointäkterna av placeringsverksamheten i balansräkningen ska specificeras i noterna på följande sätt:

Intäkter av placeringsverksamheten
Kostnader för placeringsverksamheten
Nettointäkter av placeringsverksamheten före orealiserade förändringar i placeringarnas värde
Orealiserade ökningar i placeringarnas värde
Orealiserade minskningar i placeringarnas värde
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen

14.9 Driftskostnader

14.9.1 Driftskostnader i resultaträkningen

FÖRESKRIFT (styckena 30–33)

(30) Driftskostnaderna i resultaträkningen specificeras inom liv- och skadeförsäkring på följande sätt:

Utgifter för anskaffning av försäkringar
Provisioner för direktförsäkring

Provisioner och vinstandelar för mottagen återförsäkring
Övriga utgifter för anskaffning av försäkringar
Ändring av aktiverade utgifter för anskaffning av försäkringar (+/-)
Kostnader för skötsel av försäkringar
Förvaltningskostnader
Provisioner och vinstandelar för avgiven återförsäkring (-)
Sammanlagt

(31) Driftskostnaderna i resultaträkningen specificeras inom pensionsförsäkring på följande sätt:

Utgifter för anskaffning av försäkringar
Provisioner för direktförsäkring
Övriga utgifter för anskaffning av försäkringar
Kostnader för skötsel av försäkringar
Förvaltningskostnader
Lagstadgade avgifter
Pensionsskyddscentralens kostnadsandel
Justitieförvaltningsavgift
Finansinspektionens tillsynsavgift
Övriga poster
Övriga förvaltningskostnader
Sammanlagt

(32) I fråga om driftskostnader och avskrivningar enligt plan hänvisas till avsnitt 11.2.11.

(33) I specifikationen av driftskostnaderna ska pensionsförsäkringsbolaget ange det totala beloppet provisioner av den direktförsäkringsrörelse som ingår i räkenskapsperioden bokslut. Detta krav gäller alla provisioner för anskaffning, förnyelse och beståndsskötsel. Beloppet ska inte innehålla provisioner till egen personal.

14.9.2 Totala driftskostnader enligt funktion

FÖRESKRIFT (styckena 34–37)

(34) Med totala driftskostnader avses de driftskostnader (inklusive avskrivningar) som ingår i olika poster i resultaträkningen.

Skade- och livförsäkring:

Utbetalda ersättningar
Driftskostnader
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten[1]
Övriga kostnader
Sammanlagt

Pensionsförsäkring:

[1] I kostnader för skötsel av placeringsverksamheten ingår även driftskostnader för den egna placeringsorganisationen.

Utbetalda ersättningar
Kostnader för skötsel av ersättningsverksamheten
Kostnader för hantering av risken för arbetsoförmåga
Driftskostnader

Kostnader för skötsel av placeringsverksamhet[1]
Kostnader för fastighetsplaceringar
Kostnader för övriga placeringar
Övriga kostnader
Totala driftskostnader sammanlagt

(Utfärdats 29.2.2016, gäller från 1.3.2016)

(35) I fråga om driftskostnader och avskrivningar enligt plan hänvisas till avsnitt 11.2.11.

(36) Väsentliga vinster och förluster för försäljning av maskiner och inventarier, vilka ingår i kostnaderna, samt exceptionella utgiftsöverföringar ska specificeras.

(37) Om avskrivningarna enligt plan avviker väsentligt från avskrivningarna för föregående räkenskapsperiod, ska detta uppges i noterna. Därtill ska väsentliga avskrivningar på goodwill (avskrivning av koncerngoodwill) specificeras, om de ingår i avskrivningar enligt funktion.

14.10 Ändringar i principerna för upprättande av bokslut och rättelser av fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder samt ändringar i beräkningen av ansvarsskulden, ändringar i redovisningsprinciperna och rättelser av fel

14.10.1 Liv- och skadeförsäkringsbolag

FÖRESKRIFT (stycke 38)

(38) Noterna till resultaträkningen ska innehålla närmare uppgifter om i resultaträkningen upptagna väsentliga ändringar i beräkningen av ansvarsskulden, ändringar i redovisningsprinciperna och rättelser av fel under tidigare räkenskapsperioder. Liv- och skadeförsäkringsbolag behandlas i avsnitt 14.15.1 Specifikation av eget kapital.

14.10.2 Arbetspensionsförsäkringsbolag

FÖRESKRIFT (stycke 39)

(39) Noterna till bokslutet ska innehålla närmare uppgifter om i resultaträkningen upptagna väsentliga ändringar i principerna för upprättande av bokslut, rättelser av fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder, ändringar i beräkningen av ansvarsskulden, ändringar i redovisningsprinciperna (t.ex. ändringar i beräkningsgrunderna) och rättelser av fel.

Noter till balansräkningen

14.11 Förändringar i immateriella och materiella tillgångar

FÖRESKRIFT (stycke 40)

(40) Förändringar i varje balanspost för immateriella tillgångar och i balansposten för maskiner och inventarier ska specificeras. Specifikationen upprättas endast för den aktuella räkenskapsperioden med iakttagande av bokföringsnämndens allmänna anvisning om avskrivningar enligt plan.

Anskaffningsutgift 1.1
- Helt avskrivna under föregående år[1]
- Ökningar
- Minskningar
- Överföringar mellan poster

Anskaffningsutgift 31.12

Ackumulerade avskrivningar 1.1
- Helt avskrivna under föregående år
- Ackumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar
- Räkenskapsperiodens nedskrivningar

Ackumulerade avskrivningar 31.12

Nedskrivningar 1.1.
- Helt avskrivna under föregående år[1]
- Nedskrivningar av minskningar och överföringar
- Räkenskapsperiodens nedskrivningar
- Återförda nedskrivningar

Nedskrivningar 31.12

Bokföringsvärde 31.12

[1] Vid beräkning enligt tillgångsslag.

14.12 Noter om placeringar – värdering av placeringar till anskaffningsutgiften i balansräkningen

14.12.1 Placeringars verkliga värde och värderingsdifferens

FÖRESKRIFT (stycke 41)

(41) Placeringar ska redovisas på följande sätt:

Placeringar 31.12	Återstående anskaffningsutgift[1]	Bokföringsvärde	Verkligt värde
Fastighetsplaceringar			
Fastigheter			
Fastighetsaktier i företag inom samma koncern			
Fastighetsaktier i ägarintresseföretag			
Övriga fastighetsaktier			
Anskaffningsutgifter för hyresrätt i fastigheter			
Lånefordringar hos företag inom samma koncern			
Lånefordringar hos ägarintresseföretag			
Placeringar i företag inom samma koncern			
Aktier och andelar			
Finansmarknadsinstrument			
Lånefordringar			
Placeringar i ägarintresseföretag			
Aktier och andelar[2]			
Finansmarknadsinstrument			
Lånefordringar			
Övriga placeringar			
Aktier och andelar			
Finansmarknadsinstrument			
Andelar i gemensamma placeringar			
Fordringar på inteckningslån			
Övriga lånefordringar			
Depositioner			
Övriga placeringar[3]			
Depåfordringar inom återförsäkring			
I den återstående anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrument ingår			
skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningsutgiften periodiserad i ränteintäkter (+) eller i minskning av dessa (-)			
I bokföringsvärdet ingår			
intäktsförda uppskrivningar			

[1] Återstående anskaffningsutgift definieras i avsnitt 5.1, underpunkt 8.

[2] I koncernbokslutet indelas Aktier och andelar i intresseföretag och Aktier och andelar i övriga ägarintresseföretag på två rader.

[3] Om beloppet av övriga placeringar är väsentligt, ska tilläggsinformation om dessa placeringar lämnas.

övriga uppskrivningar
Värderingsdifferens (differens mellan verkligt värde och bokföringsvärde)

14.12.2 Fastighetsplaceringar

FÖRESKRIFT (stycke 42)

(42) Fastighetsplaceringar ska redovisas endast för den aktuella räkenskapsperioden på följande sätt:

	Fastigheter och fastighets-aktier[1]	Lånefordringar hos företag inom koncern	Lånefordringar hos ägarintresse-företag
Anskaffningsutgift 1.1			
Ökningar			
Minskningar			
Överföringar mellan poster			
Anskaffningsutgift 31.12			
Ackumulerade avskrivningar 1.1			
Ackumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar			
Avskrivningar under räkenskapsperioden			
Ackumulerade avskrivningar 31.12			
Nedskrivningar 1.1			
Nedskrivningar av minskningar och överföringar			
Räkenskapsperiodens nedskrivningar			
Återförda nedskrivningar			
Nedskrivningar 31.12			
Uppskrivningar 1.1			
Ökningar			
Minskningar			
Överföringar mellan poster			
Uppskrivningar 31.12			
Bokföringsvärde 31.12			

14.12.3 Rörelsefastigheter och aktier i rörelsefastigheter

FÖRESKRIFT (styckena 43–44)

(43) Följande uppgifter ska lämnas om rörelsefastigheter och aktier i rörelsefastigheter:

[1] Innehåller anskaffningsutgifter för hyresrätt i fastigheter.

Återstående anskaffningsutgift
Bokföringsvärde
Verkligt värde

(44) I specifikationen anges andelarna i fastighetsplaceringar som är i eget bruk. Lokaler anses vara i eget bruk, om de används som kontors-, lager- eller representationslokaler, för fritidsaktiviteter för personalen eller för något annat liknande ändamål eller, i koncernbokslutet, om lokalerna är i koncernföretagens eget bruk. Lokaler som hyrts ut till personalen anses inte vara i eget bruk. För fastighetsobjekt som används för flera ändamål räknas andelen i eget bruk vid behov enligt kvadratmeter eller något annat motsvarande fördelningsförhållande.

14.12.4 Aktier och andelar

FÖRESKRIFT (stycke 45)

(45) Förändringar i placeringar i företag inom samma koncern och i placeringar i ägarintresseföretag i balansräkningen ska specificeras enligt post i enlighet med avsnitt 14.12.2.

14.13 Lånefordringar

FÖRESKRIFT (styckena 46–48)

(46) Övriga lånefordringar i balansräkningen ska specificeras enligt säkerhet så att även den återstående anskaffningsutgiften för lånet blir specificerad enligt säkerhetsslag.

Återstående anskaffningsutgift:
Övriga lånefordringar:
Bankgaranti
Borgensförsäkring
Försäkringsbrev
Övrig säkerhet (ska specificeras, om beloppet är väsentligt)

Återstående anskaffningsutgift
Återstående anskaffningsutgift för objekt som saknar garanti sammanlagt

(47) Lån till försäkringstagare, där försäkringsbrevet har ställts som huvudsaklig säkerhet, redovisas separat. Om även försäkringsbrevet har ställts som säkerhet för en fordring på ett inteckningslån, ska fordringen likväl alltid tas in i fordringarna på inteckningslån i balansräkningen.

(48) Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska specificera det sammanlagda beloppet av pensionslånefordringar (återlåning) i olika balansposter på följande sätt:

Lånefordringar hos företag inom samma koncern (fastighetsbolag)
Lånefordringar hos ägarintresseföretag (fastighetsbolag)
Lånefordringar hos företag inom samma koncern (övriga)
Lånefordringar hos ägarintresseföretag (övriga)
Övriga fordringar på inteckningslån
Övriga lånefordringar
Återstående anskaffningsutgift sammanlagt

14.14 Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar

FÖRESKRIFT (styckena 49–50)

(49) Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar ska specificeras på följande sätt:

Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar 31.12	Ursprunglig anskaffningsutgift	Verkligt värde (= bokföringsvärde)
Aktier och andelar		
Finansmarknadsinstrument		
Derivatkontrakt		
Depositioner och övriga placeringar		
Fordringar hos försäkringspremieförmedlare		
Kassa och bank		
Upplupna räntor		
Sammanlagt		
Placeringar förvärvade i förskott (-)		
Placeringar som motsvarar ansvarsskulden för fondförsäkringar		
I aktier och andelar ingår moderbolagets aktier		

(50) I kassa och bank och övriga fordringar ingår sådana nettopremier för betalda och vid bokslutstidpunkten gällande försäkringar, som ännu inte har placerats. Uppgiften ska lämnas, om beloppet är väsentligt.

14.15 Eget kapital

14.15.1 Specifikation av eget kapital

(51) Eget kapital ska specificeras enligt post i balansräkningen i enlighet med 2 kap. 5 § 1 mom. 1 punkten i BFF.

14.15.2 Fördelning av eget kapital efter förslag till vinstutdelning

FÖRESKRIFT (stycke 52)

(52) Utöver de poster som anges i avsnittet ovan ska arbetspensionsförsäkringsbolag även specificera posterna för eget kapital i andelar som tillhör aktieägare eller ägare av garantiandel och försäkringstagare på följande sätt:

Aktiekapital/garantikapital	
Övrigt eget kapital	
Föreslagen vinstutdelning till aktieägarna/ägarna av garantikapitalet	

Försäkringstagarnas andel
Sammanlagt

14.15.3 Säkerhets- och grundkapital

(53) Som säkerhet upptas en säkerhet enligt 29 § i UFBL. Filialens grundkapital definieras i 28 § i UFBL.

FÖRESKRIFT (stycke 54)

(54) I övrigt grundkapital i balansräkningen upptas det belopp med vilket grundkapitalet överstiger beloppet för säkerheten.

14.15.4 Uppskrivningsfond

FÖRESKRIFT (styckena 55–57)

(55) Uppskrivningsfonden ska specificeras i noterna i enlighet med tillgångarnas faktiska användningssyfte på följande sätt:

Uppskrivningar av placeringstillgångar
Uppskrivningar av anläggningstillgångar
Sammanlagt

(56) Specifikationen av uppskrivningsfonden ska göras enligt den faktiska användningen av tillgångarna.

(57) Av den uppskrivning av byggnader upptagna som anläggningstillgångar som fonderats i eget kapital kan ett belopp, som motsvarar planenliga avskrivningar som gjorts för de aktuella byggnaderna under räkenskapsperioden eller tidigare räkenskapsperioder och som tagits upp i kostnader i resultaträkningen, överföras som en separat post jämställbar med balansräkningsposten för vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder till balansräkningen.

14.16 Såsom vinst utdelningsbara medel

(58) I samband med specifikationen av eget kapital ska en kalkyl över såsom vinst utdelningsbara medel redovisas i enlighet med 16 kap. 5 § i FBL eller 11 kap. 2 § i FörsFörL. Det sammantagna beloppet av utdelningsbara medel ska dessutom anges i verksamhetsberättelsen, i anslutning till styrelsens förslag till vinstutdelning till aktieägare/ägare av garantikapitalet. Kalkylen ska lämnas endast för räkenskapsperioden.

FÖRESKRIFT (stycke 59)

(59) Kalkyl över såsom vinst utdelningsbara medel:

Räkenskapsperiodens vinst
+ Övrigt fritt eget kapital per rubrik i balansräkningen
- Förlust enligt balansräkningen
- Beloppet för aktiverade grundläggningsutgifter i balansräkningen[1]

[1] Övergångstid: aktiverade före 31.12.2004 (ändring av lagen om aktiebolag 30.12.2004/1304)

- Beloppet för aktiverade forskningsutgifter i balansräkningen[1]
- Belopp som enligt bolagsordningen/föreningens stadgar ska avsättas eller på annat sätt inte delas ut
- Det sammanlagda belopp med vilket fonden för verkligt värde är negativ
- Beloppet orealiserade värdeökningar som bokförts i räkenskapsperiodens placeringsresultat och vinstmedel[1,2]
- Övriga icke utdelningsbara poster (se bl.a. 16 kap. 5 § i FBL och 5 kap. 8 § 3 mom. i BokfL)
- Andra

Såsom vinst utdelningsbara medel sammanlagt

(Utfärdats 23.11.2017, gäller från 31.12.2017)

14.17 Försäkringsteknisk ansvarsskuld

14.17.1 Premieansvar

(60) Enligt 7 § 1 mom. 10 punkten i SHMFbs ska noterna till bokslutet innehålla ett sammandrag av de viktigaste antagandena, om något annat än avtalsvist beräkningsförfarande har använts vid beräkningen av premieansvaret inom livförsäkring.

14.17.2 Ersättningsansvar

(61) En specifikation i enlighet med 10 § 4 mom. 1 punkten i SHMFbs ska göras om skillnaden utgör minst fem (5) procent av det totala beloppet för ersättningsansvaret i den ingående balansen.

14.17.3 Ansvarsskuld för fondförsäkringar

FÖRESKRIFT (stycke 62)

(62) Ansvarsskulden för fondförsäkringar ska specificeras i noterna på följande sätt:

Försäkringsteknisk ansvarsskuld
Premieansvar
Ersättningsansvar
Återförsäkrares andel
Sammanlagt

14.17.4 Arbetspensionsförsäkringsbolag

FÖRESKRIFT (stycke 63)

(63) Arbetspensionsförsäkringsbolag ska specificera den försäkringstekniska ansvarsskulden i noterna till bokslutet på följande sätt:

Premieansvar
Framtida pensioner
Ofördelat tilläggsförsäkringsansvar

[1] Inkluderar inte valutakursdifferenser. Den latenta skatteskulden ska beaktas.

[2] Gäller inte orealiserade värdeökningar av placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar och värdeökningar av finansiella instrument som innehas för handel.

Fördelat tilläggsförsäkringsansvar
Tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen
Premieansvar sammanlagt

Ersättningsansvar
Löpande pensioner

Ersättningsansvar sammanlagt

Försäkringsteknisk ansvarsskuld sammanlagt

(Utfärdats 7.3.2019, gäller från 31.3.2019)

14.17.5 Pensionsanstalter som grundats genom lag (gäller inte LPA)

FÖRESKRIFT (stycke 64)

(64) Pensionsanstalter som grundats genom lag ska specificera ansvarsskulden i noterna till bokslutet på följande sätt:

Ansvar för löpande pensioner
Egentligt ansvar
Utjämningsavsättning
Sammanlagt
Ansvar för framtida pensioner
Försäkringsteknisk ansvarsskuld
Andel av ansvarsskulden som ingår i solvenskapitalet
Ansvarsskuld i balansräkningen

(Utfärdats 11.10.2016, gäller från 1.1.2017)

14.18 Skulder

14.18.1 Långfristiga skulder

FÖRESKRIFT (stycke 65)

(65) En specifikation av långfristiga skulder per post enligt 2 kap. 5 § 2 mom. i BFF ska göras endast för huvudgruppen skulder i balansräkningen och endast för den aktuella räkenskapsperioden.

Övriga noter

14.19 Noter om inkomstskatter

FÖRESKRIFT (styckena 66–67)

(66) Latenta skatteskulder och skattefordringar ska anges i noterna, om de är väsentliga och inte ingår i balansräkningen. Också uppgifter om eventuella effekter av placeringarnas värderingsdifferenser på inkomstskatten ska uppges.

(67) Då noterna uppgörs ska tillämpliga delar av bokföringsnämndens allmänna anvisning om latenta skatteskulder och skattefordringar följas (12.9.2006).

14.20 Noter om säkerheter och ansvarsförbindelser

FÖRESKRIFT (styckena 68–79)

Säkerheter

(68) Tillgångar som pantsatts för egen eller annans del, intecknats eller på annat sätt ställts som säkerhet ska presenteras enligt säkerhetsslag och uppdelade enligt vem de har ställts för på följande sätt:

- för egen del
- för koncernföretag
- för ägarintresseföretag
- för andra som hör till de närstående än koncernföretag (närstående/IAS 24 och 8 kap. 6 § i ABL) *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*
- för aktieägare/ägare av garantiandelen
- för övrigas del.

(69) I specifikationen ska säkerheterna uppdelas enligt säkerhetsslag.

(70) I fråga om säkerheter för egen del ska beloppet för eventuella skulder uppges i balansräkningen till exempel på följande sätt:

- främmande kapital[1] för vilket en säkerhet (säkerheter) har ställts
- fastighetsinteckningar
- lösöresinteckningar
- panter
- garantier.

(71) I specifikationen ska säkerheternas sammanlagda värde presenteras enligt säkerhetsslag.

Ansvarsförbindelser och ansvar som inte ingår i balansräkningen

(72) Ska uppdelas enligt vem de har ställts för på följande sätt:

- för egen del
- för koncernföretag
- för ägarintresseföretag
- för andra som hör till de närstående än koncernföretag (närstående/IAS 24 och 8 kap. 6 § i ABL) *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*
- för aktieägare och ägare av garantiandelen

[1] Försäkringsteknisk ansvarsskuld, depåskulder inom återförsäkring, övriga skulder och resultatregleringar (12 § i SHMFbs).

- för övrigas del.

(73) I uppställningen ska ansvarsförbindelserna och ansvaren specificeras till exempel på följande sätt:

- leasing- och hyresansvar
- återköpsansvar
- pensionsansvar
- ansvar som hänför sig till derivatkontakt (se stycke (88) i avsnitt 15.23)
- övriga ansvarsförbindelser
- övriga ekonomiska ansvar/arrangemang som gäller försäkringsbolaget.

(74) För leasingsavtal upptas dessutom nominella belopp av hyror uppdelade i sådana som betalas under innevarande räkenskapsperiod och följande räkenskapsperioder, samt väsentliga uppsägnings- och inlösningsvillkor i dessa avtal.

(75) För att kravet på en rättvisande bild (uppgifter) ska uppfyllas, särskilt i fråga om övriga ansvarsförbindelser och övriga ekonomiska åtaganden, ska utöver det beräknade eurobeloppet också en skriftlig redogörelse det kommersiella syftet (2 kap. 7 § 3–4 mom. i BokfL) och värderingsprinciperna ges. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(76) I övriga ansvarsförbindelser ska försäkringsbolaget redovisa bland annat följande:

- Ansvar för den i 13 a § i MVL avsedda skattskyldighetsgruppens skuld av mervärdesskatt (188 § i MVL)
- Räntor på kapitallån som inte bokförts i kostnader
- Verkligt värde på säkerhet som tagits emot vid överföring i enlighet med lagen om finansiella säkerheter, verkligt värde på såld och vidare pantsatt säkerhet och uppgift om huruvida försäkringsbolaget är skyldigt att återställa egendomen.

(77) När bokslutet upprättas, ska försäkringsföretaget begrunda om det finns kontrakt/åtaganden som kan resultera i utgifter och förluster och som därför ska upptas som ansvar. Ansvaren ska värderas till sitt nominella värde eller ett högre sannolikt värde i bokslutet med iakttagande av försiktighetsprincipen. Om det är svårt att värdera ansvarets penningbelopp, ska försäkringsföretaget ge en så detaljerad skriftlig utredning om ansvaret att bokslutet ger en riktig och tillräcklig bild av försäkringsföretagets resultat och ekonomiska ställning.

(78) När det gäller generella säkerheter är det inte alltid möjligt att specificera dem enligt lån/säkerhet. I sådana fall ska försäkringsföretaget dock ange det totala beloppet av lån (och övriga ansvar) som erhållits mot generell säkerhet samt presentera separat respektive tillgångsposter eller dylikt som ställts som generella säkerheter.

(79) För gemensamt ansvar anges det totala ansvarsbeloppet samt att det är fråga om ett gemensamt ansvar.

14.21 Noter om värdepapperslån och repor

ANVISNING (styckena 80–82)

(80) Långivaren av värdepapperslån bör i noterna till balansräkningen redogöra för följande uppgifter om de utlånade värdepappren: värdepapprens art, antal, återstående anskaffningsutgift och verkliga värde och låneperiodens längd.

(81) Låntagaren av värdepapperslån bör redogöra för följande uppgifter om de inlånade värdepappren: värdepapprens art, antal, återstående anskaffningsutgift och verkliga värde och låneperiodens längd. För säkerheter som hänför sig till värdepapperslån bör ges en not enligt avsnitt 14.20.

(82) Säljaren av återköpskontrakt (repor) ska uppta de genom repor sålda värdepappren som ställda panter i noterna enligt 14.20.

14.22 Noter om derivatkontrakt

ANVISNING (styckena 83–90)

(83) Noterna till bokslutet bör innehålla en redogörelse för de principer som tillämpas då företaget använder derivatkontrakt och för riskhanteringsstrategier för derivat. Dessutom bör företaget beskriva användningen av derivatkontrakt vid (redovisningsmässig) säkring och i annat syfte. Ovannämnda uppgifter bör ges, om antalet derivatkontrakt är betydande eller den risk som är hänförlig till dem är väsentlig med tanke på försäkringsföretagets verksamhet. Om derivatkontraktens betydelse är ringa, bör detta nämnas separat.

(84) Derivatkontrakt bör redovisas i noterna till bokslutet enligt följande indelning:

Räntederivat
Termins- och futurkontrakt
Optionskontrakt
    Köpta
    Utfärdade
Ränteswappar
Valutaderivat
Termins- och futurkontrakt
Optionskontrakt
    Köpta
    Utfärdade
Valutaswappar
Aktiederivat
Termins- och futurkontrakt
Optionskontrakt
    Köpta
    Utfärdade
Övriga derivatkontrakt
Termins- och futurkontrakt
Optionskontrakt

Köpta
Utfärdade
Övriga

(85) Specifikationen bör ges separat för (redovisningsmässigt) skyddande och icke skyddande derivatkontrakt.

(86) För derivatkontrakt bör anges kontraktens verkliga värden och de underliggande tillgångarnas värde uppdelade på ovan beskrivet sätt. Som värden för underliggande tillgångar bör anges kontraktens nominella värden för räntederivat, euromotvärdet på den köpta valutan vid tidpunkten för bokslutet för valutaderivat och aktiernas verkliga värde vid bokslutstidpunkten för aktiederivat. För respektive grupp bör företaget ange när kontrakten löper ut, om denna information är väsentlig för bedömning av den risk som hänför sig till kontrakten.

(87) De verkliga värdena bör basera sig på marknadspriset, ett motsvarande derivatkontrakts marknadspris, nuvärdet på kassaflöden föranledda av kontraktet eller på prissättningsmodellerna för optioner. Metoderna för hur det verkliga värdet bestämts ska redogöras för varje grupp separat. Kontrakt som är bundna till valutakurs bör omräknas till eurobelopp enligt kontraktets avista- eller terminskurs, beroende på kontrakt.

(88) I tabellen bör uppgifterna om öppna och stängda kontrakt redovisas separat. Av informationen bör framgå hur öppna och stängda avtal är upptagna i bokslutet.

(89) Principerna för upprättande av bokslutet bör innehålla värderingsprinciperna och övriga redovisningsprinciper för derivatkontrakt.

(90) STM-derivat (Settled-to-Market) och CTM-derivat (Collateralized-to-Market) ska redovisas per huvudtyp av derivat. Då det gäller STM-derivat redovisas den underliggande förmånens värde och det kumulativa penningbeloppet av de prestationer som betalas dagligen. Beträffande CTM-derivat redovisas den underliggande förmånens värde och verkliga värde. *(Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026)*

Säkring av ansvarsskulden

FÖRESKRIFT (styckena 91–93)

(91) I fråga om skyddande derivatkontrakt lämnas både noterna enligt styckena (83)–(89) och information om vad som tagits upp för derivatkontraktet i räkenskapsperiodens resultat och vad som inte har tagits upp med stöd av redovisningsmässig säkring.

(92) Om de åtgärder som vidtagits för att säkra ansvarsskulden inte ger en rättvisande bild av företagets ekonomiska ställning och resultat, ska företaget ge ytterligare uppgifter för att förmedla en rättvisande och tillräcklig bild.

(93) Vid beskrivning av kravet i de ovan nämnda noterna gällande de principer som ska tillämpas vid användning av derivatkontrakt och riskhanteringsstrategin för derivatkontrakt, ska företaget särskilt beskriva de mål och den strategi för riskhantering som tillämpas vid säkring av ansvarsskulden.

14.23 Noter om personal och medlemmar i förvaltningsorgan

FÖRESKRIFT (styckena 94–100)

(94) Personalkostnader för personal och medlemmar i förvaltningsorgan samt övriga noter ska tas upp på följande sätt:

Personalkostnader
Löner och arvoden
Pensionskostnader
Övriga lönebikostnader
Sammanlagt

(95) I fråga om löner och arvoden ska de prestationsbaserade löner och arvoden på vilka förskottsinnehållning verkställs uppges oavsett i vilken post i resultaträkningen eller balansräkningen de upptas, dock inte arvoden som betalats till externa parter och vilka ansluter sig till direktförsäkring (se avsnitt 14.9.1). I löner och arvoden inräknas inte naturaförmåner.

(96) Bland övriga lönebikostnader redovisas kostnader som fastställs direkt på basis av lönen, såsom socialförsäkringsavgifter samt obligatoriska och frivilliga personförsäkringsavgifter och -premier. För övriga poster som redovisas i lönebikostnader är det typiskt att de står i ett visst procentuellt förhållande till löner och arvoden. Pensionskostnader, som omfattar kostnader för obligatoriska och frivilliga pensionsarrangemang, ska redovisas separat. *(Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026)*

(97) Löner och arvoden, pensionsförbindelser, penninglån och villkoren för dessa samt säkerheter och ansvarsförbindelser ska anges för verkställande direktören, generalagenten, styrelsens och förvaltningsrådets medlemmar och suppleanter och för personer som hör till motsvarande förvaltningsorgan separat för varje förvaltningsorgan.

- Löner och arvoden
- Pensionsförbindelser
- Sammanlagt belopp av penninglån, ökning och minskning av beloppet under räkenskapsperioden samt lånens huvudsakliga räntevillkor och dylika villkor
- Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(98) Uppgifter om penninglån och villkoren för dem samt säkerheter och ansvarsförbindelser ska ges i avsnitten 14.20 och 14.25. I denna not ska det i så fall finnas en hänvisning till respektive stycken.

(99) Försäkringsbolag vars värdepapper i enlighet med VPML är föremål för offentlig handel eller föremål för motsvarande handel i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska lämna uppgifter om löner, arvoden och pensionsavgifter specificerade enligt person.

(100) Det genomsnittliga antalet anställda under räkenskapsperioden ska beräknas som medeltal av antalet anställda vid slutet av varje månad. Antalet anställda omfattar de personer som stått i anställningsförhållande till försäkringsbolaget. Beräkningen behöver inte justeras annat än i fråga om deltidsanställda. Om den bokföringsskyldige har ett relativt stort antal deltidsanställda, kan räkenskapsperiodens arbetstimmar räknas samman och summan divideras med det teoretiska totala antalet timmar för en heltidsanställd.

(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)

14.24 Noter om innehav i andra företag

FÖRESKRIFT (styckena 101–102)

(101) Enligt 13 § i SHMFbs ska noterna innehålla separata uppgifter om företag inom samma koncern, intresseföretag och övriga ägarintresseföretag samt övriga aktier och andelar. Andelen aktier och andelar som utgör täckning för fondförsäkringar ska specificeras, om aktierna och andelarna i fråga tillsammans med ovannämnda aktier och andelar överskrider den gräns som avses i 13 § 1 mom. 2 punkten i SHMFbs. Specifikationen ska ges endast för räkenskapsperioden.

(102) Små bostads- och fastighetssammanslutningar behöver vanligen inte specificeras, eftersom de har ringa betydelse. En not ska dock övervägas, i synnerhet om ovannämnda sammanslutningar inte är så kallade ömsesidiga sammanslutningar eller när sammanslutningarna bedriver annan verksamhet än innehav och förvaltning av fastighet.

14.25 Närståendelån och säkerheter och ansvarsförbindelser som getts till närstående (gäller inte pensionsanstalter som grundats genom lag) samt transaktioner med närstående

(103) Noterna till bokslutet för skade- och livförsäkringsbolag, arbetspensionsförsäkringsbolag och försäkringsföreningar ska innehålla uppgift om transaktioner med närstående parter enligt 2 kap. 7 b § i BFF.

(104) Alternativt kan skade- och livförsäkringsbolag, arbetspensionsförsäkringsbolag och försäkringsföreningar lämna uppgifterna om närståendelån i verksamhetsberättelsen (8 kap. 6 § 1 mom. i ABL). *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

FÖRESKRIFT (stycke 105)

(105) Säkerheter och ansvarsförbindelser som getts till förmån för en person eller sammanslutning som hör till försäkringsbolagets närstående (IAS 24 och 8 kap. 5 § 1 mom. i ABL) ska redovisas i en separat post i noten om säkerheter och ansvarsförbindelser. Se avsnitt 14.23. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

14.26 Kapitallån

FÖRESKRIFT (stycke 106)

(106) För kapitallån enligt 15 kap. 2 § i FBL, 1 kap. 5 c § i FörsFörL och 12 kap. i ABL uppges fordringsägare, kapitallånebeloppet, de huvudsakliga lånevillkoren och på lånet fastställd ränta eller annan gottgörelse som inte bokförts som kostnad. Om kapitallånet är föremål för offentlig handel eller förvaltas av Euroclear Finland Ab, uppges denna uppgift, medan fordringsägarna inte behöver uppges.

14.27 Noter om solvens

FÖRESKRIFT (stycke 107)

(107) Arbetspensionsförsäkringsbolag ska lämna följande solvensuppgifter (gäller inte koncerner):

Solvenskapital[1]

Eget kapital efter avdrag för föreslagen vinstutdelning [2]
Ackumulerade bokslutsdispositioner
Värderingsdifferens mellan tillgångarnas verkliga värde och bokföringsvärde i balansräkningen
Ofördelat tilläggsförsäkringsansvar
Kapitallån
Immateriella tillgångar (-)
Förbindelser utanför balansräkningen
Övriga poster [3]

Krav på minimikapital enligt 17 § (arbetspensionsförsäkringsbolag) i APFBL

(Utfärdats 7.3.2019, gäller från 31.3.2019)

14.28 Risker och riskhantering

FÖRESKRIFT (styckena 108–113)

(108) I noterna till bokslutet ska försäkringsbolaget och en pensionsanstalt som inrättats genom lag redogöra för allmänna principer för riskhantering (riskhanteringspolicy), riskhanteringsorganisation, ansvarsområden för riskhanteringen, övervakning av riskhanteringen, processer och risker i anslutning till riskhanteringen (riskklassificering, riskmätare, övervakningsgränser) och för rapportering. *(Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026)*

(109) Dessutom ska noterna innehålla en beskrivning (kvantitativ och/eller verbal) av väsentliga risker för försäkringsbolaget, såsom försäkringsrisker, placeringsrisker, operativa risker och andra risker.

(110) I fråga om försäkringsrisker ska noterna innehålla

- en definition av riskerna och riskhanteringsstrategier
- riskhanteringsprocesser
- försäkringsmatematiska antaganden
- kvantitativa uppgifter om försäkringsriskerna.

(111) Beträffande placeringsriskerna ska noterna innehålla

- en definition av riskerna och riskhanteringsstrategier

[1] Ett arbetspensionsförsäkringsbolags solvenskapital definieras i APFBL..

[2] Solvenskapitalet som avses i 16 § i APFBL ska specificeras så att det egna kapitalet efter avdrag för föreslagen vinstutdelning och värderingsdifferenserna redovisas netto.

- riskhanteringsprocesser
- kvantitativa uppgifter om placeringsbeståndets riskstruktur.

(112) I fråga om operativa risker ska noterna innehålla

- en definition av riskerna och riskhanteringsstrategier
- riskhanteringsprocesser
- en beskrivning av de väsentliga operativa riskerna.

(113) I fråga om övriga risker ska noterna innehålla

- en definition av riskerna och riskhanteringsstrategier
- riskhanteringsprocesser
- en beskrivning av de väsentliga övriga riskerna.

14.29 Noter till koncernbokslutet

FÖRESKRIFT (stycke 114)

(114) Vad som föreskrivs i avsnitt 15 ovan om ett försäkringsbolags noter gäller också en koncerns noter.

15 Nyckeltal

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

(4) Vid beräkningen och presentationen av nyckeltalen ska SHMFbs och dessa föreskrifter tillämpas.

15.1 Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen i arbetspensionsanstalter

15.1.1 Allmänt

FÖRESKRIFT (styckena 5–12)

(5) Nyckeltalen för den ekonomiska utvecklingen gäller, i fråga om redovisningsprinciperna för nyckeltalen, alla arbetspensionsanstalter. Nyckeltalsbegreppen är desamma som i resultaträkning och balansräkning, såvida inget annat fastställs nedan.

(6) Nyckeltalen ska publiceras i bokslutet och delårsrapporten i den form som anges i dessa föreskrifter (bilaga 1.1–1.10 och 2.1–2.6). För att säkerställa att bokslutet inklusive nyckeltalen ger en riktig och tillräcklig bild av resultatet av pensionsanstaltens verksamhet och ekonomiska ställning, ska pensionsanstalten vid behov ge tilläggsinformation i anslutning till nyckeltalen.

(7) Redovisningsprinciperna för nyckeltalen tillämpas också i de fall då nyckeltal publiceras i övrigt än i bokslut eller delårsrapporter. Nyckeltalets namn får inte användas om pensionsanstalten vid beräkningen av ett nyckeltal har avvikit från dessa föreskrifter.

(8) I bokslutet redovisas nyckeltalen för de fem föregående räkenskapsperioderna eller, om arbetspensionsanstalten ännu inte varit verksam under fem räkenskapsperioder, för pensionsanstaltens hela verksamhetstid. I noterna till bokslutet ska pensionsanstalten dessutom presentera beräkningsschemana för och innehållet i nyckeltalen.

(9) I noterna ska nyckeltalen presenteras med minst en miljon euros noggrannhet samt procent och relationstal med minst en decimals noggrannhet.

(10) Nyckeltalets värde ska anges även om det är negativt.

(11) För placeringsverksamheten beräknas nyckeltalen i regel till verkliga värden.

(12) Uppgifterna i en delårsrapport, i det fallet att pensionsanstalten publicerar delårsrapporter eller motsvarande, ska presenteras för den ifrågavarande perioden, motsvarande tidpunkt under föregående räkenskapsperiod och hela föregående räkenskapsperiod.

15.1.2 Beräkningsscheman för nyckeltalen och presentation av analyser

FÖRESKRIFT (styckena 13–55)

Utbetalda pensioner och övriga ersättningar

(13) Nyckeltalet motsvarar posten Utbetalda ersättningar exklusive skaderegleringskostnader och kostnader för hanteringen av risken för arbetsoförmåga i resultaträkningen. *(Utfärdats 29.2.2016, gäller från 1.3.2016)*

Nettointäkter av placeringsverksamheten

(14) Nettointäkter av placeringsverksamheten är differensen mellan intäkterna och kostnaderna för placeringsverksamheten. Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde upptas i relation till sysselsatt kapital.

(15) Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde i relation till sysselsatt kapital beräknas per placeringsslag och för det sammanräknade beloppet av placeringar med beaktande av kassaflöden som tidsavvägts per dag eller månad. Om kalkyler enligt kassaprincipen inte finns att tillgå, kan intäkterna beräknas enligt prestationsprincipen.

(16) Periodens vinst beräknas med en så kallad anpassad Dietz-formel (tids- och penningavvägd formel). Detta sker så att det sysselsatta kapitalet beräknas genom att periodens kassaflöden avvägda med den proportionella andel av hela perioden som kvarstår från transaktionsdagen eller transaktionsmånadens mitt till periodens slut adderas till marknadsvärdet i början av perioden. Avkastningen på sysselsatt kapital kan också beräknas på ett annat sätt om beräkningens resultat i fråga om noggrannhet inte i väsentlig mån avviker från det resultat som den förstnämnda metoden ger.

(17) När det gäller beräkningsprincipen för intäkterna ska kontinuitet iakttas, och det är inte tillåtet att försämra metodens noggrannhet jämfört med den tidigare använda nivån (det är till exempel inte tillåtet att igen börja använda viktning per månad i stället för viktning per dag). För en tillgångsgrupp, exempelvis fastigheter, som inte kan redovisas per dag, kan intäkterna beräknas genom att tillämpa redovisning per månad. Kassaflöde (transaktionsflöde).

Med kassaflöde avses differensen mellan försäljning/intäkter och köp och kostnader.

(18) Intäkter av och kostnader för derivat hänförs till underliggande tillgångspost. Intäkter av och kostnader för icke skyddande derivat redovisas på samma sätt som intäkter av och kostnader för motsvarande tillgångspost, till exempel intäkter av och kostnader för aktiederivat upptas i gruppen aktier.

(19) Intäkter av och kostnader för valuta hänförs till underliggande tillgångspost.

(20) Intäkter av räntefonder hänförs på samma sätt som räntefonderna hänförs i placeringsallokeringen: långa räntefonder bland masskuldebrevslån och korta räntefonder bland penningmarknadsplaceringar. Placeringar i placeringsfonder eller i andra med dem jämförbara fondföretag som investerar i fastigheter och fastighetssammanslutningar redovisas på motsvarande sätt.

(21) Intäkter och kostnader som inte hänförs per placeringsslag är till exempel kostnader för skötsel av placeringsverksamheten (till exempel kostnader för egen placeringsorganisation och kapitalförvaltningsarvoden som betalats till utomstående), övriga intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten (till exempel förvarsarvoden och valutakursdifferenser av försäkringsrörelsen) till den del de inte kan hänföras enligt tillgångsslag, expeditionsavgifter, återbetalningsprovisioner och övriga ränteintäkter.

(22) Intäkter i euro och på valutakonton, som ingår i kassa och bank, redovisas i posten övriga finansmarknadsinstrument och depositioner.

(23) Balansposten kassa och bank tas in i placeringarnas marknadsvärde och det sysselsatta kapitalet likaså köpeskillingsfordringar och köpeskillingsskulder.

(24) Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital (se bilaga 1.8 och 2.6 delårsrapport).

Placeringsallokering till verkligt värde

(25) Grundfördelningen avser det sammanlagda värdet av kontantplaceringar och derivat. Den riskjusterade fördelningen avser det sammanlagda värdet på kontantplaceringarnas och derivatens deltakorrigerade (futurernas och terminernas underliggande tillgångar och optionernas underliggande tillgångar multiplicerade med optionens delta, dvs. derivatens riskeffekt) underliggande tillgångar. I den riskjusterade fördelningen inräknas inte derivatens marknadsvärde.

(26) Av räntefonderna ingår långa räntefonder i masskuldebrevslån och korta räntefonder i penningmarknadsplaceringar. Placeringar i placeringsfonder eller i andra med dem jämförbara fondföretag som investerar i fastigheter och fastighetssammanslutningar betraktas som fastighetsplaceringar.

(27) Kalkylmässiga värderingsdifferenser som upptas i derivatens resultatregleringsposter och premier som upptas under förskottspremier hänförs till underliggande tillgångspost.

(28) I övriga finansiella instrument och depositioner upptas kassa och bank och köpeskillingsfordringar och köpeskillingsskulder samt säkerheter för derivat.

(29) I övriga placeringar i rapporten specificeras placeringar enligt hedgefonder, råvaruplaceringar och övriga placeringar.

(30) Masskuldebrevsportföljens modifierade duration (D mod) ska fogas som fotnot till placeringsallokeringen.

(31) Placeringsallokering till verkligt värde (se bilaga 1.7 och 2.5 delårsrapport).

Omsättning

(32) Omsättning =

+premieinkomst före kreditförluster på premiefordringar
och återförsäkrares andel
+nettointäkter av placeringsverksamheten i bokföringen och
+övriga intäkter

(33) Vid beräkning av omsättningen tar SPK och LPA även in statens andel och LPA ytterligare Folkpensionsanstaltens andel.

Totala driftskostnader

(34) De totala driftskostnaderna beräknas enligt avsnitt 14.9.2 i dessa föreskrifter.

Totalresultat

(35) Totalresultat (gäller inte LPA)=
+Försäkringsrörelsens resultat
+Placeringsverksamhetens resultat till verkligt värde
+Omkostnadsrörelsens resultat
+Övrigt resultat

Resultatanalys (gäller inte LPA)

(36) Vid beräkning av resultatet av omkostnadsrörelsen och försäkringsrörelsen ska de olika delarna i avgiften beräknas genom att till avgiftsdelarna för räkenskapsåret lägga till en justering per 1,7 år–1, som speglar skillnaden mellan den faktiska justeringsavgiften per för året före räkenskapsåret och den uppskattade redovisade justeringsavgiften. *(Utfärdats 7.3.2019, gäller från 31.3.2019)*

Försäkringsrörelsens resultat (Bilaga 1.10)

(37) Avgiftsdelen som kan användas för att täcka driftskostnaderna orsakade av ersättningsbeslut dras av från premieinkomsten.

(38) I förändringen av ansvarsskuld och utbetalda fonderade pensioner beaktas justeringen som beror på skillnaden mellan den faktiska storheten för året före räkenskapsperioden och den uppskattade storheten i bokslutet.

(39) Inverkan av ansvarsöverföringar elimineras i förändring av ansvarsskulden.

Avkastningskrav på ansvarsskulden

(40) Räntan som gottgörs ansvarsskulden räknas för varje del av ansvarsskulden genom att tillämpa principerna i nedan stående formel och genom att använda den räntesats som fastställts för varje del i beräkningsgrunderna. Beträffande den ansvarsskuld som är bunden till aktieavkastningen iakttas principerna enligt beräkningsgrunderna. *(Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026)*

$$r\bar{V}_{v-1} + \frac{(1+r)^{0,5}-1}{(1+r)^{0,5}}(V_v^{TP} - (1+r)\bar{V}_{v-1)}$$

$\bar{V}_{v-1}$ är lika med den exakta ansvarsskulden för det år som föregår bokslutsåret och V_v^{TP} är lika med ansvarsskulden enligt bokslutet.

(41) Då det gäller ansvarsöverföringarna till bolaget under räkenskapsåret räknas räntan från överföringstidpunkten till räkenskapsårets slut. Då det gäller tidigare ansvarsöverföringar räknas räntan från årets början fram till överföringstidpunkten.

(42) Räntan på den post som överförts till det fördelade tilläggsförsäkringsansvaret V^{A2} räknas från början av året fram till överföringstidpunkten. Då det gäller prestationer från ansvarsdelen under räkenskapsperioden räknas räntan från årets början fram till tidpunkten för prestationen.

Omkostnadsrörelsens resultat (Bilaga 1.9)

(43) I ArPL-försäkringsavgiftens omkostnadsdelar beaktas även den andel som ska överföras från utjämningsavsättningen för APL-tilläggspensionsskydd samt det uppskattade beloppet av försummelseavgifterna enligt 163 § och 186 § i ArPL som ingår i premieinkomsten för räkenskapsperioden. Även skillnaden mellan det faktiska värdet och det uppskattade värdet för det föregående räkenskapsåret beaktas. *(Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026)*

(44) I omkostnadsinkomsten av FöPL-verksamhet medräknas utöver FöPL-omkostnadsandelen också annan avkastning på omkostnadsrörelsen (*Utfärdats 1.2.2023, gäller från 31.3.2023)*

(45) Till driftskostnader enligt funktion räknas de driftskostnader som täcks med omkostnadsdelen inklusive avskrivningar enligt plan

Övrigt resultat

(46) Innehåller bl.a. ränteposter som orsakats av en ojämn fördelning av försäkringspremier, prestationer enligt kostnadsfördelningen och Pensionsskyddscentralens kostnadsandelar samt av räntor som ingår i avskrivna FöPL-avgifter och överföringsavgifter, räntan på framtida lagstadgade avgifter, på förändring av ofördelat tilläggsförsäkringsansvar som beror på ansvarsöverföringar och på premieansvarets del V^{A2}, övriga intäkter och kostnader samt den beräkningstekniska inexaktheten som ingår i de specificerade analysresultaten.

(47) Effekterna av en beståndsöverlåtelse räknas inte med i förändringen av det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret i resultatanalysen.

(Utfärdats 11.10.2016, gäller från 31.12.2016)

Hantering av risken för arbetsoförmåga (gäller inte LPA)

(48) Arbetspensionsanstalterna ska anmäla de kostnader för verksamhet för hanteringen av risken för arbetsoförmåga som redovisats i skaderegleringskostnaderna under räkenskapsperioden och den premieinkomst som genererats med avgiftsdelen för hanteringen av risken för arbetsoförmåga samt förhållandet mellan dessa poster. Pensionsanstalten ska därtill såsom driftskostnader uppe de kostnader som orsakats av hanteringen av risken för arbetsoförmåga och som täckts med avgiftens omkostnadsdel [4].

(Utfärdats 29.2.2016, gäller från 1.3.2016)

Solvenskapital (gäller inte LPA)

(49) Solvenskapitalet och de nyckeltal som beskriver det ska också presenteras i form av bild för de senaste fem åren. Detta krav på bild gäller också delårsrapporten.

- solvensgräns
- solvenskapitalets maximibelopp
- solvenskapital
- Pensionstillgångarna i förhållande till ansvarsskulden (solvensnivån %) enligt 11 § 10 punkten i SHM:s förordning (614/2008)
- Solvenskapitalet i förhållande till solvensgränsen (solvensställning)

(50) Siffror i euro ska presenteras i en och samma bild, siffror som ges i form av relationstal kan presenteras tillsammans eller skilt för sig.

Pensionstillgångar

(51) Pensionstillgångar = Enligt 11 § 10 punkten i SHM:s förordning (614/2008)

ArPL-lönesumma, FöPL-arbetsinkomstsumma och LFöPL-arbetsinkomstsumma

(52) Beräknad lönesumma eller arbetsinkomstsumma för hela året vid tidpunkten för bokslutet eller delårsrapporten.

Antalet försäkringar, försäkrade och pensionstagare

(53) [4]Antal vid tidpunkten för bokslutet eller delårsrapporten.

(54) När det gäller de ArPL-försäkrade räknas antalet försäkrade som haft inkomster under den senaste månaden, dock så att var och en räknas endast en gång. *(Utfärdats 7.3.2019, gäller från 31.3.2019)*

(55) Inom familjepension räknas antalet pensionstagare som en enda oberoende av antalet förmånstagare.

15.2 Nyckeltal som beskriver ett liv- och skadeförsäkringsbolags ekonomiska ställning samt nyckeltal per aktie

15.2.1 Allmänt

(56) Detta avsnitt gäller även försäkringsföreningar och finländska filialer till försäkringsbolag från tredje land.

(57) Nyckeltalen i dessa föreskrifter ska presenteras i särbokslutet, men de kan också ingå i försäkringsbolagets koncernbokslut. Moderbolagen till försäkringsbolag som har upprättat ett koncernbokslut enligt IFRS ska presentera nyckeltalen även i särbokslutet.

(58) Det rekommenderas att nyckeltalen enligt dessa föreskrifter ingår i tillämpliga delar i koncernbokslutet enligt IFRS. Om redovisningsprinciperna för de poster som använts i ett nyckeltal i koncernbokslutet enligt IFRS avviker från finländsk bokföringspraxis, ska nyckeltalets namn kompletteras med specificeringen ”(IFRS)”.

FÖRESKRIFT (styckena 59–72)

(59) I andra fall än sådana som nämns i stycke (59) ovan får det namn på nyckeltalet som anges i dessa föreskrifter inte användas, om försäkringsföretaget avviker från dessa föreskrifter vid beräkningen av nyckeltalet.

(60) Redovisningsprinciperna för nyckeltalen tillämpas också när nyckeltal publiceras i övrigt än i bokslut, koncernbokslut, bokslutskommunikéer, delårsrapporter eller ledningens delårsredogörelser.

(61) Nyckeltalen ska publiceras i bokslutet och delårsrapporten i den form som anges i dessa föreskrifter (bilaga 3.1–3.6 och 4.1–4.4). För att säkerställa att bokslutet/nyckeltalsrapporten inklusive nyckeltalen ger en riktig och tillräcklig bild av resultatet av försäkringsbolagets/koncernens verksamhet och

[4] Fr.o.m. 2016 inkluderar posten inte personalkostnader för hanteringen av risken för arbetsförmåga för pensionsanstaltens egna anställda.

ekonomiska ställning, ska försäkringsföretag/koncernen vid behov ge tilläggsinformation i anslutning till nyckeltalen.

(62) I bokslutet ska nyckeltalen presenteras för de fem senaste räkenskapsperioderna eller, om bolaget ännu inte varit verksamt under fem räkenskapsperioder, för bolagets hela verksamhetstid. Noterna till bokslutet ska inte enbart innehålla uppgifter om nyckeltalen utan även beräkningsscheman och redovisningsprinciper för nyckeltalen.

(63) I noterna ska nyckeltalen presenteras med minst en miljon euros noggrannhet samt procenttalen och relationstalen med minst en decimals noggrannhet.

(64) Nyckeltalets värde ska anges även om det är negativt.

(65) För placeringsverksamheten beräknas nyckeltalen i regel till verkliga värden.

(66) Redovisning av nyckeltalet för omsättning är frivilligt. Om omsättningen används i samband med beräkningen av något annat nyckeltal, ska omsättningen alltid beräknas på det sätt som anges i dessa föreskrifter.

(67) Uppgifterna i en delårsrapport, i det fallet att liv- eller skadeförsäkringsbolaget publicerar delårsrapporter, ska presenteras för den innevarande perioden, motsvarande tidpunkt under föregående räkenskapsperiod och hela föregående räkenskapsperiod.

Kapitallån

(68) Om en under räkenskapsperioden upplupen ränta (som fåtts) på kapitallån inte har upptagits i resultaträkningen eller om upplupen ränta under räkenskapsperioden och tidigare räkenskapsperioder inte har upptagits i resultaträkningen eller balansräkningen, ska räntan avdras från resultatet och/eller det egna kapitalet som används i nyckeltalen. I nyckeltalen beaktas kapitallånet inte som en post tillhörande det egna kapitalet, om det upptagits som skuld. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

Skatter

(69) Då nyckeltalen beräknas, redovisas både inkomstskatter och övriga direkta skatter i skatter. I inkomstskatt beaktas det sammanlagda beloppet av räkenskapsperiodens skatt och den i resultaträkningen upptagna latenta skatten. Med räkenskapsperiodens skatt avses skatt som betalats eller ska betalas eller återburits eller ska återbäras under räkenskapsperioden eller tidigare räkenskapsperioder. Med inkomstskatt avses skatt för den normala verksamheten. Om beloppet skatter som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder är väsentligt, anges det i samband med uppgifterna om nyckeltalet. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

Latenta skatteskulder och skattefordringar

(70) I nyckeltalen beaktas samtliga latenta skatteskulder och skattefordringar och förändringar av dem i enlighet med bokföringsnämndens allmänna anvisning om latenta skatteskulder och skattefordringar (12.9.2006), oavsett om samtliga latenta skatter har tagits upp i balansräkningen eller inte. Om samtliga latenta skatteskulder och skattefordringar och förändringar av dem inte ingår i resultaträkningen och balansräkningen, ska försäkringsföretaget i anslutning till nyckeltalen ange att de ingår i nyckeltalen och ge nödvändig tilläggsinformation om detta tillvägagångssätt.

Ackumulerade bokslutsdispositioner

(71) Vid beräkning av nyckeltal beaktas den andel av ackumulerade bokslutsdispositioner (den ackumulerade differensen mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan och skattemässiga reserver) som upptagits i eget kapital, med andra ord avdras latent skatteskuld från de ackumulerade bokslutsdispositionerna innan posten beaktas som eget kapital. På motsvarande sätt görs i koncernbokslutet. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

Avsättningar

(72) Vid beräkning av nyckeltal jämställs avsättningarna med främmande kapital i enlighet med deras ekonomiska karaktär.

15.2.2 Beräkningsscheman för nyckeltalen och presentation av analyser

15.2.2.1 Allmänna nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen

FÖRESKRIFT (styckena 73–105)

Omsättning

(73) Omsättning inom skadeförsäkring
+premieintäkter före avdrag för återförsäkrares andel
+nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen
+övriga intäkter

(74) Omsättning inom livförsäkring
+premieinkomst före avdrag för återförsäkrares andel
+nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen
+övriga intäkter

Rörelsevinst eller rörelseförlust och totalresultat

(75) Rörelsevinst eller förlust =
±vinst eller förlust före förändring av utjämningsbeloppet, bokslutsdispositioner och skatter (skadeförsäkring)
±vinst eller förlust före förändring av utjämningsbeloppet, tilläggsförmåner (kundförmåner), bokslutsdispositioner och skatter (livförsäkring) *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

Resultatanalyser

(76) Resultatanalys för skadeförsäkringsbolag

Premieintäkter
Ersättningskostnader
Driftskostnader
Övriga försäkringstekniska intäkter och kostnader
Försäkringstekniskt bidrag före förändring av utjämningsbeloppet

Intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten samt uppskrivningar, korrigeringar av dem och värdeförändringar

Övriga intäkter och kostnader
Andel av intresseföretags vinster eller förluster[1]
Rörelsevinst eller -förlust

Förändring av utjämningsbeloppet
Vinst eller förlust före bokslutsdispositioner och skatter

Bokslutsdispositioner
Inkomstskatter och övriga direkta skatter
Minoritetsandelar
Räkenskapsperiodens vinst eller förlust

(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)

(77) Resultatanalys för livförsäkringsbolag

Premieinkomst
Intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten samt uppskrivningar, korrigeringar av dem och värdeförändringar
Utbetalda ersättningar
Förändring i ansvarsskulden före extra förmåner (kundförmåner) och förändring i utjämningsbeloppet
Driftskostnader
Övriga försäkringstekniska intäkter och kostnader
Försäkringstekniskt resultat före extra förmåner (kundförmåner) och förändring i utjämningsbeloppet

Övriga intäkter och kostnader
Andel av intresseföretags vinster eller förluster[1]
Rörelsevinst eller -förlust

Förändring av utjämningsbeloppet
Extra förmåner (kundförmåner)[2]

Vinst eller förlust före bokslutsdispositioner och skatter
Bokslutsdispositioner
Inkomstskatter och övriga direkta skatter
Minoritetsandelar [1)]
Räkenskapsperiodens vinst eller förlust

(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)

Totalresultat

(78) Totalresultat=
Rörelsevinst/-förlust
+/- förändring i värderingsdifferenser utanför balansräkningen, fonden för verkligt värde och uppskrivningsfonden

[1] Gäller koncernbokslut.

[2] I extra förmåner ingår räntor som överstiger garantiräntan.

Nettointäkter av placeringsverksamheten

(79) Intäkterna av fondförsäkringar ingår inte i redovisningen av intäkterna av placeringsverksamheten.

(80) Nettointäkter av placeringsverksamheten är differensen mellan intäkterna och kostnaderna för placeringsverksamheten. Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde upptas i relation till sysselsatt kapital.

(81) Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde i relation till sysselsatt kapital beräknas enligt placeringsslag och för det sammanräknade beloppet av placeringar med beaktande av kassaflöden som tidsavvägts per dag eller månad. Om kalkyler enligt kassaprincipen inte finns att tillgå, kan intäkterna beräknas enligt prestationsprincipen. Vid beräkningen av nyckeltalet kan försäkringsföreningar, små försäkringsbolag (placeringstillgångarna understiger 250 miljoner euro) och små filialer (placeringstillgångarna understiger 250 miljoner euro) som sysselsatt kapital använda medeltalet för placeringarna vid årets början och vid årets slut till verkligt värde och som intäkter av placeringar använda placeringarnas redovisade intäkter som justeras med placeringarnas värderingsdifferenser.

(82) Periodens vinst beräknas med en så kallad anpassad Dietz-formel (tids- och penningavvägd formel). Detta sker så att det sysselsatta kapitalet beräknas genom att periodens kassaflöden avvägda med den proportionella andel av hela perioden som kvarstår från transaktionsdagen eller transaktionsmånadens mitt till periodens slut adderas till marknadsvärdet i början av perioden. Avkastningen på sysselsatt kapital kan också beräknas på något annat sätt om beräkningens resultat i fråga om noggrannhet inte i väsentlig mån avviker från det resultat som den förstnämnda metoden ger.

(83) När det gäller beräkningsprincipen för intäkterna ska kontinuitet iakttas, och det är inte tillåtet att försämra metodens noggrannhet jämfört med den tidigare använda nivån (det är till exempel inte tillåtet att igen börja använda viktningen per månad i stället för viktningen per dag). För en tillgångsgrupp, exempelvis fastigheter, som inte kan redovisas per dag, kan intäkterna beräknas genom att tillämpa redovisning per månad.

Med kassaflöde avses differensen mellan försäljning/intäkter och köp och kostnader.

(84) Intäkter av och kostnader för derivat hänförs till underliggande tillgångspost. Intäkter av och kostnader för icke skyddande derivat redovisas på samma sätt som intäkter av och kostnader för motsvarande tillgångspost, till exempel intäkter av och kostnader för aktiederivat upptas i gruppen aktier.

(85) Intäkter av och kostnader för valuta hänförs till underliggande tillgångspost.

(86) Intäkter av räntefonder hänförs på samma sätt som räntefonderna hänförs i placeringsallokeringen: långa räntefonder bland masskuldebrevslån och korta räntefonder bland penningmarknadsplaceringar. Placeringar i placeringsfonder eller i andra med dem jämförbara fondföretag som investerar i fastigheter och fastighetssammanslutningar redovisas på motsvarande sätt.

(87) Intäkter och kostnader som inte hänförs per placeringsslag är till exempel kostnader för skötsel av placeringsverksamheten (till exempel kostnader för egen placeringsorganisation och kapitalförvaltningsarvoden som betalats till utomstående), övriga intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten (till exempel förvarsarvoden och valutakursdifferenser av försäkringsrörelsen) till den del de inte kan hänföras enligt tillgångsslag, expeditionsavgifter, återbetalningsprovisioner och övriga ränteintäkter.

(88) Intäkter i euro och på valutakonton, som ingår i kassa och bank, redovisas i posten övriga finansmarknadsinstrument och depositioner.

(89) Balansposten kassa och bank tas in i placeringarnas marknadsvärde och det sysselsatta kapitalet likaså köpeskillingsfordringar och köpeskillingsskulder.

(90) Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital (se bilaga 3.6 och 4.4 delårsrapport).

Placeringsallokering till verkligt värde

(91) Grundfördelningen avser det sammanlagda värdet av kontantplaceringar och derivat. Den riskjusterade fördelningen avser det sammanlagda värdet på kontantplaceringarnas och derivatens deltakorrigerade (futurernas och terminernas underliggande tillgångar och optionernas underliggande tillgångar multiplicerade med optionens delta, dvs. derivatens riskeffekt) underliggande tillgångar. I den riskjusterade fördelningen inräknas inte derivatens marknadsvärde.

(92) Fondplaceringar ingår inte i placeringsallokeringen.

(93) Av räntefonderna ingår långa räntefonder i masskuldebrevslån och korta räntefonder i penningmarknadsplaceringar. Placeringar i placeringsfonder eller i andra med dem jämförbara fondföretag som investerar i fastigheter och fastighetssammanslutningar betraktas som fastighetsplaceringar.

(94) Kalkylmässiga värderingsdifferenser som upptas i derivatens resultatregleringsposter och premier som upptas under förskottspremier hänförs till underliggande tillgångspost.

(95) I övriga finansiella instrument och depositioner upptas kassa och bank och köpeskillingsfordringar och köpeskillingsskulder samt säkerheter för derivat.

(96) I övriga placeringar i rapporten specificeras placeringar enligt hedgefonder, råvaruplaceringar och övriga placeringar.

(97) Masskuldebrevsportföljens modifierade duration (D mod) ska fogas som fotnot till placeringsallokeringen.

(98) Placeringsallokering till verkligt värde (se bilaga 3.5 och 4.3 delårsrapport).

Avkastning på totalkapitalet i procent exklusive fondförsäkring (till verkligt värde)

(99) Avkastning på totalkapitalet=

$$\frac{\begin{array}{l}\pm\text{rörelsevinst eller rörelseförlust}\\ +\text{räntekostnader och övriga finansiella kostnader}\\ +\text{beräkningsräntekostnad}\\ \pm\text{i uppskrivningsfonden/fonden för verkligt värde bokförd uppskrivning/återföring}\\ \pm\text{förändring i placeringarnas värderingsdifferenser}\end{array}}{\begin{array}{l}+\text{balansomslutning}\\ -\text{ansvarsskuld för fondförsäkringar}\\ \pm\text{placeringarnas värderingsdifferenser}\end{array}} \times 100$$

(100) Nyckeltalets divisor beräknas såsom ett medeltal av värdena enligt räkenskapsperiodens och den föregående räkenskapsperiodens balansräkning.

(101) Med beräkningsräntekostnad avses inom livförsäkring beräkningsränta som krediterats försäkringarna under året med tillägg/avdrag för eventuella förändringar i beräkningsräntans kompletteringsansvar.

(102) Med beräkningsräntekostnad avses inom skadeförsäkring inverkan av upplösningen av det diskonterade ersättningsansvaret och premieansvaret på bolagets ersättningskostnad och premieintäkt vid diskontering av pensioner i kapitalform och/eller eventuella övriga försäkringstekniska ansvarsposter. Kostnaden för beräkningsräntan beräknas genom att den diskonterade ansvarsskulden vid årets början multipliceras med den beräkningsränta som använts vid föregående års slut. Om denna metod inte ger en rätt bild av beloppet av beräkningsräntekostnaden, ska bolaget beräkna beräkningsräntekostnaden med en mer exakt metod.

(103) I nyckeltalets övriga finansiella kostnader ingår andra poster som härrör från det främmande kapitalet än räntekostnaderna, till exempel på resultaträkningens poster bokförda kursvinster och kursförluster av det räntebärande främmande kapitalet.

Antalet anställda i genomsnitt under räkenskapsperioden

(104) Nyckeltalet beräknas som ett medeltal av antalet anställda i slutet av varje kalendermånad. I antalet beaktas eventuellt deltidsarbete för de anställda.

(105) Antalet anställda omfattar de personer som stått i anställningsförhållande till försäkringsföretaget. Beräkningen behöver inte justeras annat än i fråga om deltidsanställda. Om försäkringsföretaget har ett relativt stort antal deltidsanställda, kan räkenskapsperiodens arbetstimmar räknas samman och summan divideras med det teoretiska totala antalet timmar för en heltidsanställd.

15.2.2.2 Nyckeltal för skadeförsäkringens ekonomiska utveckling

FÖRESKRIFT (styckena 106–116)

Premieinkomst

(106) Premieinkomst = premieinkomst före avdrag för återförsäkrares andel

Skadeprocent

(107) Skadeprocent (skadekvot i procent) =

$$\frac{\text{ersättningskostnader}}{\text{premieintäkter}} \times 100$$

(108) Skadeprocent (utan beräkningsräntekostnad) i procent =

$$\frac{\text{ersättningskostnader (utan beräkningsräntekostnad)}}{\text{premieintäkter (utan beräkningsräntekostnad)}} \times 100$$

(109) Nyckeltalet uträknas efter avdrag för återförsäkrares andel.

Driftskostnadsprocent

(110) Driftskostnadsprocent =

$$\frac{\text{driftskostnader}}{}$$

———————————x 100
premieintäkter

(111) Nyckeltalet uträknas efter avdrag för återförsäkrares andel. Om bolaget återförsäkrar en stor del av sin rörelse och provisionerna därför utgör en väsentlig del av driftskostnaderna, kan bolaget alternativt använda bruttodriftskostnadsprocenten.

Bruttodriftskostnadsprocent

(112) Bruttodriftskostnadsprocent =
Driftskostnader före provisioner för avgiven återförsäkring
———————————————————————————x 100
Premieinkomst före avdrag för återförsäkrares andel

Totalkostnadsprocent

(113) Totalkostnadsprocent =
skadeprocent + driftskostnadsprocent

(114) Totalkostnadsprocent (utan beräkningsräntekostnad) =
skadeprocent (utan beräkningsräntekostnad) + driftskostnadsprocent =

(115) Vid uträkning av totalkostnadsprocenten används alltid den egentliga driftskostnadsprocenten (inte bruttodriftskostnadsprocenten).

(116) Utjämningsbelopp i den valuta som används i bokslutet

15.2.2.3 Nyckeltal för livförsäkringens ekonomiska utveckling

FÖRESKRIFT (styckena 117–120)

Premieinkomst

(117) Premieinkomst =
premieinkomst före avdrag för återförsäkrares andel

Omkostnadsprocent

(118) Omkostnadsprocent =
+driftskostnader före förändringen i aktiverade anskaffningsutgifter
för försäkringar
+kostnader för ersättningshandläggning
———————————————————————x 100
belastningsinkomst (och balansomslutning)

(119) Täljaren ställs separat i relation till både belastningsinkomsten och balansomslutningen. Belastningsinkomsten är enligt beräkningsgrunderna en post som är avsedd att täcka omkostnaderna. Driftskostnaderna innehåller inte återförsäkrares provisioner.

(120) I belastningsinkomsten ingår alla belastningsposter. Förändring som hänför sig till zillmering räknas inte in i omkostnaderna. Med balansomslutning avses den ingående balansens balansomslutning. Som

omkostnader används de totala omkostnaderna, då omkostnaderna ställs i relation till balansomslutningen.

15.2.3 Nyckeltal för aktier

FÖRESKRIFT (styckena 121–125)

(121) Försäkringsbolag, försäkringsholdingsammanslutningar eller finans- och försäkringskonglomerats holdingsammanslutningar som iakttar FMinfF, som utfärdats med stöd av värdepappersmarknadslagen, ska beräkna resultatet per aktie enligt standarden IAS 33 Resultat per aktie och det egna kapitalet per aktie i enlighet med dessa föreskrifter. Därtill beräknas substansen per aktie till verkligt värde. Emissionsjustering och beräkning av antalet aktier behandlas noggrannare i IAS 33.

Eget kapital per aktie

(122) Eget kapital

Antalet emissionsjusterade aktier och andelar på bokslutsdagen

Substansen per aktie (till verkligt värde)

(123) +eget kapital
±placeringarnas värderingsdifferenser[2]
±latent skatteskuld och minoritetsandel och placeringarnas värderingsdifferens

---

det emissionsjusterade antalet aktier på bokslutsdagen

(124) I redovisningsprinciperna för nyckeltalen för eget kapital per aktie och substansen per aktie (till verkligt värde) ska försäkringsbolaget förklara hur man vid beräkningen av nyckeltalen beaktat den i 13 kap. 2 § FBL definierade skälighetsprincipen som gäller livförsäkring.

Resultatanalys per verksamhetsområde samt nyckeltal

(125) Verksamhetsområdets (segmentets) intäkter och kostnader, liksom tillgångar och skulder, definieras före avdrag för koncernens interna fordringar och skulder och affärsverksamhet enligt standarden IFRS 8 (Operating segment). Av redovisningsprinciperna framgår hur beräkningen görs.

[2] Placeringar som inte har upptagits till verkligt värde i balansräkningen.

16 Verksamhetsberättelse och delårsrapport

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40 b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

16.1 Verksamhetsberättelse

(4) Verksamhetsberättelsen ska upprättas enligt bestämmelserna om verksamhetsberättelse i 8 kap. i FBL samt i SHMFbs.

(5) Försäkringsbolag, försäkringsföreningar, finländska filialer till försäkringsbolag från tredje land eller pensionsanstalter som grundats genom lag kan offentliggöra sitt bokslut och sin verksamhetsberättelse som ingår i bokslutet eller ett sammandrag av den med iakttagande av 3 kap. 10 och 12 § i BokfL.

(6) På verksamhetsberättelse för emittenter av värdepapper som är föremål för offentlig handel tillämpas även bestämmelserna i 2 kap. i VPML, FMinfF som utfärdats med stöd av VPML.

FÖRESKRIFT (styckena 7–9)

(7) Namnet verksamhetsberättelse får endast användas för den verksamhetsberättelse som ansluter sig till det officiella bokslutet. En separat publikation som förutom det officiella bokslutet och revisionsberättelsen även innehåller kompletterande information kan kallas till exempel årsredovisning.

(8) När ett försäkringsföretag publicerar bokslutet och ett antal sammandrag av verksamhetsberättelsen i anslutning till bokslutet till exempel i olika tidningar ska resultaträkningen och balansräkningen åtminstone för huvudkolumnerna följa indelningen i det officiella bokslutet.

(9) Om försäkringsföretaget utifrån bokslutet och den tillhörande verksamhetsberättelsen presenterar en helhetsöversikt över verksamheten i sådana samverkande bolag som inte bildar någon koncern med försäkringsbolaget eller försäkringsföreningen eller en koncern som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring, ska översikten läggas fram i en sådan form att det tydligt framgår att den inte har uppgjorts med iakttagande av föreskrifterna för koncerner eller för koncernbokslut. Därför får bland annat termer som hör hemma i resultaträkning, balansräkning och verksamhetsberättelse endast användas i det officiella bokslutet.

16.2 Bokslutskommuniké, delårsrapport och ledningens delårsredogörelse (gäller inte arbetspensionsförsäkringsbolag)

FÖRESKRIFT (stycke 10)

(10) På bokslutskommuniké, delårsrapport och ledningens delårsredogörelse för emittenter av värdepapper som är föremål för offentlig handel tillämpas bestämmelserna i 2 kap. i VPML, FMinfF som utfärdats med stöd av VPML. På övriga publika försäkringsbolag tillämpas bestämmelserna om delårsrapport och ledningens delårsredogörelse enligt 8 kap. 27 § i FBL.

17 Koncernbokslut

(1) I 8 kap. i försäkringsbolagslagen (FBL) stadgas det om ett försäkringsbolags egna kapital, bokslut, verksamhetsberättelse och koncern.

(2) Finansinspektionens rätt att meddela tvingande föreskrifter om bokföring och bokslut bygger på 8 kap. 29 § i FBL.

(3) 8 kap. i FBL och tillhörande bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter tillämpas på

- arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § i APFBL
- försäkringsföreningar i enlighet med 10 kap. 1 § i FörsFörL
- utländska filialer i Finland till försäkringsbolag från tredje land i enlighet med 40b § i UFBL
- pensionsanstalter som grundats genom lag i enlighet med 196 § i lagen om sjömanspensioner och 126 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

17.1 Koncernbokslut

(4) Vad som fastställs om försäkringsbolags koncernbokslut i detta avsnitt gäller även koncernbokslut för försäkringsholdingsammanslutningar som avses i 1 kap. 8 § i FBL.

(5) Bokslut för kreditinstitut eller värdepappersföretag som är dotterföretag sammanställs med koncernbokslutet med iakttagande av SHMFbs.

(6) Om ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag hör till försäkringsbolagets eller försäkringsholdingsammanslutningens koncern, kan koncernbokslutet med stöd av 8 kap. 22 § i FBL upprättas på det sätt som fastställs i 4 kap. i FikoL, om detta är nödvändigt för att ge en riktig och tillräcklig bild av resultatet av koncernens verksamhet och ekonomiska ställning. Koncernbokslut för försäkringsbranschen i ett konglomerat som avses i 4 kap. i FikoL ska upprättas på det sätt som fastställs i dessa föreskrifter.

17.1.1 Skyldighet att upprätta koncernbokslut

(7) Ett försäkringsbolag och en försäkringsförening ska upprätta ett koncernbokslut oberoende av koncernens storlek, såvida bolaget eller föreningen inte befrias från denna skyldighet med stöd av 6 kap. 1 § 4 – 7 mom. i BokfL-. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

(8) Skyldigheten att upprätta koncernbokslut uppkommer på grundval av sådant bestämmande inflytande som definieras närmare i 8 kap. 12 § i ABL och 1 kap. 5 § i BokfL.

FÖRESKRIFT (styckena 9–11)

(9) Vid bestämning av om en sammanslutning är ett dotter-, intresse- eller ägarintresseföretag till koncernen beaktas också innehav, rösträtt och dylika övriga rättigheter i dotterföretag (exempelvis pensionsbolag) som inte har sammanställts.

(10) Ägarandelsgränserna fastställs utgående från det totala innehavet om aktier eller andelar i en och samma sammanslutning ingår både i placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar och i övriga placeringar. Om sammanslutningen sålunda är ett dotter- eller intresseföretag eller annat

ägarintresseföretag, behandlas det som ett sådant företag till den del som aktierna och andelarna inte har upptagits i placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar.

(11) Vid upprättande av koncernbokslut följs bokföringsnämndens allmänna anvisning om upprättande av koncernbokslut (28.3.2017).

17.1.2 Bostads- och fastighetssammanslutningar

(12) Bokslutsuppgifterna för bostads- och fastighetssammanslutningar där koncernen har bestämmanderätt ska i regel sammanställas med koncernbokslutet. Sammanställningen kan lämnas ogjord enligt 6 kap. 3 § i BokfL.

FÖRESKRIFT (styckena 13–14)

(13) Bostads- och fastighetssammanslutningar sammanställs i regel inte som intresseföretag i koncernbokslutet, även om gränserna för rösträtts- och ägarandelsgränserna uppfylls. Om ett av ovan nämnda intresseföretag eller alla tillsammans är väsentliga för att ge en riktig och tillräcklig bild, ska sammanställning emellertid göras till denna del.

(14) Sammanställning av bostads- och fastighetssammanslutningar ska särskilt övervägas, när ovan nämnda sammanslutningar inte är så kallade ömsesidiga sammanslutningar eller när sammanslutningarna också bedriver annan verksamhet än innehav eller förvaltning av fastigheter.

17.1.3 Sammanställning av bokslutsuppgifterna för anstalter som tillhandahåller lagstadgat pensionsskydd

ANVISNING (stycke 15)

(15) Bokslutsuppgifter för dotter- eller intresseföretag som utövar lagstadgat pensionsskydd får inte sammanställas med ett annat försäkringsbolags eller ett annat företags koncernbokslut. *(Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016)*

17.1.4 Uppskrivningar och återföring av nedskrivningar av aktier och andelar i dotterföretag samt uppskrivningar i dotterföretagets balansräkning

(16) Uppskrivningar, nedskrivningar och återföring av nedskrivningar av ett dotterföretags aktier som gjorts efter att koncernförhållandet uppstått återförs i samband med att koncernbokslutet upprättas.

FÖRESKRIFT (styckena 17–19)

(17) Uppskrivningar, nedskrivningar eller återföring av nedskrivningar av aktier eller andelar i ett dotterföretag som äger och förvaltar tillgångar som jämställs med ett försäkringsbolags eller en försäkringsförenings placeringar ska i koncernens balansräkning emellertid tas upp som sammanställningsåtgärder i uppskrivningar, nedskrivningar och återföring av nedskrivningar i det aktuella dotterföretagets tillgångar enligt 6 kap. 4 § 2 mom. i BokfL. Tillgångarnas värde i koncernbalansräkningen får dock inte överstiga dess verkliga värde. Förfarandet gäller inte andra slag av uppskrivningar av aktier i dotterföretag.

(18) Uppskrivning som tagits upp som en post i eget kapital i dotterföretagets balansräkning får inte vid upprättandet av koncernbokslutet överföras som intäktsförd uppskrivning och en intäktsförd uppskrivning får inte överföras som uppskrivning av bundet eget kapital.

(19) På uppskrivningar vid tidpunkten för koncernförhållandet tillämpas bokföringsnämndens allmänna anvisning om upprättande av koncernbokslut (28.3.2017).

17.1.5 Moderbolagets aktier och andelar som utgör täckning för fondförsäkringar

FÖRESKRIFT (stycke 20)

(20) Moderbolagets aktier och andelar som utgör täckning för fondförsäkringar ska inte elimineras vid upprättandet av koncernbokslutet och inte heller tas upp som en icke utdelningsbar post i eget kapital.

17.1.6 Intresseföretag

(21) Principerna i avsnitt 17.1.3 tillämpas också på sammanställning av intresseföretag.

17.1.7 Övriga föreskrifter om upprättande av koncernbokslut

FÖRESKRIFT (styckena 22–25)

Försäkringsrörelse

(22) Koncernens interna direktförsäkring elimineras inte i koncernbokslutet, om detta inte är nödvändigt för att ge en riktig och tillräcklig bild. Koncernens interna återförsäkring, med undantag av utjämningsbeloppet, ska däremot elimineras.

Intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten

(23) Om det är fråga om en koncern som bedriver både skadeförsäkring och livförsäkring eller lagstadgad pensionsförsäkring, ska alla intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten i koncernbokslutet tas upp någon annanstans än i den försäkringstekniska kalkylen. Den andel som hör till livförsäkring kan överföras som en separat post från denna kalkyl till livförsäkringens försäkringstekniska kalkyl. Detsamma gäller den andel som hör till lagstadgad pensionsförsäkring.

Avskrivning på koncerngoodwill/minskning av koncernreserv

(24) Avskrivning på koncerngoodwill och minskning av koncernreserv ska tas upp enligt funktion i resultaträkningens poster eller i övriga intäkter/kostnader i resultaträkningen.

Materiella tillgångar/varulager

(25) I denna post i koncernbokslutet ingår ett dotterföretags material och inventarier, halvfärdiga produkter, färdiga produkter samt varor och övriga omsättningstillgångar.

17.2 Överlåtelse av försäkringsbestånd, överföring av ansvar och överföringar i anslutning till enskilda återförsäkringsavtal

17.2.1 Överlåtelse av försäkringsbestånd – 21 kap. i FBL och 29 § i APFBL

(26) Ett försäkringsföretag kan med Finansinspektionens samtycke överlåta sitt försäkringsbestånd eller en del av beståndet till ett annat försäkringsbolag eller arbetspensionsförsäkringsbolag. En överlåtelse av försäkringsbeståndet minskar det överlåtande bolagets ansvarsskuld och ökar det övertagande bolagets ansvarsskuld. Om beståndsöverlåtelsen inverkar på återförsäkrares andelar av ansvarsskulden och ansvarsunderskottets belopp, sker redovisningen på motsvarande sätt.

FÖRESKRIFT (styckena 27–29)

(27) I resultaträkningen ska försäkringsbolaget i den post där förändringen av ansvarsskulden redovisas separat ange den totala förändringen och beståndsöverlåtelsens andel av den. Skillnaden mellan dessa utgör den del som påverkar resultatet. Detsamma gäller förändringar i återförsäkrares ansvarsskuld och förändring i ansvarsunderskottet. I beståndsöverlåtelsens andel ska försäkringsbolaget separat ange inverkan av det överlåtna och övertagna beståndet.

(28) Överlåtelsevinst eller överlåtelseförlust som eventuellt har uppstått i samband med beståndsöverlåtelsen för den som överlåter försäkringsbeståndet, det vill säga skillnaden mellan tillgångar och skulder, ska redovisas i övriga försäkringstekniska intäkter och kostnader i resultaträkningen. För den som tar över försäkringsbeståndet upptas resultatet (vinsten/förlusten) av överlåtelsen i övriga försäkringstekniska intäkter/kostnader i resultaträkningen, såvida det inte är fråga om goodwill, som kan aktiveras i balansräkningen och kostnadsföras som avskrivningar enligt plan under dess verkningstid enligt 5 kap. 9 § i BokfL.

(29) Om det till beståndsöverföringen hör apport, redovisas nettotillgångarna i bundet eget kapital enligt aktieemissionsbeslutet.

17.2.2 Övriga överlåtelser av försäkringsbestånd och överföringar av ansvar

(30) Med tillstånd av Finansinspektionen kan en försäkringsförening med stöd av 14 a kap. i FörsFörL överlåta sitt försäkringsbestånd eller en del av det till en annan försäkringsförening eller ett annat försäkringsbolag, och en försäkringskassa eller pensionsstiftelse kan med stöd av 12 kap. i FKL och 11 kap. i PSL överföra sitt ansvar eller överlåta sin försäkringsverksamhet till ett försäkringsbolag.

FÖRESKRIFT (stycke 31)

(31) Vid försäkringsföreningars beståndsöverlåtelser, överföring av pensionskassors ansvar för lagstadgad verksamhet och pensionsstiftelsers överföring av lagstadgad försäkringsverksamhet iakttas bestämmelserna i styckena (29)-(31). I fråga om överföring av annat ansvar eller annan överlåtelse av försäkringsverksamhet iakttas normala principer för redovisning av försäkringspremier och avgifter.

17.2.3 Överföringar i anslutning till enskilda återförsäkringsavtal (s.k. portföljöverföringar)

FÖRESKRIFT (stycke 32)

(32) Det överlåtande bolaget kan vid avtalets utgång åta sig ansvaret för den ansvarsskuld som baserar sig på ett enskilt återförsäkringsavtal eller överlåta det till en annan återförsäkrare. Dessa så kallade portföljöverföringar bokförs för premieansvarets del i premier och för ersättningsansvarets del i ersättningar.

17.2.4 Periodvisa överföringar av ansvar mellan medlemsbolag i grupplivförsäkringspool som hänför sig till grupplivförsäkring för arbetstagare

FÖRESKRIFT (stycke 33)

(33) I fråga om grupplivförsäkring för arbetstagare utjämnas ansvaren (premieansvaret inklusive tilläggsförsäkringsansvaret och ersättningsansvaret) årligen mellan medlemsbolagen så att de motsvarar poolandelarna. Överföringarna till följd av utjämningen bokförs, i fråga om premieansvaret, bland försäkringspremier och, i fråga om ersättningsansvaret, bland ersättningar.

18 Upphävda föreskrifter och anvisningar

(1) Genom dessa föreskrifter och anvisningar upphävs följande av Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar:

- Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar till försäkringsbolag, arbetspensionsförsäkringsbolag, försäkringsföreningar, försäkringsholdingsammanslutningar och filialer till försäkringsbolag från tredje land och pensionsanstalter som grundats genom lag, dnr 9/101/2011, kap. 6 Bokföring, bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse, inklusive bilagor
- Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar 2/2012 Säkring av ansvarsskulden, behandling i bokföringen och bokslutet
- Kapital 10 Värdering av placeringar till verkligt värde och säkringsredovisningar inklusive noter i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar 14/2012 om bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse Dnr 7/01.00/2012

19 Ändringshistoria

Dessa föreskrifter och anvisningar har ändrats som följer efter att de trädde i kraft

Utfärdats 9.3.2016, gäller från 1.4.2016

- föreskrifterna och anvisningarna har ändrats enligt ändringarna i bokföringslagen (lag om ändring av bokföringslagen 1620/2015)
- föreskrifterna och anvisningarna har ändrats enligt ändringarna i 8 och 16 kap. i försäkringsbolagslagen (lag om ändring av 8 och 16 kap. i försäkringsbolagslagen 1665/2015)
- till kapitel 5 har fogats stycke 17, till följd av vilket styckenumreringen har ändrats
- det tidigare kapitlet 10 Värdering av placeringar till verkligt värde och säkringsredovisning har upphävts, till följd av vilket styckenumreringen har ändrats
- Kapitel 10 styckena 14 och 25 har ändrats
- Kapitel 11 resultaträkningsschemat med fotnoter har ändrats
- Kapitel 12 balansräkningsschemat med fotnoter har ändrats
- Kapitel 17 har fogats stycke 15, till följd av vilket styckenumreringen har ändrats

Samtidigt har det gjorts enskilda förtydliganden i föreskrifternas och anvisningarna språkliga utformning.

Utfärdats 29.2.2016, gäller från 1.3.2016

- Kapitel 11 styckena 32 och 80 har ändrats
- Styckena 21 och 34 i kapitel 14 och styckena 13 och 39 i kapitel 15 har ändrats.

Ändringarna hänför sig till föreskrifter och anvisningar om åtgärder för hanteringen av risken för arbetsoförmåga för arbetspensionsförsäkringsbolag.

Utfärdats 11.10.2016, gäller från 31.12.2016

- Styckena 35–47 i kapitel 15 har ändrats

Ändringarna hänför sig till förenklingen av arbetspensionsförsäkringsbolagens rapportering samt till förtydligandet av redovisningen om hur resultatet har bildats.

Utfärdats 11.10.2016, gäller från 1.1.2017

- Styckena 36 och 38 i kapitel 11 har ändrats
- Styckena 20, 21 och 64 i kapitel 14 har ändrats
- Styckena 50–52 i kapitel 15 har ändrats

Ändringarna hänför sig i huvudsak till solvens- och pensionsreformen samt till anpassningen av de registrerade tilläggsförmånerna till lagändringarna.

Utfärdats 23.11.2017, gäller från 31.12.2017

- Styckena 1 i kapitel 3 har ändrats

- Styckena 11, 55, och 73 i kapitel 12 har ändrats
- Styckena 59 i kapitel 14 har ändrats
- Styckana 11 och 19 i kapitel 17 har ändrats

Ändringarna hänför sig i huvudsak till lagen om ändring av bokföringslagen (1376/2016).

Utfärdats 7.3.2019, träder i kraft 31.3.2019

- stycke 38 i kapitel 11 har ändrats
- styckena 16 och 68 i kapitel 12 har ändrats
- styckena 63 och 106 i kapitel 14 har ändrats
- styckena 35, 36, 45 och 55 i kapitel 15 har ändrats
- ett nytt stycke 7 har lagts till i kapitel 16

Ändringarna hänför sig i huvudsak till införandet av inkomstregistret och slopandet av hänvisningar till Etera, som inte längre är aktuella efter fusionen samt till enskilda preciseringar.

Utfärdats 13.12.2019, gäller från 31.12.2019

- styckena 12 och 16–17 i kapitel 11 har ändrats
- stycke 36 i kapitel 12 har ändrats
- ett nytt stycke 44 har lagts till i kapitel 15, med efterföljande ändring av numreringen, och stycke 45 har ändrats

Ändringarna hänför sig till införandet av inkomstdatasystemet och ändringen av lagen om pension för arbetstagare (395/2006) som gäller hantering av försummelseavgift.

Utfärdats 1.2.2023, gäller från 31.3.2023

- stycke 12 i kapitel 11 har ändrats
- stycke 68 i kapitel 12 har ändrats
- stycke 44 i kapitel 15 har ändrats
- ett nytt stycke 46 har lagts till i kapitel 15.

Ändringarna hänför sig till arbetspensionsförsäkringsbolagens övergång till en bolagsspecifik omkostnadsdel

Utfärdats 29.9.2026, gäller från 31.12.2026

- stycke 10 i kapitel 8 har ändrats
- stycke 16 och 34 i kapitel 11 har ändrats
- styckena 36, 42, 56, 74, 78 och 80 i kapitel 12 har ändrats
- styckena 21, 96 och 108 i kapitel 14 har ändrats
- ett nytt stycke 90 har lagts till i kapitel 14 med efterföljande ändring av numreringen

- styckena 40 och 44 i kapitel 15 har ändrats
- de tidigare styckena 43 och 45 har strukits från kapitel 15 med efterföljande ändring av numreringen
- det tidigare stycket (7) har strukits från kapitel 16 med efterföljande ändring av numreringen

Ändringarna är i huvudsak tekniska. Därtill har bokföringen och redovisningen av derivat preciserats.

20 Bilagor

20.1 Arbetspensionsanstalter

(1) Nyckeltal och analyser; bokslut

- Sammanfattning av nyckeltalen (arbetspensionsförsäkringsbolag), bilaga 1.1
- Sammanfattning av nyckeltalen (SPK), bilaga 1.2
- Sammanfattning av nyckeltalen (LPA), bilaga 1.3
- Resultatanalys (arbetspensionsförsäkringsbolag), bilaga 1.4
- Resultatanalys (SPK), bilaga 1.5
- Solvens (arbetspensionsförsäkringsbolag och SPK), bilaga 1.6
- Placeringsallokering till verkligt värde, bilaga 1.7
- Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital, bilaga 1.8
- Omkostnadsrörelsens resultat (arbetspensionsförsäkringsbolag), bilaga 1.9
- Försäkringsrörelsens resultat (arbetspensionsförsäkringsbolag), bilaga 1.10

(2) Nyckeltal och analyser; delårsrapporter

- Sammanfattning av nyckeltalen (arbetspensionsförsäkringsbolag), bilaga 2.1
- Sammanfattning av nyckeltalen (SPK), bilaga 2.2
- Sammanfattning av nyckeltalen (LPA), bilaga 2.3
- Solvens (arbetspensionsförsäkringsbolag och SPK), bilaga 2.4
- Placeringsallokering till verkligt värde, bilaga 2.5
- Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital, bilaga 2.6
- Försäkringsrörelsens resultat (arbetspensionsförsäkringsbolag), bilaga 2.7

20.2 Liv- och skadeförsäkringsbolag

(3) Nyckeltal och analyser; bokslut

- Sammanfattning av nyckeltalen (skadeförsäkringsbolag och -föreningar), bilaga 3.1
- Sammanfattning av nyckeltalen (livförsäkringsbolag), bilaga 3.2
- Resultatanalys (skadeförsäkringsbolag), bilaga 3.3
- Resultatanalys (livförsäkringsbolag), bilaga 3.4
- Placeringsallokering till verkligt värde (skadeförsäkringsbolag och -föreningar och livförsäkringsbolag), bilaga 3.5
- Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital (skadeförsäkringsbolag och -föreningar och livförsäkringsbolag), bilaga 3.6

(4) Nyckeltal och analyser; delårsrapporter

- Sammanfattning av nyckeltalen (skadeförsäkringsbolag och -föreningar), bilaga 4.1
- Sammanfattning av nyckeltalen (livförsäkringsbolag), bilaga 4.2
- Placeringsallokering till verkligt värde (skadeförsäkringsbolag och -föreningar och livförsäkringsbolag), bilaga 4.3
- Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital (skadeförsäkringsbolag och -föreningar och livförsäkringsbolag), bilaga 4.4